

Arthurus : NWU

- et signalement af de nye toner

århus:nu

århus:nu er støttet af

NORDEA DANMARK FONDEN

Tak til Århus Kulturforvaltning, Undertone og Mono

århus:nu

- et signalement af de nye toner

Ord

Lars Kjær Dideriksen, red.
Anne Højgaard Mortensen
Hans Christian Skaanning
Rasmus Bøgeskov Larsen
Jakob Herskind
Andreas Hald
René Wiborg

Billeder

Jeppé Carlsen
Casper Balslev
Thomas Lekfeldt
Line Simonsen
Lasse Hoile

Signalement Århus

århush:nu
- et signalement af de nye toner

© 2004 Foreningen Signalement Århus

Omslagsgrafik: Heidi Nørgaard / Logo: bib michael

Grafiker: Heidi Nørgaard

Redaktion: Henrik Nielsen & Lars Kjær Dideriksen

Bogen er trykt hos Narayana Press, Gylling.

Cd'en er trykt hos Tocano, Solrød Strand.

Udgivet af
Signalement Århus
2004

ISBN 87-990027-0-1

Overskuddet fra salget af denne bog går til foreningen Signalement Århus' videre arbejde med at kaste lys på ny århusiansk musik.

www.aarhus-nu.dk

Dette siger mig noget, dette drages
jeg imod, dette har givet mig rigdomme.

- Jacob Paludan, "Den lille bog om De Gode Glæder", 1957

Indhold

9	Forord
12	Morningside Records
18	Singvogel
24	Kristian Riis
30	Sofus Forsberg
36	Powersolo
42	Noisejihad
48	Kurve
54	Under Byen
64	Jab Mica Och El
70	Bird Hits Plane Records
76	LJUD
84	The Defectors
90	Strumm
98	Tiger Tunes
106	Holdet bag bogen
107	Tak
108	Weblinks
109	Tonerne

Velkommen til århus:nu – et signalement af de nye toner.

Som titlen antyder, er denne bog et forsøg på at tegne et billede af, hvilke af de nye bands og musikalske entreprenører som har noget interessant at byde på lige nu. Århus emmer af fornyet energi, styrke og optimisme. Det kan mærkes, når man står blandt publikum på spillestederne. Og det smitter. Denne bog er født af den entusiasme.

Musikerne, pladeselskabsfolkene og koncertarrangørerne i denne bog er til dels udvalgt, fordi de gjorde sig særligt bemærket i 2003. Et år, der varslede godt nyt for århusiansk musik. Med det afsæt har vi valgt at lave et portræt af nogle af denne scenes aktører – skabe et øjebliksbillede, som en god platform til at se fremad.

Der sker dog så meget, at en bog af denne størrelse ikke yder hundrede procent retfærdighed

overfor hele Århus' musikscene anno 2004. Det har heller ikke været tanken at lave et komplet kompendium over lokalmiljøet. Se derfor bogen som en appetitvækker, der løfter hjørnet af det musikalske kludetæppe.

Det er ikke første gang, at Århus summer. Når der snakkes om 'århusiansk musiks guldalder', er det altid 1980'erne, der hentydes til. Fra slut-70'erne og frem er der mange vidt forskellige navne at se tilbage på...

Gnags, Thomas Helmig, Bamse, TV-2, Kliché med Lars H.U.G., Shit & Chanel, På Slaget 12, Henning Stærk, Jacob Haugaard, Warm Guns med Lars Muhl, samt Mek Pek, der tog hul på 80'erne sammen med Lost Kids.

Til sammenligning virker 90'ernes århusianske musikmiljø knapt så sprudlende. Ikke desto mindre var der flere navne, der huskes fra den periode - for

eksempel Poul Krebs, Michael Learns To Rock, Nice Little Penguins, Shirtsville, Her Personal Pain med Dicte, Picnic, Vildensky, Sorten Muld og Herningdrene Inside The Whale, der slog sig ned i Århus, men som flere af de ovenstående senere valgte at tage til København eller andre steder.

Der er ikke længere grund til at forlade Århus. Der er en god stemning, nye talenter, politisk opbakning, velvillige spillesteder og et boblende hav af ildsjæle, der sætter gang i masser af initiativer. En selvforstærkende udvikling, der skal blive meget spændende at følge de næste par år.

Det århusianske musikmiljø har endelig kæmpet sig ud af den skygge, som 80'ernes succes kastede over byen op igennem 90'erne. Den nye opblomstring tog for alvor fart i efteråret 2002 med koncertarrangementer som Oppenheimers Eftermiddag, Dokken02 og Århus Under Overfladen.

Som du vil se i denne bog, spænder det århusianske musikmiljø vidt lige nu - fra bonderøve til elverpiger, støjnarkomaner til pophoveder og festaber til politisk engagerede musikere. Der er ikke én dominerende lyd, men et eldorado af stilarter. Samtidig hersker der en interessant blanding af kunstneriske ambitioner og jysk sindighed. Netværk er opstået, og musikerne trækker på hinandens erfaringer fra branchen og spillestederne.

Det århusianske musikliv lever højt på en masse initiativer, der giver spillerum og muligheder.

Umiddelbart mest iøjefaldende er Dansk Rock Samråds nu ti år gamle og hurtigt voksende Spot-festival og REcession-festivalen, der startede i 2003. I kølvandet lå Took It, EMMA og Geiger-bladets Lyd & Litteratur-festival.

Samme år var der flere arrangementer, der gav publikum mulighed for at møde de nye musikere. Blandt andet Oppenheimers Eftermiddag, Frem & Forstærket, Klub Sanz, INDIEaner, Dokken02, Futastic og den genoplivede Pærepunk. Alle sammen mødesteder, hvor den pumpende diskoteksmusik er skiftet ud med et mere varieret, udfordrende og frem for alt levende udbud af toner.

Samtidig sørger foreningen Mono for en god bid af byens øvelokaler, mens Undertone-foreningen skaber et netværk for miljøet. Sideløbende har lokalpolitikere oprettet den såkaldte 'elektroniske million', der er en støttepulje, som allerede har været til stor gavn for den elektroniske musik.

Foruden kunstnerne i bogen er der flere nye navne, som i de kommende år vil sætte deres præg på Århus. Der står allerede flere på spring.

Det er forfriskende at se, hvordan miljøet bevæger sig som en levende og evig foranderlig organisme. Flere og flere af musikerne medvirker på hinandens plader, spiller sammen live eller arrangerer dobbeltkoncerter med hinanden, mens

nye bands opstår på tværs af de gamle.

Hvis nogen stadig synes, at Århus kun var noget i 80'erne, så burde de tage en tur ud på spillestederne og give de mange nye udgivelser en tur i cd-afspilleren derhjemme.

Der er helt klart en tid til at være stolt af Århus' fortid og byens plads på i den danske musikhistorie. Men laurbærrene er nu helt trykket flade. Det er tid til at se fremad.

århus:nu er født af de nye vinde, der blæser igennem byen. Af den fornøjelse, det var at befinde sig på de århusianske spillesteder i 2003. Af glæden ved at opdage og opleve de nye talenter, der med ét syntes at stikke hovederne frem. Af den varme fornemmelse, det er at suge til sig af den spilleglæde og iværksætterånd, som gennemsyrrer det århusianske musikmiljø. Bogen her er et vip med hatten og et skulderklap til de mennesker, der gør Århus til et spændende sted at være.

Noget af det bedste ved musik er at gå på opdagelse i den. Forhåbentligt vil historierne på de følgende sider pirre og inspirere dig til selv at tage resten af rejsen.

God appetit!

Lars Kjær Dideriksen
Århus, marts 2004

Jesper Majdall og Jesper Brodersen

Morningside Records

Familien Morningside

Et kollektivt udstillingsvindue.

»We head straight for the bar. We have more drinks at the bar, although we can hear that Iggy's started his set. Ah rip off my t-shirt. Mitch lines up some Morningside speed, cocaine, on the formica-top table...«

Morningside speed? Det er først for nylig, at Jesper Brodersen har fundet ud af, hvad udtrykket fra den skotske bestseller Trainspotting betyder. Faktisk er han ikke engang sikker. Enten er Morningside speed gadens ord for kokain, eller også er det et velhaverkvarter i Edinburgh. Måske begge dele.

I princippet er det også fuldstændig ligegyldigt. Jesper Brodersen lagde bare mærke til ordet, da han i Trainspotting-90'erne læste Irvine Welsh' roman. Og han kunne lide ordet. Morningside. Og få år efter blev det navnet på Jesper Brodersens eget band The Morningside og senere hans pladeselskab, der ikke er særlig synonymt med hverken dyr gadekokain eller velhaverkvarterer i nogen som helst andre storbyer.

Væk fra markedsmøllen

Der er ikke mange fancy pladeselskabsfønelser over det lille værelse. Sengen står til højre. Lidt længere fremme i rummet står pladeselskabet.

Eller den vigtigste del af det: computeren. Det er herfra, at Morningside Records har sin primære forretningsgang - ud til musikinteresserede folk bag internetskærmene. De kan fra hjemmesiden lytte til mp3er og shoppe plader med selskabets orkestre.

I bofællesskabet i Århus Midtby bor Jesper Brodersen side om side med sit pladeselskab, som han driver sammen med makkeren Jesper Majdall. Det er den gamle historie om den gode idé, der pludselig står så mærkeligt klar, at det er svært at forstå, hvorfor den først kommer nu.

En torsdag aften sidder Jesper Brodersen og lytter til musikprogrammet Beat på P3. De sender et indslag om Friend Records i København, der er startet af en fyr, der ligesom Jesper Brodersen er godt træt af den etablerede pladeselskabsmølle.

Jesper Brodersen gider heller ikke markedskræfterne i pladeindustrien, der fjerner al for meget fokus fra selve musikken.

»Jeg havde lavet min egen musik i nogen tid, men jeg havde ikke lyst til at sende den rundt til pladeselskaberne som en demo. Jeg gad ikke den der mølle, hvor nogen skulle godkende musikken for så at indspille den igen. Jeg var sådan set glad nok for mine numre, som de var, og så ville jeg egentlig bare gerne have dem ud på cd,« fortæller Jesper Brodersen.

Indslaget i Beat gør det klart for Jesper Brodersen, hvor nemt det egentlig er at starte sit eget

pladeselskab. Så han beslutter sig hurtigt for at gå i gang.

Jesper Brodersen får en hjemmeside op at køre under Morningside Records-navnet. I begyndelsen kun med sin eget band The Morningside og Ghost Voo samt polkabandet Jahoda, men hurtigt finder han ud af, at det er meget sjovere, hvis han får nogle flere musikalske legekammerater ind over. Dermed er en af de to grundtanker bag Morningside Records skabt: Det er meget sjovere at løfte i flok!

Brug hinanden

Morningside Records er i dag rammen om ti bands og en enkelt tegneserie af Simon Bukhave, der i 2003 også begyndte at lave musikvideoer – bl.a. Kashmirs 'Rocket Brothers'. Selvom selskabet har vokset sig til at være en respekteret aktør i et dansk musiklandskab, der for alvor har fået øje på blandt andet bandet Figurines, så er det endnu en grundtanke, der stadig styrer Morningside Records: Sammen er vi stærkere.

Og fællesskabstanken skulle gerne nå helt ud i øvelokalerne til selskabets bands.

»Vi ser enormt gerne, at vores orkestre, i kraft af at de er en del af Morningside-familien, bruger hinanden til at samarbejde på kryds og tværs. De skal se på hinanden som et indre netværk, der betyder, at de alle har flere strenge at spille på. På Morningside skal vi løfte i flok og hjælpe hinanden

frem,« mener Jesper Brodersen.

Når selskabets hidtil største succes Figurines er ude på landets spillesteder repræsenterer de både sig selv og hele Morningside-familien. Derfor er det også kun naturligt, at de ved siden af deres egne udgivelser i merchandiseboden har plader med fra selskabets øvrige orkestre.

Ro til at være band

Samtidig kan Morningside-kuldet skele til de to gange Jesper, når det handler om alle de halvkedelige pladeselskabsting, der ikke direkte har med musikken at gøre.

»Man kan godt kalde Jesper Majdall og jeg for en slags babysittere. Det er selvfølgelig sagt i spøg, for det kan hurtigt lyde som om, bandet bliver umyndiggjort. Det gør de selvfølgelig ikke, men vi prøver at tage over på de mere trælse ting, så orkestrene kan koncentrere sig om for eksempel at give nogle gode koncerter og møde deres publikum. Så skal Jesper og jeg nok tage os af afregning med spillestederne og fungere som chauffører. På den måde har bandet mere ro til at være band, og så skal Jesper og jeg nok fortælle dem, hvad de skal lave hvornår,« siger Jesper Brodersen.

Musikken på Morningside Records er først og fremmest et lydbillede af, hvad Jesper Brodersen og Jesper Majdall synes er interessant og spændende. De tilknyttede orkestre er mere eller mindre håndplukkede, fordi de har et eller andet i deres

musik, som Jesper og Jesper godt kan lide.

Morningside Records forsøger at bryde med den traditionelle måde at drive pladeselskab i Danmark. Jesper Brodersen er meget bevidst om ikke at komme til at ligne de pladeselskabsmøller, han i sin tid ikke havde lyst til at lade sin egen musik træde rundt i.

Først og fremmest skiller Morningside Records sig ud ved kun at lave skriftlige kontrakter, når de hjælper et band økonomisk. Det er indtil videre Figurines fra Aalborg, Jomi Massage fra København og Larsen & Furious Jane fra Århus. De øvrige bands i Morningside-familien har udelukkende mundtlige samarbejdsaftaler. Det betyder, at de bliver en del af netværket på Morningside-hjemmesiden, men stadig selv finansierer deres plader. På den måde fungerer Morningside Records i langt højere grad som udstillingsvindue end som traditionelt pladeselskab.

»Vi er jo i høj grad en ramme omkring nogle spændende kunstnere. Du kan kalde det en fleksibel udgivelseskanal, hvor Jesper og jeg er ankermand, som kan gå ind og arbejde for de forskellige kunstnere. Vi vil ikke afholde vores orkestre fra at udgive plader, hvis selskabet ikke har råd. De er meget velkomne til at finansiere dem selv. Så hjælper vi med promotion og det praktiske. På den måde behøver vi ikke at skyde en masse penge i de enkelte projekter. De forskellige bands kan bruge Morningside Records som den ramme, der arbejder for dem, selv om de selv klarer det økonomiske,«

siger Jesper Brodersen.

Ingen pisk i øveren

Den alternative måde at drive pladeselskab på skulle i sidste ende gerne munde ud i mere musikalsk frihed til de forskellige orkestre.

Jesper Brodersen husker tydeligt, at han lige fra starten har haft en modvilje mod at havne på et pladeselskab, der skulle diktere, hvordan lyden og sangene skulle laves, når studietiden var booket. Sådan fungerer arbejdsgangen ikke på Morningside Records. Kunstnerne har frie hænder. Selvom venskabelige råd ikke er bandlyste.

»Det er selvfølgelig Jesper Majdall og jeg, der styrer Morningside Records, men vi står ikke og pisker orkestrene nede i øveren. Der må de selv tage ansvar for og stilling til, hvad de vil med deres musik. Jeg ville selv synes, at det var rigtig træls, hvis der hele tiden var nogen, der stod og fortalte mig, hvordan jeg skulle gøre, og så er jeg sikker på, at jeg ville stritte imod. Vi kunne ikke som pladeselskab finde på at gå ind og blande os i udgivelsernes lyd. Som musiker og ven vil jeg gerne gå ind og give konstruktiv kritik, og jeg kan godt finde på at sige, at noget lyder ad helvedes til. Men som pladeselskabsfolk blander vi os ikke i orkestrenes musik,« fortæller Jesper Brodersen.

Han tror på, at seriøse musikere skal have tid og plads til at udvikle sig, og det er først og fremmest her, Morningside Records har sin berettigelse på

det musikalske Danmarkskort.

En del af fødekæden

Samtidig håber Jesper Brodersen, at hans og Jesper Majdalls foretagende fra lejligheden i midtbyen vil sætte spor bredt i den danske musikbranche. På et mindre selskab som Morningside Records kan talentfulde bands få lov at udvikle sig, og så gør det egentlig ikke så meget, hvis orkestrene senere springer over på et af de store, etablerede selskaber.

»Hvis det gavner bandet, så er det fint nok med mig, at de ryger over på et stort selskab. Hvis det bliver mere almindeligt, at kunstnere i en årrække udgiver på et lille selskab som Morningside Records og derved skaber sig en fanbase og får en masse erfaring, så tror jeg, at vores arbejde vil gavne den musikalske fødekæde på lang sigt. Jeg vil meget gerne se Morningside Records som en spiller i den fødekæde. Vi skal være et uafhængigt selskab, der danner ramme om talentudviklingen i højere grad, end de store selskaber gør. De har jo så mange penge på spil, og det er derfor farligt for dem at fejle,« siger Jesper Brodersen.

Men Morningside Records skal ikke nødvendigvis fungere som springbræt til de store selskaber for alle deres bands. Det handler om valg, mener Jesper Brodersen. For ligesom at Morningside egentlig ikke passer særlig godt til sit eget navn – velhaverkvarteret i Edinburgh eller overklassens

hvide pulver – så passer den store, etablerede pladeselskabsmølle heller ikke til alle bands.

»For mig at se ligger forskellen mellem de store og de små pladeselskaber i, at orkestrene på et lille selskab som Morningside Records har fred og ro til at udvikle sig og finde deres egen lyd. Det har de sjældent på et kæmpe pladeselskab. Så musikerne skal selvfølgelig gøre op med sig selv, hvad det er, de har brug for. Men det er jo selvfølgelig på de store selskaber, at pengene er,« erkender Jesper Brodersen.

Morningside Records kan måske ikke spille så meget med de økonomiske muskler, men indtil videre har selskabet bevist, at den trinvise familieforøgelse og kreative frihed bringer den nødvendige styrke til foretagendet, så det de kommende år ser ud til at gå en særdeles interessant fremtid i møde.

Tekst: Anne Højgaard Mortensen - Foto: Line Simonsen

Hvordan er det at være Morningsider?

Familiemedlemmer:

Delicia Mini

Figurines

Ghost Voo

Jomi Massage

Larsen & Furious Jane

My Friend George

Oceano Da Cruz

Simon Bukhave

Simon Gylden

Strumm

The Morningside

Dennis Thang Block, Strumm:

»Det er fedt at være et sted, hvor vi får lov at udvikle os. Jeg kunne ikke forestille mig at være andre steder end på Morningside. Der er en fællesskabsfølelse, som betyder, at det ikke nødvendigvis handler om, hvad Morningside kan gøre for os, men hvad vi kan gøre for fællesskabet. Og så er det rart, at Jesper og Jesper er så søde til at støtte og hjælpe os.«

Christian Hjelm, Figurines:

»Vi sætter rigtig meget pris på, at Morningside er et uafhængigt pladeselskab. Det betyder, at vi som band har meget frie tøjler. Der står aldrig en pladeselskabsmand og fortæller os, hvordan vores musik skal lyde. Det er rart at være på sådan et lille selskab, hvor vi alle sammen er venner. Det er jo nærmest som en lille familie.«

Signe Høirup Wille-Jørgensen, Jomi Massage:

»Jeg er jo helt ny i familien. Det afgørende for mit valg af samarbejdspartner har været, at de skulle være forelskede i min musik. Og det havde jeg en fornemmelse af, at folkene på Morningside var. I hele deres tilgang til dét at drive pladeselskab, skinner det igennem, at Jesper og Jesper elsker musik og bare gerne vil sprede det ud til andre folk, som elsker musik. Det er så dejligt, at det hele ikke er albuer og egoer.«

Jens Balder, Lotte Maxild, Peter Laugesen, Jørgen Holm og Andreas Hansen

Singvogel & Peter Laugesen – skal ikke oversættes

Festens blomster visner, sederne falmer på væggen / entertaineren sprudler blod, med kapitalens joystick i røven / skroget krængede ind og kom ud på vrangen, med fnisende lottotal i tilfældig orden / gribbe med tykke cigarer pulser meningsløse signaler til banken.

Læs digtet højt for dig selv. Smag på ordene. Tilføj skraldende trækbasun og fløjtende klarinet for fuld udblæsning, angrebslystne trommeslag og skramlede guitarakkorder, og du har starten på nummeret 'Ufo'. Det lyder måske mærkeligt og uforståeligt, men det er helt op til dig, hvad du vil have ud af det. Hverken musik eller tekst skal oversættes eller tolkes på en bestemt måde. Synes du, at poesi normalt er dødkedeligt, kan det være du skifter mening efter en rumfærd med Singvogel og Peter Laugesen. Det er sket for andre før dig.

Det, du har hørt, er en anden måde at bruge lyrik på – i kombination med musik. Beatlitteratur, spoken word, 'lyd & litteratur' – der er mange navne. I Singvogels tilfælde kunne man tilføje 'rock 'n' poetry'. Uanset ordvalget er resultatet, at rytmiske digte tilføjes musikkens besnærende

egenskaber. Rytmen, det fængende beat, der holder nummeret i gang, giver det en puls. Og instrumenternes toner, guitarens vrængen og bragene fra trækbasunen, farver teksten. Gør at lytteren fornemmer de følelser, som måske ellers ikke springer ud af bogstaverne i en digtsamling.

»Poesi kan råbe, den kan svede. Men det er der nok ikke mange, der opdager, når de bare sidder og læser. At der er et fysisk element i ordene. At sprog ikke findes uden krop. Får man derimod læst digtet op med musik som underlægning, modtager man det i en fysisk form, som har en kropslig gennemslagskraft,« forklarer Brabrand-digteren Peter Laugesen.

Du lytter altså efter på en anden måde:

Fem fede duer smasker rundt i fuglefrø til bugen under / fem fede duer smasker fuglefrø i sneen, under granen, på skrænten / fem fede duer smasker frø i sneen under granen på skrænten / fem fede duer, kuk kuk / fem fede duer smasker frø under granen, på skrænten, i sne / dagens ret: frø, i sne / fem fede duer smasker, under granen.

Singvogel blev dannet efter opløsningen af Vildensky, der i næsten ti år rumsterede i det århusianske musikliv. Uden på noget tidspunkt rigtigt at ride med på nogen af de bølger af musikgenrer, der strømmede gennem 90'erne, placerede Vildensky sig i kategorien avantgardistisk, hvad end det

var avantgardistisk støjrock, danskpop eller folk. Andreas Hansen og Lotte Maxild, der både før og nu bruger aliaserne 'Hansn' og 'L8', havde efter bruddet fortsat lyst til at lave underfundig dansk musik. Allerede mens Vildensky eksisterede, var de blevet tilbudt muligheden for at arbejde sammen med digteren Peter Laugesen. Begge var de fans af Laugesen og ikke mindst hans arbejde med projektet Mindspray, der kombinerede hans lyrik med blandt andet eksperimental elektronik.

Derfor var benovelsen stor over at få mulighed for at arbejde sammen med en af de mest fremtrædende danske digtere siden slutningen af 60'erne, og af den grund var de heller aldrig selv kommet på idéen.

»Hvis man skal have en ny guitarist, kommer Van Halen jo heller ikke på tale,« forklarer Hansn og L8 smågrinende.

Det betød dog ikke, at de var uden ideer til, hvordan det kunne gøres anderledes. Hvor meget andet spoken word er bygget op med musikken som en slags underlægning til en lang, lang strøm af lyrik, kunne de godt tænke sig, at det i højere grad blev lavet som deciderede numre – rocknumre med omkvæd. Som i 'Ufo':

Knock, knock / knock hul i døren / knock hul i døren
til / knock, knock / knock hul i døren / knock hul i
døren til stjernehimlen.

Spoken word blandet med rockmusik var helt nyt og udfordrende for Peter Laugesen, og lavet som numre gav det nogle andre muligheder. For når beatlitteratur laves som noget, der kunne ligne deciderede sange, giver det et andet udtryk, end hvis det blot er ét langt digt, der kører derudaf i tre kvarter.

»Det tilføjer et meget stort rum omkring teksten, så den ikke bare står og blafrer håbløst alene i vinden. Det giver noget ro, og gør det nemmere for folk at lytte til, end hvis de bare lyttede til den rene tekst i en lang køre,« forklarer Peter Laugesen.

Digteren debuterede i 1967 og var allerede dengang inspireret af beat-digterne i USA, der første gang forsøgte sig med spoken word. Fra starten faldt det ham naturligt at sætte musik til sine meget rytmiske digte, og igennem hele sin karriere har han eksperimenteret med det. I begyndelsen mest fra job til job, men i løbet af halvfemserne har hans interesse for stilen langsomt vokset sig større, og derfor arbejder Laugesen sideløbende med Singvogel fortsat også med Mindspray og det mere jazzede Jacobs Scrapbog.

Når han arbejder med at sætte digte sammen med musik, trækker han på hele sit repertoire fra 35 års digtning. De tekster, han udvælger, skal passe ind i den stemning, der er i musikken og skal samtidig være forholdsvis konkrete i deres ordvalg for at kunne fungere. Derfor er det aldrig helt de samme

versioner af digtene, han bruger, hvad end han ændrer på dem eller sætter dele sammen på en ny måde. Samtidig giver spoken word mulighed for at kunne frasere teksterne ved at holde pauser, skifte tone eller lægge trykket anderledes – virkemidler, som effektivt kan fremhæve og understrege ting, som på papiret ser ens ud. Ikke mindst live, hvor han kan improvisere og skabe en intensitet, der kan gøre, at du som tilhører fornemmer digtenes indre råb og sveden.

Med Singvogel er udvælgelsen lidt anderledes end ved hans andre musikalske partnere, fordi det er til rockmusik. Der skal teksterne være mere direkte, og fordi det er til numre, skal de have en mere koncentreret fortælling, end når det er til længere oplæsninger. De skal dog stadig starte ét sted og bevæge sig hen til et andet som undervejs i nummeret 'Hotellet Brænder':

Filmen er dengang da far løb ind i tjørnehækken / på løsslupne rulleskøjter med moderne gummihjul, Made in Germany / sneen stod hvid, helt op over dørens mund og vi var børn / vi kunne alt det, vi ikke vidste en skid om / vi var alene i verden og den løb baglæns / vi var pisse ligeglade, stod bare stille og lod den drøne igennem os / gennem sansernes åbne porte, syner for høreelse og lugt af smag mod huden på tungen / og hænderne under den kolde hane om aftenen, når mursten pakket ind i aviser blev hentet i ovnen og anbragt i sengens fod / hvor

fremtiden fragtede sit eventyr gennem feberens ørken.

Singvogel får fulden det musikalske udtryk med trækbasunisten Jens Balder, der også var inde over Vildensky, samt trommeslager Jørgen Holm, alias 'Jxrgen'. De supplerer Hansn på guitar og L8 på keyboard og klarinet. Sammen med Laugesen spillede de deres første koncert på Musikcafeen i Århus i august 2002. I 2003 udgav de pladen 'Hotellet Brænder', hvor Peter Laugesen står i front med skarpsleben lyrik på halvdelen af numrene, mens Singvogel selv brager igennem med Hansn i front på de resterende. Det afspejler dermed også deres koncerter, der oftest veksler mellem spoken word-numrene og gedigne rocknumre for at skabe variation fra lyrikken.

Du skulle gerne tænke »Det er fandeme løgn. Hvad foregår der her? De må jo være sindssyge,« når du har hørt Singvogel. Og så afslutte tanken med »Hurra«.

Sådan har bandet selv oplevet det legendariske punkband The Ramones, 80'ers new wave-bandet Blondie og David Thomas fra det avantgardistiske kultorkester Pere Ubu, og den fornemmelse vil de gerne bringe frem i lytterne med deres egen musik. En wow-fornemmelse, der overrasker, og som de også selv oplever, når trækbasunen buldrer i deres numre.

Inspirationskilderne kan dog sjældent spores i de færdige numre. 'Forstadsrock'n'roll med horn, tråd og el' kalder de selv deres stil – der skal helt

frem på scenen, ud over kanten og tage fat i folk. Udadvendt er kodeordet. Ikke fordi indadvendt nødvendigvis er dårligt, men det er bare ikke det, bandet går ud på. De ved, de spiller for et publikum, og det skal du kunne mærke som tilhører.

»Det kan godt være, at nogen ikke kan lide det, og der er folk, der bliver provokeret og stødt over, at det er noget larm. Men meningen er, at vi spiller for *dem*. Det skal ikke nødvendigvis virke provokerende, men det skal i al fald være direkte. Jeg ved godt, der er mange, der synes, det er enormt mærkeligt, det vi laver, men der er ikke noget, der skal oversættes. Teksterne betyder ikke noget andet end det, der bliver sagt,« forklarer Hans og L8 i fællesskab.

Som med Laugesen er teksterne på dansk. Hans har skrevet på dansk siden han var lille, og det var et vigtig element i Vildensky, at han kunne skrive tekster med de mange danske ord, der fascinerede ham. Det er ikke længere så vigtigt et manifest, at ordene skal være på modersmålet, men teksterne skulle stadig gerne kunne fremprovokere den begejstring, der kan få én til at udbryde »det er fandeme løgn det her«.

Der er et sted / hvor vi kan ses i nat / jeg venter der hvor tæppet vender hjørnerne indad / og du kan hviske til mig / lad dem komme an / mine solbriller har idiotsikkert glas i / inde og ude fra.

...som det lyder fra Hanss rustemme på 'Lampfeber' - det mest skraldede nummer på pladen, hvor der er masser af forvrænget guitar og trallende klarinet.

Teksterne og musikken hos bandet Singvogel kan du få ud af, hvad du vil - der er ingen rigtig løsning - og derfor passer det også godt sammen med Peter Laugesens digte. Hvad enten du læser dem i hans bøger eller får dem læst op med Singvogel, er det ikke noget, der kræver en fortolkning, for at læseren eller lytteren kan få en oplevelse ud af det. Ideen, med at digte altid skal fortolkes, er ifølge Peter Laugesen et resultat af danskundervisningen i skolen, hvor der skal være en facitliste til hvert digt - kun ét rigtigt resultat, som imidlertid er lige så ulogisk som $1+1=3$.

»Eleverne lærer, at betydningen aldrig er den, der står. Men det er ikke rigtigt, og det er sgu også kedeligt. Det får ikke børn i den skolepligtige alder til at interessere sig for digte. Det gjorde det heller ikke for mig selv. Jeg fik impulserne udefra. Man kunne jo komme langt, hvis man kunne få sådan noget som Singvogel ud på skolerne, så eleverne møder ordene på en anden måde,« siger Peter Laugesen.

Lyrikerer vil gerne have sine digte ud af det, han kalder 'det lukkede rum' og med Singvogel forsøge at nå ud til nogle nye lyttere og læsere. Som da en teenager med smag for heavy metal fik et helt nyt syn på digte og dansksproget musik efter at have hørt

Singvogel på P3's alternative hitliste 'Det Elektriske Barometer' og derfor skrev ind til programmet og fortalte om sin omvendelse. Han kunne ellers ikke fordrage dansk musik og var fuldstændig overbevist om, at digte var noget dødkedeligt, gammeldags pis, der ikke ragede ham. Men nu var det gået op for ham, at det simpelthen ikke var rigtigt.

'Ufo' lå på listen i samtlige 8 uger, det er muligt, til stor overraskelse for orkestret selv. Det betød, at de begyndte at sælge plader i dele af landet, som de ellers ikke var nået ud til.

Live forsøger sangfuglene også at nå nye publikummer. De har flere gange optrådt i sammenhænge, hvor de eksperimenterer med andet end deres eget felt. Tidligere har de optrådt til blandt andet en vindfestival i Torsminde, spillet med i kortfilmen 'BLANK' og deltaget i en eksperimentalfestival, hvor de spillede efter æggeure. Indtil videre har de i al fald nået ud til en heavy metal fan, der sikkert har hørt slutningen på 'Ufo':

Hvorfor ikke bare sindssyg og kynisk arrogant som Hölderlin / hvorfor ikke bare strø om sig med rundrygget leptosom poesi i radmager, nåletribet hængerøv / når man alligevel er en ufo / og alien som ind i helvede,

...og derefter har tænkt: »Det er fandeme løgn... hvad foregår der her... de må jo være sindssyge... Hurra!«

Kristian Riis

Kristian Riis

En ildsjæl med mange kasketter

Kristian Riis fra bandet Nephew tog et frikvarter på et spillested i Hamburg og fik set hjemlandet mod nord fra en ny vinkel. Det ændrede hans syn på den danske musikscene, og samtidig blev han betaget af arbejdet bag kulisserne. Han returnerede til Århus med et stærkt netværk og en bunke nye ideer, som han har omsat herhjemme og i Tyskland. I 2004 går han igen nye veje.

»Jeg kunne mærke, at jeg havde lyst til at bo i Århus. Så efter et halvt år i Hamburg vendte jeg tilbage til byen, selv om jeg sagtens kunne have valgt den samme løsning som mange andre musikere og prøve lykken i København.«

28-årige Kristian Riis overraskede sig selv ved at tage hjem til Århus, men han har ikke fortrudt sit valg. I dag er han nemlig godt i gang med de første skridt i en udfordrende karriere.

Kristian Riis er guitarist i bandet Nephew, men i de sidste par år er han ganske langsomt blevet mere og mere betaget af forretningsgangen og arbejdet bag kulisserne i musikbranchen. I dag sender han danske bands på turné i Tyskland gennem projektet Skand-All, mens han på dansk grund lægger sine

kræfter i at arrangere koncerter og agere konsulent for blandt andet Det Danske Kulturinstitut. Med hans seneste påfund har han taget skridtet fuldt ud og har startet managementfirmaet Sidekick Impresarios sammen med sin ven Jesper Majdall, der er en af grundlæggerne af Morningside Records.

»Når jeg møder folk, der siger, at de ikke orker mere, og som ønsker, de snart har ferie, så tænker jeg, at jeg har en meningsfyldt og spændende hverdag. Når jeg står op om morgenen, er det bare om at komme i gang, for der er tusind ting, der skal gøres. Det er fedt. Og jeg føler grundlæggende, at jeg udretter noget for de bands, som jeg arbejder med,« siger Kristian Riis.

Tysklandseffekten

Knapt så hektisk var det i foråret 2002. Ikke desto mindre synes Kristian Riis, at han havde brug for luftforandring og nye udfordringer. Han tog en pause fra bandet og multimedie- og musikvidenskab på universitet. Turen gik til Hamburg.

»Jeg havde mødt en manager for et tysk band, som havde booket nogle koncerter for Nephew på et tidspunkt. Han spurgte, om jeg ville arbejde på hans klub i Hamburg, så jeg startede der som garderobepige og afrydder. Derefter blev jeg bartender og endte til sidst på kontoret, hvor jeg lærte, hvordan man fører regnskaber og booker bands. Derigennem fik jeg en masse kontakter med musikfolk i byen,« fortæller Kristian Riis.

Efter et halvt års tid tog han tilbage til Århus, hvor musikorganisationen Dansk Rock Samråd (ROSA) inden længe spurgte ham, om ikke han havde lyst til at arrangere nogle koncerter i Tyskland ved hjælp af de kontakter, han havde fået. Sådan opstod Skand-All. Siden har forskellige bands fra Danmark ved hjælp af Kristian Riis' netværk taget turen til ikke bare Hamburg, men også Berlin, Dresden, Hannover og Potsdam - i enkelte tilfælde også Prag.

I det halve år Kristian Riis boede og arbejdede i Hamburg, fik han et nyt syn på hjemlandets musik ved at se, hvordan tyskerne reagerede på den. Velmenende initiativer fra public service-medierne, som han før syntes godt om, mistede lidt af deres glans. Han snakkede med tyske bookere, og det var der, han første gang hørte, at danskerne åbenbart skulle have en bestemt lyd – som i øvrigt slet ikke faldt i de tyske bookeres smag. Derfor ser han sit arbejde med at få danske bands til Tyskland gennem Skand-All som et vigtigt alternativ til kun at skulle skabe sig et navn via de danske medier.

»Selv om Danmarks Radio engagerer sig meget i den nye danske musik og optager koncerter rundt om i landet, så er det stadig svært for bands med en alternativ lyd at komme i radioen. Dette medfører efter min mening, at mange nye navne opgiver deres originalitet til fordel for musik, der passer til radioen. På den måde kan der ske en ensretning af lyden fra de nye bands,« siger Kristian Riis.

»Jeg har hørt rigtig mange demoer i mit arbejde

for ROSA og spillestedet Voxhall, og jeg tænker: Den her lyd er egentlig ikke den, bandet vil have. Men musikerne tror, at hvis de nogensinde skal have en chance, så skal de spilles i radioen. Med Skand-All prøver vi at sige til de forskellige bands, at selv om de spiller musik, der er anderledes end musikken i radio og tv, så er det muligt at nå et publikum,« forklarer Kristian Riis, der fra starten modtog 87 ansøgninger fra bands, der gerne ville på turné med Skand-All.

Indtil videre har han sendt ti bands fra forskellige steder i landet af sted. Han mener dog ikke, at Skand-All ligefrem kan redde hele genrer, men tror på effekten af spillejob i udlandet. Musikerne kommer hjem med noget erfaring, de ikke kunne få i Danmark. Og samtidig er de mere frie til at eksperimentere med deres musik i den retning, som de selv vil.

»Der sker et eller andet psykologisk, så snart du krydser grænsen og står overfor et andet publikum. Du bliver mere klarsynet, fordi det er en anden udfordring og et andet publikum. Du ved ikke, hvordan folk reagerer. I udlandet starter man fra bunden, og enten er man med, eller også er man ikke. Du kan være træt efter flere dage på turné, men du skal alligevel levere varen hver aften og sluge de kameler, der kommer undervejs - blandt andet spillesteder af en lavere standard end i Danmark. Men det er jo også sjovt at turnere,« siger han.

Han har selv oplevet, hvordan bands har ændret sig efter en tur i udlandet. Når musikerne har været igennem deres manddomsprøve udenfor landets grænser, har de fået en bunke rutine. Og det, mener Kristian Riis, kan ses på, at bandet lige pludselig har det nødvendige overskud og ikke lader sig gå på af småting, når de spiller. Han har blandt andet sendt Strumm og Under Byen til Tyskland.

Dennis Thang Block fra Strumm er enig og griner lidt af sig selv, når han siger:

»Vi danske musikere er mægforkælede set i lyset af standarden på de tyske spillesteder. Vi oplevede, at et spillested i Hamburg valgte at droppe vores koncert, fordi der ikke kom et øje udover forretningsforbindelser. Det tror jeg ikke ville være sket i Danmark. Vi valgte dog at spille alligevel. I Berlin var det helt anderledes. Der var spillestedet fyldt med mennesker, og den positive respons, vi fik der, føltes meget anderledes, end når vi spiller i Danmark, hvor der ofte er en masse venner blandt publikum. Vores tur til Tyskland satte helt klart en masse ting i perspektiv og gav os et los bagi, som vi ikke ville have fået herhjemme,« siger han.

Århus er det rette sted

Skand-All er kun en del af Kristian Riis' arbejde. I 2003 var han på Voxhall med til at starte arrangementerne Klub Sanz – små koncerter med mindre kendte bands, som fik lov at spille når aftenens hovednavn var færdigt.

I sommeren samme år var han med til at arrangere Klub Sanz Festivalen samme sted, hvor tre tyske bands kom til Århus og optrådte side om side med de lokale bands. Ved siden af arbejdet for ROSA og andre kulturelle instanser i Danmark har han Sidekick Impresarios og bookingfirmaet Morningside Agency.

Udgangspunktet for Kristian Riis er og bliver Århus - og det, mener han ligefrem, kan være en fordel.

»Det er meget effektivt at bo her. Der er let transport til Tyskland og København med bil samt London og Stockholm med fly,« siger han.

Han glæder sig over de mange andre små og store musikarrangementer, som lokale ildsjæle har stabled på benene de senere år. Han mener også, at en af Århus' styrker er, at byen og dens musikmiljø trods alt er en overskuelig størrelse. Og han forsøger at tilføre nye ingredienser til dette musikalske tagselvbord.

»Som koncertarrangør rejser jeg ud i verden og får inspiration og kommer hjem og prøver at omsætte det i det lokale musikliv. Alle de mindre musiktiltag i byen er, ligesom den noget større Spot-festival, absolut vigtige for miljøet. Som for eksempel punkarrangementer i diverse beboerhuse omkring i byen. Alle disse grupper, synes jeg, er med til at gøre Århus til en mere spændende by at leve i. Også fordi de ikke bygger på økonomisk gevinst. De sætter gang i disse ting,

fordi de brænder for det og har noget at komme med,« siger Kristian Riis.

Han mener, at livescenen uden tvivl er blevet styrket de senere år. De lokale pladeselskaber er blevet lukket ind på spillestedernes scener, og Kristian Riis er glædeligt overrasket over, at publikum både kommer til deres koncerter og køber deres plader.

»Al respekt til Århus' musikscene i 80'erne, men nu har vi endelig fået løsrevet os fra den. Nu skal vi videre. Der skal nye folk til, og det synes jeg bestemt, der er kommet. Samtidig er kvaliteten i musikken også blevet højere,« siger han.

Danmark er ikke som Tyskland

Kristian Riis' syn på musiklivet og musikbranchen i Danmark er forment af, at han for alvor først fik sat tingene i perspektiv, da han forlod hjemlandet for en stund.

»Statsstøtten til musikken er vigtig. Vi kan præsentere alternativ musik, fordi vi lever i et land, hvor der stadig findes nogle støttepenge - trods alt. I Tyskland er næsten alt privatejet, og der skal man holde skindet på næsen, men Tyskland har samtidig en større publikumsmasse at tage af, og markedet er større, så spillestederne og musikerne kan godt overleve, selv om de arbejder med de alternative genrer. I Danmark får du kun meget få spillejob, medmindre du laver musik, der appellerer bredt som for eksempel Kashmir, Mew eller Saybia. Derfor er Skand-All en god mulighed

for at få flere spillejob,« siger Kristian Riis.

De tyske bands spiller også en vigtig rolle for deres danske kolleger. Den tyske sangerinde Bernadette La Hengst spillede på Klub Sanz Festivalen i juli 2003, og hun faldt for Århus' Strumm med det samme. Kort tid efter var hun medvirkende til at skaffe dem koncerter i Tyskland.

»Jeg forsøger at dyrke mit lokalmiljø, men også at tilføre det noget nyt input udefra. Århus skal udvikle sig, og det kan gøres på flere måder. Men det kræver også, at man investerer tid, kræfter og penge i det. For radiokanalerne er ikke nok. Slet ikke de nye kommercielle stationer som Sky Radio og 100 FM. De spørger lytterne, hvad de vil høre. Da lytterne ikke kan bede om noget, de ikke kender, så svarer de Britney Spears og Michael Jackson. Hvordan skal de så nogensinde lære ny musik at kende,« spørger Kristian Riis.

Derfor mener han, at det er vigtigt at holde fast i Danmarks Radios public service-forpligtelser og statsstøtten til spillestederne.

»En del spillesteder har været gode til at åbne dørene for den ny musik, som ikke spilles i radioen. Hvis den alternative musik skal overleve i Danmark, så skal publikum præsenteres for den for at få lyst til at opleve den i fremtiden,« siger Kristian Riis og tænker lidt videre over effekten af, at mange beslutningstagere og politikere tilsyneladende ikke er blevet præsenteret for anden musik end den, der kommer fra radio og tv.

»Det bider sig selv lidt i halen,« siger han.

Nye udfordringer

Kristian Riis har efterhånden båret mange forskellige kasketter i musikmiljøet. Musiker, koncertarrangører, tour manager, booker og konsulent for forskellige organisationer. I 2004 har han taget fat på management i ledtog med sin ven Jesper Majdall fra Morningside Records, der også hjælper ham med Skand-All-projektet. Sammen har de startet Sidekick Impresarios, og de første kunder i den butik er århusianske Under Byen og Figurines fra Aalborg, som de nu skal klare forretningsdelen og en del praktiske ting for. Sidstnævnte er på Morningside Records.

»Jeg tjener ingen penge på det endnu. Det er meget symbolske beløb, og jeg lever ikke i sus og dus. Men det er jo heller ikke derfor, jeg gør det. Jeg synes, det er en udfordring at gribe fat i noget - og gøre det til noget mere. Men det er stadig knald eller fald. Det er kun op til de enkelte bands, Jesper Majdall og jeg, om det bliver en succes eller ej. Vi har ikke gjort det store af os i den danske musikbranche endnu, men jeg tror faktisk, at vi kan overraske, fordi vi har en del at byde på - foruden et kæmpe netværk i udlandet,« siger Kristian Riis.

Han er også forhåbningsfuld på dansk musiks vegne - ikke mindst de århusianske bands. Da Nephew udgav pladen 'Swimming Time' i 2000, var der med hans egne ord lavvande i dansk musik.

Siden da er vandstanden steget betydeligt.

»Der er generelt sket noget i Danmark, når vi snakker musik. Tidligere var det ikke cool at være fan af et dansk band. Publikum stod med foldede arme ved koncerterne, men nu er det billede vendt med succeser som The Raveonettes, Mew og Junior Senior. Jeg tror bestemt, at for eksempel Tiger Tunes kan få succes i udlandet. Der er ved at være godt hul igennem til Tyskland, og det vil igen smitte af på Århus. Det går godt, men den slags kommer altid i bølger, og lige nu er der godt gang i bølgen. Det er nu, vi skal tænke fremad. Det kan godt være, at der er en masse gode bands at arbejde med nu, men det skal der også være om to år, om fem år og om syv år. Vi skal rykke nu og prøve at få dem med,« siger Kristian Riis.

Det store overskud på bankkontoen må dog vente. Ved koncerterne i udlandet sætter Kristian og vennerne stadig penge til. Lige nu er det alene lysten, der driver værket.

»Vi har meget, vi skal bevise det næste års tid, men jeg tror sagtens, at vi med succes kan drive international management fra Århus. Det kan godt være, at jeg sidder med en masse penge en dag, men uanset hvad tror jeg, at når jeg ser i bakspejlet, så vil dette være en af de absolut sjoveste perioder i mit liv - at være med til at skabe dette fra bunden og drive det til noget stort,« siger han.

Sofus Forsberg

En rejse fra guitar til samplers

Rockguitaristen Sofus Forsberg mistede lysten til de seks strenge efter et forlist eventyr med bandet Impotators. Så købte han sig en computer og opdagede en helt ny måde at lave musik på. Gennem natlige eksperimenter med lyd af fodtrin, flyvere og senge, der knirker, bidrager han i dag til Europas kulturliv med tilbagelænet og minimalistisk electronica.

Du kan møde ham bøjet over sin laptop computer klokken lort om natten til koncert i DSB's nedlagte centralværksteder i Århus. Eller i Ridehuset, hvor han akkompagnerer en gammel stumfilm med Asta Nielsen. Af og til starter han også sin olivengrønne diesel-Mercedes og tøffer til Laptop Battle i Berlin eller langt op i Sverige for at fremføre sin minimale, knasende electronica på Norbergfestivalen, der foregår i en nedlagt jernmine.

Sofus Forsberg er en af Århus' efterhånden mange elektroniske musikere, og hans varemærke er tørre og atmosfæriske numre uden vers eller ørehængende omkvæd. Glem alt om sytten minutter lange, hysteriske technonumre. Sofus Forsbergs diskrete rytmer er lyden af overvægtige cikader

med store nosser eller en tyk tommelfinger, der rytmisk svupper i en klat gele. Andre gange lyder beatet slet og ret som en seng, der knirker.

Det var blandt andet legen med at transformere virkelighedens lyde til musik, som førte til debutpladen 'NO/1' i 2002. Et aparte og syntetisk, men samtidig varmt, melankolsk lydunivers, der også levnedes plads til saxofon, klaver og trombone - og følelsesladet alfevokal fra kæresten Henriette Sennenvoldt, der er forsanger i Under Byen.

»Det er en plade, som jeg er meget stolt af. Mange fortæller mig, de dyrker sex eller falder i søvn til den. Helt fedt. Det er en stor kompliment,« mener Sofus Forsberg, der dog først og fremmest laver musik for sin egen tilfredsstillelse – ikke for at behage bestemte lyttere.

Det gør han bedst på natholdet.

I nattens mulm og mørke

»Det lykkes aldrig for mig at lave musik om dagen. Om natten er der ingen stress eller forstyrrelser, så dér ryger jeg nogle spliffs og dyrker tomheden og finder inspiration,« siger Sofus om de mørke timer, hvor han designer lyde og nørkler med rytmer.

»Jeg arbejder bevidst med at lave mange variationer af mine beats og strække dem i tid. Inden for en enkelt takt kan man lave mange mønstre. Det sker tit ret tilfældigt, og den oprindelige optagelse kan godt være en sprød og knasende lyd fra den virkelige verden – for eksempel en dag-

ligdags lyd som bladren i en avis. Jeg laver mange samplinger selv, og på min plade kan du også høre fodtrin, flyvere og en, der tygger. Min stolthed gør, at jeg aldrig samler fra andres plader. Heller ikke selv om det er fristende at bruge en perfekt stortromme, som andre har lavet i forvejen,« siger Sofus Forsberg om processen ved computeren, hvor han rådyrker fascinationen af rå og kolde maskiner og alt, hvad der lyder af science fiction.

Selv om natten er et perfekt tidsrum til at komponere, er det dog ikke uproblematisk.

»Hvis jeg i for lang tid går i seng ved syv-otte-tiden om morgenen og står op klokken tre om eftermiddagen, kan jeg godt blive deprimeret. Det er ikke rart at vågne op til en normal verden og vide, at man selv kører i en helt anden rytme. Det skaber ubalance. Og nogle gange ender det så med, at jeg slet ikke laver musik i en måned eller to. Det er meget lystbetonet, og samtidig er det jo et arbejde,« siger han.

Guitarhelt med knaldgul spade

Den autodidakte musiker har ofte fingrene med i spillet, når Århus diskler op med elektroniske koncerter. Han arbejder også gerne sammen med lokale kunstnere om digtoplæsninger og musikvideoer. Ligesom han har lavet remix af Under Byen-numre og musik til Aage Rais-Nordentofts film 'Operation Bilka'.

Sofus Forsberg har sat sit præg på byen siden

1988. Dengang droppede han som 18-årig ud af gymnasiet i Nordsjælland, flyttede til Egå Ungdoms-Højskole og satsede derefter på at blive guitarist. Han blev hængende i Århus, hvor han havde fundet en kæreste, som han fik datteren Nanna med.

I sommeren 1992 dannede Sofus og tre andre bandet Impotators – stærkt inspireret af de groovy vibrationer fra blandt andre Red Hot Chili Peppers og New Yorker-bandet 24-7 Spyz' blanding af metal, funk og jazz. Året efter var Impotators finalister i DM i Rock 1993, hvor det blev til en tredjehedsplads efter Dizzy Mizz Lizzy og Kashmir.

Sofus Forsberg havde en høj stjerne blandt byens spirende guitartalenter, og efter Århus-forhold var hans status vel nogenlunde at sammenligne med den, som Eric Clapton havde i 60'ernes Swinging London, hvor fans gik rundt og skrev »Clapton is God« på murene.

I gyden mellem Studsgade og Mejlgade stod der ganske vist ikke »Forsberg is God« på muren, men den lokale helt vakte berettiget opsigt på byens scener med tonser-tunge riffs, jazzede soli, flagrende hippie-hår, en knaldgul guitar og et arsenal af guitar-effektmaskiner, der tilsammen var på størrelse med en kummefryser.

»Jeg tror, Impotators påvirkede mange af de lokale orkestre. Det var en sjov tid, som jeg savner, men vi var ikke gode nok til at styre karrieren og begyndte at skændes,« husker han.

Så i 1996 sluttede Impotators efter et par turnéer og bare én plade.

En ny proces

»På det tidspunkt var jeg pissetræt af at spille guitar. Jeg var uinspireret og følte, at jeg aldrig kunne komme ud af rollen, hvor jeg efterlignede mine guitarforbilleder,« siger Sofus Forsberg, der havde et stærkt ønske om at finde sin egen stemme. Og nu stod han dér med et - efter eget udsagn - vildt dårligt gehør, og ude af stand til at komponere fede numre.

I 1996 anskaffede han sig så en computer.

»Dengang var en sløv Pentium 100 altså det nyeste! Foruden at spille computerspil var det meningen, at jeg skulle komponere på den og optage det, jeg lavede med guitaren. Efterhånden blev det dog meget mere spændende at sidde hele tiden foran computeren. Jeg købte nogle musikprogrammer og forelskede mig i at lege med elektroniske systemer som MIDI, effektmaskiner og computerprogrammer – og få det hele til at snakke sammen og blive til musik. Da det så tog over, købte jeg en sampler, så en synthesizer, derefter endnu en synthesizer og så en effektmaskine. Men købet af computeren, der satte gang i det hele, var ikke et bevidst valg om, at nu ville jeg lave elektronisk musik. Det var bare tilfældigt, at det endte sådan,« fortæller Sofus.

I dag er hans værelse og lagerlokaler fyldt med

nyt og gammelt musikalsk inventar med navne som Powerbook G4, Roland, Nordlead, Oberheim, Korg, Fender Rhodes og Space Echo. Nå, ja, og så vibrafonen, som han har lånt.

Egentlig var springet til at spille elektronisk musik ikke stort. I 80'erne lyttede han til Depeche Mode og spillede en smule synthesizer. Så ringen blev sluttet, og han følte, at han kom hjem. Omtrent samtidig med købet af computeren faldt han for den engelske drum'n'bass-pioner Goldies groovy, elektroniske triple-tempo-beats.

I dag – efter otte år med computeren – har den tidligere guitarhelt fået sat sit skift fra de seks strenge til computeren i perspektiv.

»På samme måde, som jeg blev træt af guitaren, kan jeg jo også blive træt af computeren. Men jeg kan jo ikke skifte instrument hvert tiende år. Så én ting har jeg lært nu, og det er, at jeg skal finde fornyelsen i mig selv og ikke i instrumentet. For computeren kan jo ikke forblive noget nyt for evigt,« siger Sofus.

Den nu ældre og mere erfarne musiker har også opdaget forskellen på de to instrumenter, og det forklarer måske hvorfor han stadig holder af computeren.

»Guitaren er en umiddelbart forlængelse af dine følelser. Her og nu. Og hvis du skal spille hurtigt, så er der ikke andet at gøre end at øve og øve. Computeren er en helt anden verden. Der behøver jeg ikke at være god til at spille på et instrument,

men skal i stedet tænke i strukturer og muligheder for at sende lyde igennem forskellige processer. Selve tankeprocessen bag musikken er helt anderledes. Dine færdigheder skal findes et helt andet sted end med guitaren. Der skal tænkes mere over tingene,« siger Sofus og fortsætter:

»Men dybest set er der ikke forskel på outputtet fra guitar og computer. Processen er det interessante. Det er nysgerrigheden, der driver mig, og jeg finder en del energi i at bevæge mig ud i noget nyt.«

I starten var numrene mere flagrende, og det kunne tage måneder at lave dem. I dag går det nemmere. Samlingen er lyde er blevet stor og lysten til at prøve nye veje større.

»Stilen har været langsom i et stykke tid nu, men i den næste fase vil jeg lave musik med mere krop – måske ved at sætte tempoet op eller ved at bruge en mere voldsom bas. Jeg er mæt af mine egne ting og rykker videre for at arbejde endnu mere med for eksempel såkaldt metrisk modulation. Det vil sige, at beatet og tidsfornemmelsen ændrer sig i løbet af numrene – ligesom i blandt andet indisk musik. Jeg vil gerne twiste rytmerne,« siger han og nævner den britiske techno-duo Autechre som et eksempel på nogen, der mestrer den teknik.

Taler til publikum

Selv om Sofus Forsberg nu bruger computeren, bryder rockrødderne frem til overfladen, når han er ude og spille live. Helt atypisk for elektroniske

musikere taler Sofus ofte til publikum mellem numrene, og han ved aldrig helt, hvordan koncerten skal forløbe.

»Når jeg tager ud og spiller, følger jeg nogle gange min sætliste slavisk. Andre gange dropper jeg den efter første nummer, fordi stemningen er til noget andet. Fordelen er, at jeg har frihed til at påvirke min komposition, så det er et nyt mix af numrene hver gang. Den grundstruktur, jeg har med, er en opfordring til leg. Så derfor har jeg også tit andre musikere med for at få inspiration,« siger Sofus, som vil adspredde og underholde med sin lyttemusik.

Spillestedet Gyngen i Mejlgade lagde scene til Sofus Forsberg første elektroniske koncerter i 1997, hvor han spillede med sin gamle ven fra Impotators Mads Geertsen, der i dag udgiver elektronisk musik under navnet Je M'Appelle Mads på samme selskab som Sofus Forsberg – det københavnsk-århusianske Jenka Music.

»Jeg var enormt nysgerrig og havde stadig lyst til at komme ud og fyre den af og mærke folk. Jeg vil gerne være til stede og feste sammen med publikum. Tilfredsstillelsen ligger selvfølgelig et andet sted, end når man spiller en guitarsolo, som er meget fysisk nu og her. Men med din laptop og dine elektroniske lyde kan du bedre selv skabe en stemning. Du kan bestemme, hvordan helheden skal være. Men det er også en kamp mellem dig og maskinen. Kan du styre den, eller er det omvendt?«

Live ude og hjemme

Århus er ikke længere Sofus Forsbergs eneste legeplads, når han spiller live. Alene i 2003 blev det til to turnéer i Tyskland, hver med 10-15 job i de store tyske byer - i alt fra små barer til kæmpe kulturhuse.

»Jeg skylder det en chance at hænge i og satse nu. Jeg er klar til at leve på en sten, når dagpengene slipper op, for jeg gider ikke at stå bag disken i en musikbutik og sælge instrumenter igen,« siger manden, der også har arbejdet som opvasker, stråttækker og underviser i musiksoftware på Byhøjskolen og konservatoriet.

I dag er det supplerende dagpenge, der betaler regningerne, men chancen for at musikken kan hjælpe der, er blevet større.

»I Tyskland mødte jeg en masse begejstrede mennesker, som købte pladen. Samtidig er det en helt anden musikkultur, hvor folk er meget mere åbne end i Danmark. Min tyske Booker mener, at jeg kan blive et stort navn dernede. Men jeg vil da også vildt gerne til Japan og USA, fordi det er så spændende kulturer og store markeder. Det vil være det ultimative road trip at køre rundt i staterne i to måneder og spille hver aften,« siger Sofus Forsberg, hvis toner er nået langt nok omkring til, at han scorede en invitation til at spille på Sonar Festival i Barcelona, der er en af verdens førende festivaler for elektronisk musik.

Igennem sine koncerter og position i Århus har han efterhånden fået en god føling med det lokale musikmiljø.

»Det er superfedt med lokale koncertarrangører som for eksempel Dokken02, der inspirerer og sætter i gang, så de obskure orkestre får en chance,« siger han og fremhæver desuden Splab, SpecialLaboratorium for Kunst og Offentlighed, som er ramme om udstillinger, foredrag, poesioplæsninger og musikaftener på Det Jyske Kunstakademi.

»Splab er noget af det, der gør Århus til en god lille storby – der er musik og dans, og en glæde og frihed, man ikke finder på de fleste andre klubber og spillesteder.«

Og her har vi fat i et af Sofus Forsbergs hjerte-børn.

»Vi skal passe godt på vækstlaget og hjælpe de musikere og kunstnere, der har behov for det. Det nytter jo ikke, hvis vi hele tiden støtter dem, der allerede er blevet noget ved musikken,« konstaterer mennesket, der – trods sin indadvendte musik – er noget så positiv og hjertelig at tale med.

»Det kan godt være, jeg har kort hår. Men jeg er jo stadig en gammel langhåret hippie indeni,« ler han.

Tekst: René Wiborg - Foto: Line Simonsen

Bo »Atomic Child« Jeppesens, Jens »Chief Benz« Søndergaard og Kim »Kix« Jeppesen

Powersolo

Bad English ist GUT!

Powersolo bor i et univers, hvor en rigtig mand kører i bundsolid Volvo og kun ejer én guitar. Det selverklærede 'donkeypunk-band' har fundet styrken i en simpel bemanding med tre ombord og sluppet en karikeret galskab løs – men holder den i tøjlerne med en dyb respekt for de musikalske rødder. Samtidig har de bevist, at det, der i danske ører lyder som fuldblods amerikanermusik, kan være noget ganske andet i ørerne på den anden side af Atlanten.

Kim 'Kix' Jeppesen læner sig frem for at rulle en smøg. Et tatoveret kraniehoved titter frem i halshullet på hans ærmeløse hvide undertrøje under skjorten. En 'wifebeater' kaldes den slags trøjer i USA, forklarer han med et grin. Hans arme er også dekoreret. På den ene flyver en ufo henover en dame, der løfter æggende op i sin lange røde kjole, mens en punker med hanekam spiller kontrabas på den anden. På bordet nyder den tomme flaske Jack Daniels sit otium som rock'n'rollet lysestage. Ved siden af læner Kims lillebror Bo 'Atomic Child' Jeppesen sig tilbage i sin stol, så det store metalbæltespænde med kokraniet og Texas-logoet får en fremtrædende plads ved bordkanten. De to er guitarister og

udgør sammen med trommeslageren Jens 'Chief Benz' Søndergaard det såkaldte 'donkeypunk-band' Powersolo.

»Det er egentlig ikke, fordi vi er fanatisk pro-amerikanske. Der er meget, vi ikke bryder os om ved USA. Men det er der, vi har vores musikalske rødder og hele tiden vender tilbage til,« siger Kim Jeppesen, der i 90'erne kastede sig rundt på Europas og USA's scener med en kontrabas imellem hænderne og et vildt blik i øjnene i psychobilly-bandet Godless Wicked Creeps.

Powersolo tager udgangspunkt i genren rockabilly, der i tidernes morgen opstod som en sammensmeltning af den hvide folkemusik hillbilly og den sorte blues. I dag har de dog lagt den helt stilrene rockabilly, som de voksede op med, på hylden, og de krydrer nu deres musik med lige, hvad der passer dem. På deres andet album, 'It's Raceday ... And Your Pussy Is GUT!!!' fra 2004, har de kørt deres interesse for soul, punk og hip-hop igennem den Powersoloske vridemaskine. I et enkelt tilfælde har de også tilsat en knivspids mexicansk mariachimusik, så deres lyd nu også inkluderer »Hola senorita!«-kor med flammende chiliånde under sombreroen og trompetlyd, der lyder, som var den hårdhændet klemmt igennem tragten på en pladespiller fra 30'erne.

Denne smeltedigel har dog ikke skræmt publikum, som til bandets koncerter ofte er en meget blandet flok. Punkere med hanekamme og

nitter slår sig løs sammen med rockabillyer med slikhår, bakkenbarter og 60'er-jakkesæt.

»Vi tiltrækker både 17-årige og folk over 50, som synes det er fedt. Der er desuden mange kvinder, der kan lide os. Selv modne kvinder. Det er et godt tegn,« mener en grinende Bo Jeppesen.

Deres rockabillyrødder fornægter sig ikke. Begge brødre har det rette slikhår og fortæller, at lokkerne simpelthen ikke kan sidde anderledes. Kim Jeppesen kigger over på sin bror og siger:

»Jeg tror, du var 12 år, da du fik din første anderumpe.«

Bonderøvenes danske filter

Powersolo er en mærkværdig størrelse på den danske musikscene. De har de fleste af deres fans udenfor landets grænser, men er dog så småt ved at vinde terræn herhjemme. Siden Kim Jeppesen startede bandet alene, heraf navnet Powersolo, i sidste halvdel af 90'erne, har han spillet på rollen som bonderøv.

»Vi er vokset op ude omkring Randers og Mariager. Bonderøve er de samme over det hele - om de bor i Arizona og Californien eller Gassum og Øster Tørslev,« siger han og indrømmer, at rollen er blevet forstærket og karikeret lidt for, med et glimt i øjet, at provokere folk.

Derfor har parolen længe været, at bandet kom derude fra, hvor man spiste kartofler til pizzaen og kørte i brun Volvo, der med Kim Jeppesens ord er

et bundsolidt køretøj, som fungerer. Det samme skal musikken. Trioen er derfor den perfekte konstellation.

»Vi gør det til en sport at holde det på så jordnært et plan som muligt. Vi er ikke grejnørder. Det er sådan cirka 98 procent af alle danske bands. Vi køber ikke en masse guitarer. Vi nøjes måske med én, som vi er helt vilde med, og hvis vi skifter, så er det fordi, vi finder en, der er federe eller ser sejere ud,« siger Kim Jeppesen, der stadig indspiller sine demoer på firesporsbåndoptager og ikke på computer.

Kim Jeppesen mener ikke, at den simple tilgang kombineret med det overdrevne bonderøvsimage - og sange om mexicanske wrestlere som Juanito, der holder 'fiesta sexual' med alle de små chicas - er udtryk for, at det hele bare er spas og pjat.

»Vi har det sjovt, men alt, vi laver, er anskuet meget seriøst. Der er bare forskellige portioner af ironi og humor i det. Tag for eksempel den klassiske kærlighedshistorie - den kan man vælge at fortælle på to måder: seriøst eller fordreje den lidt med en humoristisk vinkel uden, at pointen går tabt. Ved flere gennemlytningerne opsnapper man de ting, der først bare lød sjovt. Vores musik er meget gennemarbejdet, selv om det måske kan lyde anderledes,« siger Kim Jeppesen.

Nogle danskere vil måske sige, at musikken og stilen er hundrede procent amerikansk. Men da Powersolo i 2003 optrådte i Texas, oplevede de,

at amerikanske ører fandt deres overdrevne og karikerede stil interessant og på sin vis eksotisk, fordi den lød anderledes efter at have været igennem det danske filter. Derfor er de også ved at finde et publikum i Guds eget land.

»Jeg tror ikke, der er et band i USA, der lyder lige som os. Men man skal selvfølgelig aldrig sige aldrig,« siger Kim Jeppesen og griner.

Bad English

»Vi drejer ordene i vores tekster, som var vi indfødte amerikanere, der havde vores eget lille samfund med vores eget sprog - det en amerikaner ville kalde 'Bad English'. Det er det, der er lidt spøjst ved Powersolo. Men når lytterne kommer ind i vores univers, så begynder de at finde hoved og hale på det,« siger Kim Jeppesen og fortsætter:

»Jeg leger meget med ordene og bruger danske vendinger på engelsk. Som for eksempel 'licking the sun'. Slikke sol. Det er måske lidt abstrakt, men jeg tror godt, at en engelsktalende vil forstå det.«

Så selv om bandets stil er meget amerikansk, så har det formålet at putte noget dansk ind i det.

»Min holdning er, at man skal sgu' være original med det, man laver - ellers kan det sgu' være ligegyldigt. Man skal også flytte noget med musikken og lave det interessant både for sig selv og publikum,« siger Kim Jeppesen.

Så det er en dårlig idé at spekulere i, hvad udenlandske smagsløg kan lide. De er alligevel

ikke til at blive kloge på. Til bandets store overraskelse blev deres første album "Lemon Half Moon" fra 2001 pludselig populært og fik gode anmeldelser i Frankrig sidst i 2003, hvor cd'en endelig var udkommet. Bandet selv bryder sig dog ikke længere så meget om deres gamle album, som også har fået sin del af lunkne anmeldelser med på vejen.

»Det album lider under, at vi ikke har brugt flere midler på at forstærke udtrykket og stilarterne i sangene. Det, syntes vi, var et onde tidligere, men det er vi kommet ud over. Der er utroligt meget musik, der bliver trivielt og ensformigt i længden. Jeg kan utroligt godt lide, at der er variation i en plade. Så 'It's Raceday ... And Your Pussy Is GUT!!!' er mere en rollercoaster i genrer,« siger Kim Jeppesen og nævner mexicanertrompeten på nummeret 'Juanito' som eksempel.

De nye muligheder er blandt andet kommet efter, at Powersolo i 2003 kom på et nyt pladeselskab, der virkelig tror på bandet. Det er Crunchy Frog i København, som samme år havde stor succes med bands som The Raveonettes og Junior Senior.

Sprød karriere forude

»Vi kunne mærke, at det begyndte at slå gnister, og der opstod lidt kærlighed mellem os og Crunchy Frog. Vi slog til, da vi nu fik chancen for at komme på et lille selskab, der har noget gennemslagskraft og samtidig lever og ånder for det, de gør. Jeg har

aldrig oplevet et pladeselskab, der har været så engageret,« siger Kim Jeppesen, der hos bandets forrige ligeledes københavnske og uafhængige selskab oplevede det modsatte.

Københavnske Crunchy Frog har igennem en årrække været leverandør af skæv pop og rock – gerne med den ene fod respektfuldt plantet i fortiden og den anden med rulleskøjte på i nuet.

»Flere har noteret sig, at vi nu kommer i kølvandet på The Raveonettes. Vi er det nye Crunchy-band. Men det tænker jeg nu ikke meget på. Vi tager det stille og roligt, skridt for skridt og uden over-skruede forventninger. Det kommer an på, om man er det rigtige sted på det rigtige tidspunkt. Men selvfølgelig har vi ambitioner,« siger Bo Jeppesen og fortsætter entusiastisk:

”Det vigtigste er at lave en god plade, så man har noget at bygge videre på, men på Crunchy går det op i en højere enhed. Vi er selv med hele vejen, og de er 100 procent på - og kraftedeme lige så vilde med musikken, som vi selv er!»

Med Crunchy Frog i ryggen tager Kim Jeppesen, lige som med Godless Wicked Creeps, på turné med Powersolo udenfor Danmark og suger til sig - ikke mindst når han er i USA. Det er med slet skjult entusiasme, han fortæller om, hvordan han har cruiset rundt i bil i Sydcalifornien og stillet ind på den ene radiokanal efter den anden med en uendelig strøm af blues, rockabilly og mariachi. Hver genre har sin egen kanal. Da bandet spillede

i Texas i 2003, benyttede musikerne sig også af chancen for at gå til koncerter på de helt rigtige spillesteder – der hvor publikum står med deres øl ved kvæghegn.

»Bandene var bad ass punk rock med lapsteel og slapbas. The meanest motherfucking country du overhovedet kan høre. Publikum kom enten i deres smækbukser og kasket, perlemors countryskjorter eller rhinestone-beklædte jakker og Stetson cowboyhatte. Og så var der selvfølgelig de rigtige outlaws i wifebeater-trøjer og slangeskinsstøvler med gaffatape omkring. Det stank langt væk af kolort – og det var fucking cool,« fortæller Kim Jeppesen, der hurtigt kommer til at tænke på den danske pendant.

»Her har vi 'kåntry' festivaler, hvor folk kommer og skal lege kånboy på en søndagsudflugt til Silkeborgsøerne. Det er røvballecountry,« siger den dedikerede Hank Williams-fan.

Det ødelægger dog ikke hans syn på den musikscene, han er en del af – den uafhængige og ikke überkommercielle.

»Det går jo godt. Det med at folk i lang tid har sagt, at det går dårligt for dansk musik...det passer ikke! Det kan godt være, at de helt store navne har problemer, når de skal ud og sælge 100.000 plader. Men hvis man ser på de mange undergrundsband, fra metal til punk, så turnerer mange af dem jo fandeme Europa tyndt. De sætter sig ind i en bus og spiller alle mulige små koncerter og sælger

deres plader,« siger Kim Jeppesen.

Powersolo går samme vej – nu med et meget engageret pladeselskab i ryggen – og er klar, hvis nu lykken skulle tilsmile bandet.

»Det kunne være fedt at slå igennem«, siger Kim Jeppesen. »Men det er nu vigtigst, at man er tro mod sit udgangspunkt: netop at lave musik for musikkens skyld.«

Tekst: Lars Kjær Dideriksen - Foto: Lasse Hoile

Mikko Mansikkala Jensen og Lars Hansen

Noisejihad

Støj til folket!

I Århus render to fyre rundt og arrangerer larmende koncerter. De elsker støj – eller noise – lidt mere end almindelige mennesker.

Det lille lokale, på størrelse med en 1-værelses lejlighed, er proppet med unge mennesker i sofaer, på det minimale dansegulv og rundt om baren. Ingen kan næsten høre, hvad nogen siger. Kaskader af ren og skær larm overdøver alt. Som var publikum vidne til et gammeldags modem og en transistorradio, der højlydt prøver at kommunikere med hinanden i maskinrummet på en færge. Men de høje, forvrængede og støjende lyde, som strømmer hulter til bulter ud af højtalerne, er selve meningen med det hele.

Der er udbrudt hellig støjkrig i Århus. Eller Noisejihad. Sådan er det hver måned i det lille lokale Splab på Det Jyske Kunstakademi i Mejlgade. En gang om måneden fyldes det med støj. Mærkværdige lyde eksploderer ud fra rummet. Og de elsker det – mændene bag.

Lars Hansen og Mikko Mansikkala Jensen lægger overhovedet ikke skjul på, at det skal larme så meget og helst så højt som muligt. De spiller da også begge selv i konstellationer, der bevæger sig på noisescenen. Lars sammen med sin bror i

Wäldchengarten og Mikko i enmandsprojektet Soviet Subliminal Seduction. Desuden står de begge bag den virkelige hårde noisevare i Pol Mod Pol.

Noisemusikken er ikke særlig udbredt herhjemme med sine insisterende, og ikke særlig P3-venlige, elektroniske støjkaskader. De to kunststuderende støjhoveder anede i starten heller ikke, at der overhovedet fandtes en specifik genre, der blev kaldt *noise*. De opfandt den faktisk selv – og opdagede senere, at den allerede eksisterede. Forvirret? Det hele startede i Aalborg.

Rådne demobånd og jernplader

I Aalborg gik Lars og Mikko i 90'erne rundt og spillede voldsom rockmusik ligesom så mange andre af deres jævnaldrende kammerater, der enten var faldet for grunge eller den endnu ældre punkscene. Men en dag gik Mikkos rockband i opløsning.

»Jeg stod oppe i øvelokalet, og i ren og skær afmagt over, at bandet var gået fra hinanden, begyndte jeg at afspille rådne demobånd oveni hinanden på høj volumen. Senere kom Lars forbi og spurgte, om der ikke skulle noget rytme på lydene, og så begyndte vi at hamre på nogle jernplader,« husker Mikko om de tos første udflugter ud i ren støj.

De to kammerater begyndte herefter at lave musik sammen. Musik, der larmede rigtig meget. Jo mere vanvittig larm, jo bedre. Da Internettet for al-

vor gjorde sit indtog i midten af 90'erne, blev det hurtigere og lettere for Lars og Mikko at opdage andre eksempler på den genre, som de var landet i. Det gik op for de to fyre, at der var ufattelig meget god *noise* rundt omkring i verden.

De besluttede sig for, at andre ålborgensere også skulle åbne ørerne op for det. Derfor stiftede de Aalborg Noisejihad - en koncertforening, hvis vigtigste formål var at præsentere noisemusik i Aalborg.

»Vi var jo blevet vilde med den her type musik. Da der var rigtig mange mennesker ude i verden, som lavede god *noise*, så tænkte vi, at vi ligeså godt kunne forsøge at oplyse folk i Aalborg og uddanne dem til at forstå, at der altså findes meget andet musik end den, de lige kender,« fortæller Lars.

Provinshul

Alting foregik lidt for stille og provinsielt i den nordjyske by, mente Lars og Mikko, som aldrig rigtig havde lært at holde af den berømte Jomfru Ane Gade. Det har de for øvrigt stadig ikke.

»Aalborg står rimelig meget i stampe. Næsten lige meget hvad fanden der er af koncerter på 1000Fryd, så gider folk ikke at dukke op. Der hviler en eller anden mørk skygge over byen. En sløvheds-mainstream-skygge, hvor man helst ikke vil foretage sig noget, med mindre man får øl til en tier og techno på 120 decibel. Aalborg er et provinshul, der er inficeret af bargaden, hvor alt

gælder om at blive lam og score hurtig fisse,« konkluderer Mikko.

Også de musikalske præferencer blandt ålborgenserne faldt uden for deres smag.

»Vi havde fundet ud af, at alle folk i Aalborg elskede blues. Så der var noget tilfredsstillende i at begynde at arrangere koncerter med en slags musik, som kunne få folk til at se helt mærkelige ud i hovederne,« fortæller Lars.

Der kom aldrig særlig meget publikum til drengenes arrangementer i Aalborg. Selvom det ofte var kæmpe navne inden for genren, som Noisejihad skrev på plakaterne, var det de samme mennesker, der troppede op næsten hver gang.

»Der var et standardpublikum på mellem fem og ti mennesker ud over os selv. Det var folk, der mest kom af pligt, eller som ved et uheld havde forvildet sig ind på 1000Fryd,« siger Lars.

150.000 ålborgensere tager fejl

Den største publikumssucces indtraf, da 24 betalende gæster dukkede op til japanske Merzbow.

»Han er for noisegenen, hvad Elvis var for popmusikken. Han er kongen. Og det mest frustrerende var, at ud af de 24 gæster, så var 70 procent fra andre steder end Aalborg. Der var vist større repræsentation fra Holstebro end fra Aalborg. Det var jo pinligt,« griner Mikko.

Egentlig morede den manglende publikumsopbakning bare Lars og Mikko. For det var egentlig

sjovt at gå rundt og være halvbitre på de andre ålborgensere.

»Det var en stædighed og ikke mindst en bitterhed, der gjorde, at vi blev ved at lave arrangementer i Aalborg, selvom det var det samme lille standardpublikum hver gang. Folk kunne simpelthen bare ikke udstå musikken. Ved de store arrangementer havde vi endda annoncer i Gaffa og virkelig mange plakater inde i byen, men alligevel kom der de samme ti mennesker. Til sidst begyndte vi at skrive lettere sarkastiske ting på plakaterne, som for eksempel '150.000 ålborgensere kan sagtens tage fejl',« husker Lars.

Fra 1997 og frem til 2001 arrangerede drengene noisekoncerter på 1000fryd i Aalborg. På det tidspunkt blev de nemlig begge optaget på Det Jyske Kunstakademi i Århus og rykkede derfor også noise-pælene op. Dem ville de nu plante i Århus – for Noisejihad var blevet en succes. Måske ikke blandt de ålborgensiske koncertgængere, men ude i verden havde den øvrige noisescene, via Internettet og folk, der tilfældigt havde hørt om Noisejihad og sagt det videre til venner, efterhånden fået ørerne op for det nordjyske foretagende.

I Århus skulle konceptet vise sig at falde langt bedre i koncertgængernes smag. Noisejihad holdt sit første arrangement på Spanien 19C i efteråret 2001, men fandt hurtigt faste lokaler på Splab.

Nysgerrige Århus

Forskellen på Aalborg og Århus er stor, mener Lars og Mikko, og det glæder dem, at de ikke længere behøver at gå rundt og være halvbitre over manglende publikum.

»Jeg tror, at folk i Århus er mere åbne over for noisemusikken, end folk i Aalborg er. Århus er en større by, og der er knap så meget provinshul over den,« roser Mikko, mens Lars påpeger, at det også kunne handle om, at Århus er en by fuld af unge studerende.

»Studerende er nysgerrige og optaget af at fise rundt og finde ting, der er lidt specielle. Og *noise* er jo specielt,« slår han fast.

De studerende, og måske århusianere generelt, er faktisk så nysgerrige, at Noisejihad i dag let samler over 100 mennesker i løbet af en aften i det lille Splab-lokale, når Lars og Mikko disker op med larmende støjarrangementer. Det hænger nok også sammen med, at noisegenren, som Lars og Mikko i første omgang faldt for, i Noisejihad-sammenhæng er blevet mere publikumsvenlig. De to fyre er i dag mere tilbøjelige til at invitere navne, der ikke nødvendigvis larmer helt så ekstremt meget, så det er ikke udelukkende rendyrket *noise*, der i dag står på Noisejihad-menuen.

»Arrangementerne er jo nok blevet lidt mere tilgængelige for folk. I starten leverede vi jo kun virkelig barske sager, og det kan godt være derfor, at der ingen folk kom. Dengang fornægtede vi enhver form for rytme og rockinstrumentering i

musikken. Det skulle bare larme – og helst så højt som muligt,« husker Lars.

»Noisejihad er et begreb, der med årene er blevet vandet lidt ud. Det er nok min skyld, for jeg er blevet lidt mere poppet med min musik i Soviet Subliminal Seduction,« indrømmer Mikko.

Selvfølgelig er de to fyre glade for, at så mange mennesker tropper op på Splab til de månedlige Noisejihad-aftener, men det skal helst ikke tage overhånd og blive en al for stor attraktion.

»Hvis vi pludselig føler, at vi begynder at få for mange venner, så booker vi bare nogle grimmere bands, der spiller noget hårdere musik,« griner Mikko, der dog er overbevist om, at *noise* ikke bliver fast inventar i DRs polerede popprogram Boogie foreløbig.

»Da vi startede, anede ingen af os, hvad *noise* var, og derfor tænkte vi, at vi havde ramt den gyldne åre inden for besynderlig musik. Vi synes jo bare, at noisemusikken er så vanvittig. Jeg har egentlig aldrig overvejet eller været bekymret for, at *noise* pludselig skulle gå hen og blive overgrund,« siger Lars.

Sammen råber vi højere

Til trods for den mere tilgængelige lyd i nogle af Noisejihads arrangementer, så banker de to drenge musikhjerte stadig for den vaskeægte *noise*.

»Vi begyndte at høre *noise*, fordi musikken udfordrede os på en helt anden måde, end vi

var vant til. *Noise* er meget fysisk, fordi det er så massivt, og lydene er så ekstreme. Det gør, at det bliver en meget kropslig oplevelse at gå til noise-koncerter som lytter. Velkomponeret *noise* kan ved den rette volumen nærmest blokere for ens tankevirkosomhed, så man ikke fokuserer på andet end lyden og samtidig bliver suget ind i den,« fortæller Lars og Mikko.

Noisejihad handler dog ikke kun om koncerter, men også om at agere samlingssted for de lokale noisemusikere. Med kun fire navne under Noisejihad formår de at udforske deres foretrukne genre. Soviet Subliminal Seduction eksperimenterer med håndfaste rytmer og melodiske klange og er nok det mest tilgængelige produkt fra flokken. Wälchengarten opererer med langstrakte og urovækkende lydflader, mens Pol Mod Pol præsenterer stødvise støjudbrud, der nok kan give nervøse trækninger hos enkelte lyttere. Ultimate Combat Noise blander fascinationen af kampsport ind i musikken og leverer den rene skurrende støj på en måde, så den netop virker som et slag i ansigtet på lytteren.

Samtidig arbejder Noisejihad også på, at deres musik skal komme længere ud i verden end det lille Splab-lokale på Kunstakademiet.

»Vi lavede jo i sin tid også foreningen, så folk på spillestederne kunne købe en Noisejihad-pakke og få vores bands ud til en aften fuld af action. Der er jo nok en 'sammen råber vi højere'-tankegang over

os,« siger Lars.

Koncert- og paraplyforeningen Noisejihad vil fortsætte sin fars fra byens nok mindste spillested lang tid endnu. Selvom Lars og Mikko ikke altid finder det lige sjovt at vaske gulv og tørre bræk op fra fulde århusianere dagen efter et arrangement, så fortsætter de deres mission: at bringe *noise* ud til folket. Passionen for larm og støj kan hverken svigtende publikum eller folk, der ikke forstår genren tage fra Lars og Mikko. Og de tror, at endnu flere mennesker ville kunne lære at bryde sig om *noise*, hvis blot de lyttede rigtigt efter.

»*Noise* er jo rimeligt sindssygt at høre på, og det skræmmer måske folk i første omgang. Kender de ikke genren, kræver det selvfølgelig lidt tilvænning at lytte til. Men *noise* giver mulighed for at se helt nye perspektiver i, hvordan musik kan lyde. Den egner sig ikke til baggrundsmusik. Ganske enkelt fordi den kræver hele din opmærksomhed, ellers bliver den til gemen støj. Men *noise* er et alternativ til konventionel musik og udfordrer den gængse musikopfattelse,« mener Lars og Mikko.

Så for århusianerne gælder det om at indstille ørerne rigtigt. I al fald vil Lars og Mikko fortsætte med at bekrige med hellig støj.

Tekst: Anne Højgaard Mortensen - Foto: Line Simonsen

Allan Vindum Pedersen, Bent Hjort, Mads Mortensen og Emir Pasic

Kurve

Modsætninger mødes og balkanpunk opstår

Kurve forventer indlevelse, når bandet inviterer til koncert i grænselandet mellem slavisk folkemusik og punkrock. Som et vredt cirkus, der pisker fordomme og forventninger rundt i manegen, prikker eksflygtningen, konservatoriemusikeren, blikkenslageren og handicaphjælperen til publikums holdninger – suppleret af spoken word, billedmanipulation og en spastiker på scenen.

»Der er nok ting at mene noget om og mange måder at gøre det på. Dette er min.«

Emir Pasic er sanger, sangskriver, guitarist og generelt omdrejningspunkt i Århuskvartetten Kurve. Som navnet antyder, er Emir ikke indfødt århusianer, men boede i Bosnien, indtil han blev 23 år. I landet, hvor en luder hedder en *kurve*, og hvor den tiltagende krig i 1992 tvang ham til at rykke teltpælene op og flygte som så mange andre. Han havnede i Århus, hvor han siden samlede bandet med det umiddelbart underlige navn og den pågående stil.

Kurve, som er én del bosnisk og tre dele dansk, spiller insisterende slavisk ud-over-stepperne-punk i et tempo, der truer med at give lytteren sidestik.

Skarpe toner af trompet og skærende synthesizer ledsager den ellers traditionelle bandopstilling med bas, trommer og guitar. Tilsammen en passende platform for meningsmættede sange – sunget på skiftevis dansk, engelsk og bosnisk. Sange som 'Cinderella Burns', der beskriver Pia Kjærsgaards indædte fjendtlighed, blev provokeret ud på sangskriverens blok som en direkte følge af partiledersens frifindelse i en retssag om hendes udtalte holdninger.

Emir er ikke meget for at sætte etikette på Kurves musik, men gået på klingen, kalder han det selv for balkanpunk. Andre igen har kaldt det cirkuspunk og sigøjnerpunk. Gennemgående bygger musikken på hans fædrelands dybfølte folkemusiktradition, men teksterne har rod i de omgivelser, han nu er en integreret del af.

»Som flygtning kom jeg ind i dette samfund på en skæv måde. Jeg har oplevet krig og andre ting, som de fleste danskere ikke har, og jeg kan tydeligt mærke, at mine prioriteter også er nogle andre. Der er for mange banaliteter og for meget politisk korrekthed i dansk musik. Enkelte gør det godt, men der synges meget om almindeligheder her i landet, og teksterne er ofte ret ligegyldige,« mener den ingeniøruddannede bandleder, som dagligt underviser på Ingeniørhøjskolen i Horsens og om aftenen hænger det meste af sin umiddelbare humor i garderoben, når han går på scenen for at synge om fremmedgørelse, isolation,

egoisme og dansk politik.

At flette en Kurve

Et ønske om at reagere mod alt mainstream og et socialt engagement som Kurves afleveres bedst kort og stramt. En typisk Kurvekoncert med omtrent tyve numre varer sjældent mere end en halv time. Blandingen af punkens opskruede tempo og de uvante 7/8-dels og 9/8-dels takter, som folkemusik fra Balkan bygger på, kræver kapable musikere.

Kurves bassist Mads Mortensen mødte oprindeligt Emir, mens sangeren som flygtning stadig ventede på dansk opholdstilladelse i en Røde Korslejr udenfor Thisted midt i halvfemserne. De to spillede sammen i byen et års tid, før deres veje atter skiltes. Fem år senere fandt de sammen igen i Århus og blev enige om at danne et band.

»Vi havde spillet meget forskellige genrer i mellemtiden. Jeg havde spillet garagerock i København, så min tanke med bandet var, at det ikke skulle være for teknisk og helst lige ud af landevejen,« forklarer Mads Mortensen, som endnu ikke kunne vide, hvor samarbejdet ville bære hen.

Emir havde en idé om at inddrage en trompet og kontaktede den konservatorieuddannede trompetist Bent Hjort, som han vidste mestrede messingen og tillige kunne spille synthesizer og harmonika.

»Da jeg kom med, bed jeg hurtigt mærke i Emirs

idéer og kompositioner. De var meget originale og nogle gange temmelig mærkelige, syntes jeg. Men der var en styrke i dem, jeg kunne lide, og derfor sagde jeg ja til invitationen. Lyden af Balkan var dog slet ikke inde over fra starten,« fortæller Bent Hjort, der i dag nyder kontrasten mellem konservatoriets regelrethed og det, han kalder, stanken i øvelokalet.

Nu var de tre, men der manglede stadig en trommeslager. Flere blev prøvet, men alle savnede energi og vildskab, syntes Emir. Løsningen blev Allan Vindum Pedersen, som stillede til prøve på Skt. Annagade Skole, hvor Kurve øvede dengang.

»Allan var købt med det samme. Der var den energi, vi havde ledt efter,« husker Emir om det første møde med den tætte og taktfaste fjerdemand, som havde opdaget sin passion for perkussion ved lidt af en pudsighed.

»Jeg var vist nok ret vild som barn,« siger Allan smågrinende. »Jeg var begyndt at have musik i skolen, men havde nu aldrig plaget mine forældre om at få et trommesæt. Så jeg blev lidt overrasket den eftermiddag, hvor jeg som elleveårig kom hjem fra skole, og de sagde: 'Nu tager vi ud og finder et trommesæt til dig!' De regnede vel med, at jeg kunne brænde al min overskydende energi af på det,« fortæller en nu storgrinende Allan om den beslutning, hans forældre traf dengang og siden fik rig lejlighed til at fortryde i stuen lige under hans værelse.

Antiunderholdning

Det var først, da bandet var fuldtalligt, at Kurve fandt sin nuværende stil. I øvelokalet og på scenen. Allans energi og tilstedeværelsen af Bents trompet muliggjorde Emirs drøm om at lave musik med elementer fra hjemlandets folkemusiktradition. Som han havde gjort det i sin tid i Bosnien. Og de tre danske fjerdedele var med på idéen.

Kurves udtryk og måde at optræde på i dag er i høj grad formet af ønsket om at bryde de sikre mønstre og for alt i verden ikke at fremstå konforme. At provokere sit publikum, men ikke bare for provokationens skyld.

At Emir Pasic selv er provokeret af den dræbende forudsigelighed i mainstreammusikken, hersker der ingen tvivl om. Det endda i en sådan grad, at han karakteriserer Kurves optrædener som anti-underholdning.

»Vi vil bryde den klassiske rockkoncerts mønster. Ændre på den forbrugeragtige koncertopbygning, som alle kender forfra og bagfra. Overraske. Vores publikum skal ikke føle sig for sikre på, hvad der skal ske, men derimod involveres,« siger han med et beslutsomt blik i øjet.

Der er altid overraskelser, når Kurve optræder. Hvad enten de står alene på scenen eller i selskab med en eller flere af deres tilknyttede samarbejdspartnere. Reaktionen ses da også tydeligt i ansigterne på især førstegangslytterne, når den høje sanger med fingrene klar på den

sorte Stratocaster præsenterer den næste sang som "endnu et perkernummer" - med urokkelig fasthed i stemmen og usynlig selvironi.

»At jeg kalder nogle af sangene for perkernumre, er ikke noget, jeg har tænkt så meget over. Men det er også lidt for sjov. Ligesom navnet Kurve. Det er sjovt, fordi det betyder noget helt andet og uskyldigt på dansk, end det gør på bosnisk. Danskere vil som regel ikke spørge os, hvad det betyder. Men når bosniere spørger mig, hvad vi hedder, og jeg svarer dem, siger de: Nåååå...Okay! Tjener I så nogen penge?«, skraldgriner Emir, som i øvrigt altid kan svare dem hudløst ærligt: »Nææ. Det gør vi ikke!«

»Reaktionen er som regel tydeligere, når publikum bliver provokeret af Tomas Dalgaards digte. Nogle gange råber og skriger de ad ham, og det får de også lov til,« fortæller Emir begejstret og bringer dermed den første af Kurves kollaborationer på banen.

Med andres ord og billeder

Tomas Dalgaard er en århusiansk digter og spoken word performer af den venstresnoede slags, som Emir lader sig inspirere tekstligt af og i øvrigt deler mange meninger med. Når lejligheden byder sig, optræder Thomas Dalgaard med bandet som nedtonet underlægning til sine underfundige fremsigelser om alt og intet med titler som 'Noget om mindre velfærd for flere penge', 'Noget om

at kende nogen' og 'Noget om partikongresser.' Sidstnævnte digt indeholder en levende beskrivelse af Enhedslistens Kjeld Albrechtsens hidtil ukendte evne til at fløjte Internationale med mellemrummet mellem tænderne. Venstrefløjen går ikke ram forbi.

Et andet og mere visuelt samarbejde er indgået med billedmanipulatoren Sixten Therkildsen. Hans fotos af 'parkering forbudt'-skilte, der er blevet kompromitteret, og sedler med beskeder fra borger til borger fundet på opslagstavler og døre i bybilledet projekteres op på scenens bagtæppe. Et afstemt og tankevækkende supplement til Kurves vanlige tema.

Et helt tredje supplement til musikken er en installation. Nærmere bestemt spastikeren Finn Mørup Jensen, som Mads er handikaphjælper for til dagligt. Når Finn har lyst til at være med, bænkes han komfortabelt oppe på scenen og ser fjernsyn med største selvfølgelighed. Badet i genskinnet fra genudsendelser af kvindegymnastik eller 117. afsnit af en uendelig amerikansk serie sidder han uberørt og hygger sig. Imens der tydeligt genereres tanker i tusindtal, og meninger møjsommeligt brydes inde bag øjnene på de uforberedte tilskuere, som altid deles i to lejre: Dem, der kan se komikken og dem, der ikke vil.

I sandhed en 'øjenåbner', som Finn og bandet kalder deres effektive arrangement, som er helt i tråd med Kurves ønske om at ville sit publikum

noget.

»Finn var første gang med til en koncert i Vesterbro Beboerhus,« fortæller Mads. »Vi havde snakket om det hjemme, Finn og jeg, og syntes, det kunne være sjovt at gøre forsøget. Efter den koncert fik vi henvendelser fra flere i publikummet, som i hvert fald var blevet temmelig provokeret. En troede ligefrem, at Finn var blevet taget med mod sin vilje – som en klods, vi havde flyttet med op på scenen,« fortæller den lune bassist klukkende om disse menneskers fejlagtige sammenblanding af fysiske og psykiske handicap.

Deres utraditionelle koncertform viser tydeligt de fire meget forskellige bandmedlemmers tilgang og vej til musikken. En eksflygtning, en konservatoriemusiker, en blikkenslager og en handikaphjælper – tilsammen den underlige størrelse kaldet Kurve. Ikke desto mindre en homogen gruppe, der frembringer en lyd som få andre.

Hvor Kurve vil bevæge sig hen, er ikke helt sikkert. Der er stort set materiale nok i Kurves katalog til at lave en plade, men der ingen planer om det. Da Emir stod i en lignende situation med et bosnisk band i sin ungdom, oplevede han det som at blive kvalt i en maskine. Derfor haster det ikke for ham. Orkestret, der hidtil har koncentreret sine kræfter om koncerter i Århus og resten af Jylland, har i første omgang ambitioner om at blive mere kendt i resten af landet.

»Vi er et dansk band, som foretrækker små

tætte scener og 100–200 mennesker. Men vi stiller ligeså gerne op for 20. Hvis der er mulighed for interaktion med publikum, er der en mening med at tage ud og spille vores musik.«

Tekst: Hans Christian Skaanning - Foto: Jeppe Carlsen

Morten Larsen, Anders Stochholm, Myrtha Wolf, Henriette Sennenvaldt, Thorbjørn Krogshede, Sara Saxild og Nils Grøndahl - fraværende: Katrine Stochholm.

Under Byen

Når der standses og lyttes

Musik er magisk og kan ikke kontrolleres. Så hvorfor ikke være helt åben og satse højt? Det kan jo være, at man er heldig. Det unikke ensemble Under Byen har gjort sig tanker om fremtiden - og armbevægelserne er bevidst store. Efter et år med international opmærksomhed og nye erfaringer fra teater, film og koncerter i udlandet er de otte musikere nu et af Århus' bedste bud på unik dansk musik, der kan nå ud over landets grænser.

»Vi går helt sikkert efter at være så urealistiske som muligt. I alt hvad vi gør. Det kan man jo lige så godt.«

Ordene kommer fra Under Byens forsanger Henriette Sennenvaldt, og hun griner selv lidt af sin overdrivelse. Men tanken er netop udtryk for den måde, bandet har valgt at se på mulighederne siden det første album og frem til det ventende internationale publikum.

Selv nærer hun ikke noget brændende ønske om at blive stjerne. Når hun lytter til Under Byens ikke helt let tilgængelige musik, synes hun faktisk, at tanken virker urealistisk. Voksende opmærksomhed om bandet har dog sat vind i sejlene,

og flere muligheder har vist sig. Ikke desto mindre er det otte musikere store band en demokratisk organisme, der skal tages hensyn til, og derfor er det ikke et eventyr, de bare lige hopper ud i. Det tager tid, men sådan er det nu engang. Ét er dog sikkert: karrieremulighederne kommer ikke til at diktere musikken. Under Byen gør, hvad de gør. Når Henriette Sennenvaldt siger, at der skal satses, så mener hun, at bandet skal bevæge sig ind igennem døren til dét musikalske rum med højest til loftet. Og enhver, der er villig til at følge Under Byen derind, gør det på bandets præmisser, men kan så få en kopi af nøglen.

»Mange af de ting, der er sket for os, havde vi virkelig ikke forventet. Vi har fået meget forærende, så lad os bare skyde en milliard kilometer over målet. Vi er åbne. Musik er uvirkeligt og ukontrollabelt, og man har meget lidt magt over den, så man kan lige så godt satse på det helt vilde og tro på magien i den,« siger hun.

Under Byens musikalske magi har den seneste håndfuld år rusket op i et nyt og lydært publikum med sin utraditionelle rockinstrumentering. Henriette Sennenvaldts særegne sangstil har siden bandets fødsel opnået en fornem symbiose med blandt andet strygere, elektrisk forvrænget sav og et arsenal af slagtøj. En meget visuel musik, som bliver bakket op af poetiske danske tekster, der pirrer lytterens nysgerrighed. Som når Henriette Sennenvaldt i sangen 'Plantage' tyst synger:

Udenfor gror plantagen / stammernes sagte
hvisken / krystallernes kant / og tiden er sprød /
en due med dunkende hjerte / når der standses og
lyttes / til planternes drømme derude / der lister ind
under sømmen / og stoffets knitren mod gulvet.

Der er ingen tvivl om, at det specielt er til
koncerterne, at bandet har lokket publikum ind i
sit unikke univers. Der fanges bandet i det øjeblik,
hvor det er bedst - ét hundrede procent i nuet og
helt ude på kanten af dets kunst, hvor det er alt
eller intet. Under Byen satser det hele hver gang.
I spændingsfeltet mellem det skrøbeligt tyste og
ubarmhjertigt larmende stryges lytteren skiftevis
med og mod hårene. På én gang både hypnose
og brat opvågning. De otte musikere pisker det
fjerlette og poetiske henover skarpe klippesten
- og så må det briste eller bære. Det er nøgent.
Der er ingen hemmeligheder. Men alligevel er
du, lytteren, ikke helt sikker på, hvad der foregår.
Du må selv gå på opdagelse. De tvinger dig til at
standse og lytte - og tage stilling til deres både
melankolske, fandenivoldske og sensuelle stil, hvor
humoren også i glimt bryder igennem overfladen.

Efter i flere år at have spillet i Danmark fik Under
Byen i 2003 lejlighed til at spille en række koncerter
udenfor landets grænser, hvor bandet trods de
danske tekster blev godt modtaget. Samme år
bød også på andre musikalske udfordringer, selv
om intet nyt album så dagens lys. Alt dette har
Under Byen dog ikke opnået fra den ene dag til

den anden. Der er efterhånden gået otte år, siden
det første frø til bandet blev plantet.

Fra Århus til USA på otte år

Det er omkring 1996. De to veninder Katrine
Stochholm og Henriette Sennenvoldt skriver hen-
holdsvis musik og digte. De forsøger sig først med
engelske tekster, men det føles forkert, så de
danske digte sættes i stedet sammen med musik-
ken. Katrine tager sig af klaveret, og Henriette
synger, men de kommer hurtigt frem til, at deres
ord og melodier har brug for flere instrumenter
- deriblandt strygere. De finder en håndfuld lige-
sindede musikere og laver EP'en 'Puma' i 1997.

Året efter indspiller det nye band singlen
'Veninde i vinden', som får et par af de rigtige folk
til at spidse ører. Blandt andet på Danmarks Radio.
Efter kun et par små koncerter i Århus befinder
de sig pludselig på den store scene i byens festuge
samme år. Rygtet om det nye band med den ander-
ledes lyd har spredt sig. En dybt imponeret Steffen
Brandt fra TV-2 overværer i 1999 en Under Byen-
koncert og skriver straks kontrakt med dem på det
nystartede Pladeselskabet Have A Cigar.

»Jeg tror på det intelligente publikum, der gerne
vil prøve musik som Under Byen,« siger han på det
tidspunkt om sin nye satsning.

Med den svenske producer Manne Von Ahn
Öberg giver de liv til debuten 'Kyst', der bliver et
af de mest roste danske album i 1999, og derefter

følger en masse koncerter i Danmark.

»Da vi skulle indspille 'Kyst', ville vi meget gerne arbejde med Manne, men kunne ikke forestille os, at han *overhovedet* ville producere os. Men vi sendte alligevel en demo til ham. Vi kunne jo ikke miste noget ved det. Og så sagde han ja. Det er derfor, vi sigter højt nu. Vi ville jo aldrig have fået ham, hvis vi ikke havde turdet være urealistiske,« siger Henriette Sennenvoldt.

Det næste album, 'Det er mig der holder træerne sammen', klarer bandet selv uden producer. Det udkommer i foråret 2002 og opnår endnu flere roser fra anmeldere og publikum end forgængeren. Langsomt, men sikkert finder Under Byen sit eget hengivne publikum.

Under Byen har nu otte medlemmer i alt. Foruden Katrine og Henriette er der Katrines storebror Anders Stochholm på percussion og harmonika, Morten Larsen på trommer, Sara Saxild på bas, Thorbjørn Krogshede på klaver og basklarinet, Myrtha Wolf på cello og Nils Gröndahl på violin og sav.

Kort tid efter udgivelsen af det andet album spiller Under Byen på den århusianske Spot 08 festival. Scenen i Musikhusets foyer er ikke syn-derligt magisk i dagslyset, men alligevel formår tonerne at trillebinde den indflydelsesrige amerikanske rockjournalist David Fricke fra Rolling Stone Magazine, som tilfældigvis kommer forbi deres koncert. Han standser og lytter – og kan

ikke få sig selv til at gå videre, før Under Byen har spillet færdig. Hjemkommet til USA er han ikke sen til at rose bandet. »Da jeg gik fra koncerten, talte jeg i tungen,« skriver den garvede journalist. Hans ord går ikke ubemærket hen. Udenlandske distributører og selskaber begynder så småt at danse omkring bandet.

»David Fricke er sådan en gammel rotte, der bare udstråler rockautoritet, så jeg synes lidt, at det er en ære, at han synes, vi er gode. Det har klart åbnet nogle døre for os, at han har skrevet godt om Under Byen,« siger Henriette Sennenvoldt.

I modsætning til formentligt mange andre bands begynder Under Byen ikke at hoppe og springe. De er afventende. Hvis det skal gøres, så skal det gøres ordentligt.

»Jeg tror, vi er gode til at undgå stress. Hvis det bliver for presset på én gang, er det ikke fedt. Der skal være en god atmosfære,« siger Morten Larsen.

Anders Stochholm forklarer, at antallet af band-medlemmer også har meget at sige.

»Der er en meget flad struktur i Under Byen. Vi kan ikke stemme om tingene. Alle skal være enige.«

Når mange beslutninger om bandets fremtid trænger sig på, så tager den proces tid. Især når man ikke synes, at musikbranchesnak er særligt interessant. Bandet allierer sig i 2004 med det ny-startede århusianske managementfirma Sidekick Impresarios for at få styr på forretningsdelen.

Under Byen er nu vel udrustet til klare de kommende udfordringer i form af flere koncerter i Tyskland, Norge, Holland og USA. Men der er en ting, der mangler. Det er næsten to år siden, 'Det er mig der holder træerne sammen' udkom. Henriette siger det ligeud:

»Vi har haft travlt med alt muligt, der ikke handler om at spille musik. Vi er meget sultne efter at spille sammen igen og lave nye sange.«

En travl pause

I de to år, der er gået siden udgivelsen af 'Det er mig der holder træerne sammen', har Under Byen ikke ligget på den lade side. Typen og antallet af nye opgaver, bandet påtog sig, vidner om, at de ikke er bange for at tage imod en udfordring.

Bandets musik har altid været stemningsfuld og maler ved selv ganske få strofer billeder på lytterens nethinde. Derfor lå det lige for, da Under Byen blev hyret til at lade deres forførende toner glide ind i teaterets og filmens verden – samt en enkelt ørkenrottes.

Bandet indspillede titelmelodien til det århusianske teaterensemble Von Badens forestilling 'Der Totmacher' - en makaber tysk folkevise om massemorderen Haarmann, der i 20'ernes Hannover lavede skinke og pølser af sine ofre. På bedste Under Byen-vis var den et sammenstød mellem ekstremer: en nuttet melodi, der havde en morderisk tekst. Bandet sagde ja til opgaven,

fordi det tidligere på året havde haft gode erfaringer med de samme folk på den udendørs performance 'PortPolis' på Århus Havn, hvor musik, lysprojektioner og videokunst vakte de grå, sovende bygninger på kajen til live.

I 2003 udkom albummet 'The Listener'. Ikke en Under Byen-udgivelse, men frugten af et nyt musikalsk bekendtskab, som bandet havde gjort. Den garvede amerikanske sangskriver Howe Gelb fra Tucson, Arizona – frontfigur i det legendariske ørkenrockband Giant Sand – havde under et af sine længere ophold i Århus i 2002 overværet en Under Byen-koncert på Musikcaféen. Han standsede og lyttede. Det endte med, at flere af Under Byens medlemmer gik en tur i Feedback-studiet og agerede backing band på en stor del af den jazzede 'The Listener'. Her oplevede de en utrolig hurtig og spontan arbejdsproces, som de ikke var vant til.

Det samme var tilfældet, da Under Byen skulle lave lydsporet til den århusianske filminstruktør Aage Rais-Nordentofts ungdomsfilm '2 ryk og 1 aflevering'.

»Det var ikke et rigtigt Under Byen album. Og det skulle gå meget hurtigt,« siger Anders Stochholm, der sammen med resten af bandet fik videobånd fra instruktøren, som de kunne arbejde ud fra.

De komponerede musik til filmsekvenser, der blev klippet om i en uendelighed, og scener, som bandet synes var gode, blev klippet helt ud af den færdige film.

»Vi kæmpede ret meget med det,« husker Henriette Sennenvaldt. »Essensen i den kamp er nok, at det ikke var vores eget. Det var ikke vores personer eller vores historier. Vi havde ikke rigtig kontrol over det, fordi det var en filminstruktørs vision, det handlede om, mens vi bare var et lille led i det store hele. Det var ret svært og gjorde os nogle gange irritable.«

Filmmusikken blev senere udgivet på det lokale pladeselskab Bird Hits Plane Records. Under Byen nåede dog også at komponere nogle numre til sig selv, som de kunne tage med til koncerter i udlandet. Deriblandt to koncerter i New York.

»Det er et kick i sig selv, at man kan få lov til at spille og tage på turné med sit band. Så det er for vildt at tage til New York og spille. Koncerterne oplevede jeg dog som noget naturligt og let. Publikum lyttede og var med. Der var ikke den store forskel fra Danmark,« siger Henriette Sennenvaldt, der dog indrømmer, at det alligevel var en stor oplevelse.

Alene det at spille for mennesker i et andet land, synes hun med egne ord, er ret sejt. Ikke desto mindre var det meget jordbundne band pludselig en del af et kulturfremstød arrangeret af Det Danske Konsulat. Når de tænker tilbage på omstændighederne omkring deres to New York-koncerter, griner bandet lidt af den reception, der blev holdt i den forbindelse, hvor gæsterne foruden bandets tilstedeværelse blev trakteret

med danske oste og kiks. Alt godt fra det lille eventyrland.

Dansk i udenlandske ører

Selv om Under Byen står på en scene udenfor Danmark, så forbliver Henriette Sennenvaldts tekster danske. Hun ærgrer sig nogle gange lidt over, at de ikke giver meget mening i udenlandske ører, men hun bekymrer sig ikke så meget over det, da publikum har taget godt imod bandet.

»Jeg lagde faktisk mærke til, at det nærmest var som om, jeg gjorde mig umage med at synge *tydeligere* dansk end i Danmark. Et eller andet sted inde i mig selv vidste jeg godt, at de ikke kunne forstå mig, så jeg kunne mærke, at jeg kom til at snøve for meget. Så jeg følte, at jeg måtte stramme mig an og dæleme levere noget ordentligt dansk,« siger Henriette Sennenvaldt og griner lidt forundret over logikken i det.

Selv om den detaljerede lyrik går tabt i udlandet, så spidser det udenlandske publikum alligevel ører. Hvem ved? Måske komplementerer lydbilledet og sangstilen teksterne, så en flig af teksternes indhold alligevel oversættes alene via stemningen.

Danske tekster eller ej, så er der et nyt publikum, som ikke forstår dansk, der standser og lytter til Under Byen og deres drømme derude. Radioværter i både Holland og Frankrig, der ikke engang har turdet gætte på, hvad i alverden 'Det er mig der holder træerne sammen' betyder, bryder ekstatisk

ud i æteren: »Cé magic!« og »Lars von Trier, vågn op! Glem Björk og glem Nicole Kidman! Det er fra Århus i Danmark...og det er brilliant!«. Imens har David Fricke fået spredt sin entusiasme for bandet til sine kolleger på Rolling Stone, hvoraf en faldt helt bagover ved bandets koncert i New York og skrev, at Henriette Sennenvaldt var den mest bemærkelsesværdige chanteuse, der var kommet over Atlanten siden Velvet Undergrounds tyske sangerinde Nico – og tilføjede, at Under Byens frontfigur var en betydeligt bedre sangerinde end hende. Jo, medvind har bandet rigeligt af.

Under Byens manager Kristian Riis fra Sidekick Impresarios tror også meget på bandet. Han er meget opsat på at finde lige præcis de folk i udlandet, som har lyst til at gøre noget for bandet. Hvis ikke samarbejdspartnerne brænder for det, så finder han nogle andre.

»Vi ser meget potentiale i Under Byen. Bandet kan trække 500 publikummer i Danmark, selv om de ikke bliver spillet ret meget i radioen. Det er enormt spændende at præsentere et band i udlandet, som synger på dansk og prøve at bevise, at det faktisk godt kan lade sig gøre. Ligesom det er lykkedes for Kaizers Orchestra fra Norge og Sigur Ros fra Island. Det er nu, vi skal satse udenfor Danmark,« siger han.

I den stadige strøm af danske bands, der synger på engelsk, er der nok et par, der undrer sig over, hvorfor udlandet standser og lytter.

»Man er meget mere nøgen, når man udtrykker sig på sit modersmål. Vi prøver ikke at være eller gøre noget, som ligger fjernt fra os selv. Vi spiller musik, som er os, og det kommer til at lyde af det sted, vi er fra. Vi er jo et produkt af den by, vi er vokset op i,« siger Henriette Sennenvaldt, der nu er klar til at tage fat på bandets helt egen musik igen efter i længere tid at have beboet andre menneskers kreative konstruktioner.

I gang igen

»I dette band går tingene normalt i deres eget helt naturlige og rolige tempo, så det er overvældende, når man på grund af den øgede opmærksomhed skal tage så mange beslutninger på så kort tid. Men selvfølgelig tvinger opmærksomheden bandet til at tage stilling til en masse ting. Vi har holdt mange møder, hvor det ikke handlede om det at spille musik, men bare var snak. Pludselig føles det som enormt lang tid siden, vi egentligt bare har spillet med hinanden. Jeg har en stor lyst til at lave nye sange,« siger Henriette Sennenvaldt.

Kristian Riis og Jesper Majdall fra Sidekick Impresarios klarer nu det praktiske, og det giver luft til de kreative udfoldelser, mens tingene bliver sat i system.

»Det er dejligt, at de kan komme og tage en voksenrolle og give lidt struktur på børnehaven. Det er tit lidt kaotisk at være med i dette band, så nu har vi nogen, der kan lægge nogle planer

og være pædagogiske med os musikere, der ikke interesserer os særligt meget for business. Kristian og Jesper er selv musikere, og vi færdes i det samme miljø, så det er ikke så svært at overgive sig til deres kontrol,« siger Henriette Sennenvaldt.

I det ønskede pusterum bliver der tid til at fordøje erfaringerne fra teater, film og koncerterne og høre, om det vil smitte af på musikken.

»Arbejdet med Howe Gelb og filmmusikken til '2 ryk og 1 aflevering' var meget hurtigt og spontant. Indspilningerne til vores forrige album tog tid. De gange, vi er gået i studiet med en god idé, har vi været meget tændte og har syntes, at *nu* skulle vi lave noget andet end sidste gang. Og derfor bliver vi ved med at sidde og rette på tingene. Det er virkelig svært at styre sin egen lyst til hele tiden at gøre det bedre,« siger Anders Stochholm.

Henriette Sennenvaldt mener også, den lange proces skyldes, at der er otte musikere i bandet, og at mange beslutninger skal tages.

»Jeg tror heller aldrig, at det bliver let at lave en plade. Det ville også være lidt skræmmende, hvis det var det. Jeg tror altid, det vil være en krig. Men så skal man motivere sig selv til at kæmpe den på nye og spændende måder. Og til sidst skal man kæmpe for at give slip på den,« siger hun og tilføjer, at bandet over de sidste par år har vokset sig stærkt og er klar til den mammutopgave.

Musik handler om at tro

»Vi er mere afslappede nu, end vi tidligere har været, fordi vi har vænnet os til hinanden og den musik, vi laver. Vi er trygge ved det, vi har i hænderne og kender nu reglerne. Jeg synes dog stadig, at det er uvirkeligt, at vi stiller os op med hver vores små kundskaber og idéer om, hvordan musik skal lyde, og så sker der et eller andet. Derfor handler musik for mig lige så meget om at *tro* på musik. Der er umiddelbart ikke så mange grunde til at tro på så meget. Og slet ikke musik. Men alligevel tror jeg helt vildt på alt det, der er i musik. Der er også derfor, at jeg gerne vil være så urealistisk som muligt. For hvis jeg skal tro på det, så bliver jeg også nødt til at give magien masser af plads, så den har muligheden for at vise sig for mig,« siger Henriette Sennenvaldt, der, lige meget hvor meget eller lidt musik hun har spillet sammen med bandet, altid har forbundet det med en følelse af naturlighed og nødvendighed at lave musik.

Hendes virke som sangskriver er derfor ikke noget, hun har skullet gøre sig så mange overvejelser om.

»For mig har det givet sig selv, at det var det, jeg skulle. Det er det, jeg kan. Jeg føler ikke, at jeg har skullet foretage et bestemt valg om at gøre det, jeg gør. Det giver sig selv for mig. Hvordan, jeg så skal overleve, må være sekundært. Forhåbentligt arter det sig,« siger Henriette Sennenvaldt.

Hun er dog meget beskeden, når snakken går

på muligheden for at leve af musikken. Hun tvivler lidt på, at det er muligt. Derfor er det ikke store forkromede stjernedrømme, der præger billedet.

»Jeg er meget taknemmelig for det, vi har fået forærende. Men hvis der ikke var sket alt det, så tror jeg dog alligevel, at jeg ville føle, jeg var tilfreds. Men jeg tror, at hvis vi forfølger de muligheder, vi har fået med den øgede opmærksomhed i udlandet, så vil det helt sikkert tage meget mere af vores tid og blive mere seriøst. Men i sidste ende spiller vi, fordi vi godt kan lide hinanden. Det er det, som bandet virkelig lever på,« siger Henriette Sennenvaldt.

Så der er råd til de store armbevægelser i karrieren, som der også er kunstnerisk. Skulle det slå fejl, så er det ikke verdens ende – og musikken vil stadig være deres musik. Det er det, der betyder noget. Sådan har det altid været, selv da der var modvind i starten.

»Til Under Byens første koncert på det lille spillested Æsken, stod vi på verdens mindste scene og var pinlige, mens nogle råbte 'fisse', og halvdelen af publikum gik,« siger Henriette Sennenvaldt og griner ved tanken. »Nu er billedet et andet. Ikke kun for os. Der er som om, rockscenen i Århus emer af god stemning og håb.«

Henriette Sennenvaldt og resten af Under Byen må dog nok indstille sig på ikke at befinde sig i Århus hele tiden. Der er helt nye territorier, der kan befrugtes med det uforståelige lille sprog

dansk, så hvorfor ikke bare kaste sig ud i det med et optimistisk smil og se, hvad der sker? Knibe det ene øje sammen, sigte efter et uopnåeligt fikspunkt i stjernehavet og lande på månen? Det kunne jo være, at de også der standser og lytter.

Tekst: Lars Kjær Dideriksen - Foto: Jeppe Carlsen

Jonas Rump Nielsen, Jacob Nielsen, Michael Mørkholt og Bjarke Svendsen

Jab Mica Och El

Punk på blokfløjte og laptop

Tænk ikke så meget over det. Bare gør det. Og gør det selv. Find de rette ingredienser: laptopcomputer med en skrue løs, xylofon, banjo, forældet synthesizer, klarinet, blokfløjte, stueorgel, valdhorn og slidt akustisk guitar. Mix alt dette med gør-det-selv punkattitude, barnlig legesyge og minimale tekniske kundskaber på instrumenterne. Så har du måske en lille idé om, hvad Jab Mica Och El kan være for en størrelse. Måske.

Lad os starte med en lille leg. Blindebuk. Med bind for øjnene hører du bedre. Du tænker på, hvor jeg fører dig hen. Din første tanke er, at jeg har ledt dig ind i et musiklokale i en folkeskole, hvor en 3. klas-se er i gang med deres første blokfløjtetime. Ikke videre yndefuldt, men dog en velkendt klang.

Der er dog noget, der ikke passer. Et ukendt element triller befippet rundt i baggrunden. Ikke lige til at sætte fingeren på. Det lyder lidt som en lydoptagelse af en antikveret trommemaskine, der slås med et kor af solsorte og en klikkende del-fin med tandpine og derefter er endt i en gang båndsalat. Ikke langt derfra ler et valdhorn dybt og klukkende af hele miseren, mens en højlydt

klarinet af samme årsag løber forfjamsket rundt og river sig selv i håret. Små og søde melodier smyger sig ind og ud at lydbilledet og tryller en stor brun tegnefilmshund frem på nethinden, så du med ét får lyst til at udbryde: »Nøøøøj, det' for børn...«

Men det er nu ikke.

»Jeg synes ikke, det er børnemusik. Det er dog ret barnagtigt,« siger Michael Mørkholt, som sammen med Jacob Nielsen og den nødvendige forsyning af elektricitet i 2002 var med til at starte det obskure ensemble med den semi-naive lyd, der i dag hedder Jab Mica Och El.

»Vi er jo faktisk et punkband,« fortsætter han.

Gør-det-selv

Punk på blokfløjte, valdhorn og laptop-computer? Det har ikke meget med guitarfræsende rockbands, der skriger hovedet af sig selv, at gøre. Og dog. Tilgangen til musikken er den samme.

»Selv om vi laver elektronisk musik, er det på en måde punk - fordi vi gør det ud fra en overbevisning om, at man kan gøre tingene selv. Og at det gerne må lyde sådan. Udgive pladerne og arrangere koncerterne selv. Der behøver ikke være et stort system omkring én for at lave musik. Bare kom ud med det,« siger Jacob Nielsen, der tidligere færdedes i punkmiljøet omkring spillestedet 1000Fryd i Aalborg.

De to nordjyder tog begge turen til Århus for at gå på Det Jyske Kunstakademi i Mejlgade. I deres

tid der har de fået strikket Jab Mica Och El sammen og fået to mere med i bandet: Bjarke Svendsen på klarinet og Jonas Rump Nielsen på valdhorn.

»Vi sidder ikke og arbejder med koncepter, men jeg tror alligevel, at vi igennem Kunstakademiet har fået en lidt anden tilgang til musikken, der kan minde om måden, man arbejder med anden kunst på. Vi har i hvert fald ikke en musikskoletilgang til den. Vi lægger måske nogle strategier for, hvad det skal være, før vi går i gang, så det ikke bare går hen og bliver ren lydabstraktion. Vi går ikke og tror, at vi skal komponere store musikstykker. Vi forsøger mere at lave nogle ting, som måske er specielle og lidt anderledes, end det folk normalt hører. Samtidig er det selvfølgelig et sammenkog af de ting, vi selv går og hører,« siger Jacob Nielsen, der tænker sig om et øjeblik og med et lille grin fortsætter: »Men måske er det bare en fiks idé, vi har fået med, at vi skal lave musik, der er lidt barnagtig.«

Bjarke Svendsen tilføjer, at Jab Mica Och Els stil ligger langt fra den klassiske sangskrivning, hvor man skriver, at kæresten lige har slået op, og det hele er forfærdeligt. Men hvad det helt præcis laver, har bandet svært ved at sætte ord på.

»Kald det bare elektronisk musik. Du må selvfølgelig gerne se det som kunst, men du må også gerne bare danse til det, hvis du vil. Der behøver ikke være noget skel,« siger Michael Mørkholm.

»For os handler det ikke så meget om at være

dygtige til at spille på et instrument,« siger han og holder en kort pause. »For på den måde er vi jo rimelig håbløse musikere.«

Collager på akademiet

Jab Mica Och El stykker en del af deres musik sammen på Kunstakademiet, der ligger i en baggård i Mejlgade. Nærmere bestemt i et lokale, der præges af gamle computere, en ramponeret akustisk guitar og et gammelt Farfisa stueorgel. I samme bygning har akademiet sit udstillingslokale kaldet Splab. Det bruges af og til også til musikarrangementer og er efterhånden blevet lidt af et fikspunkt for elektronisk musik i Århus.

»Jeg tror klart, at Splab har spillet en rolle i musikmiljøet i Århus. Der er mange flere ting, som jeg har lyst til at gå ud og se i dag, end der var for nogle år siden. Der er der sgu' sket noget med den eksperimenterende elektroniske musik i byen. Flere mennesker er begyndt at interessere sig for den - og arrangere koncerter,« siger Jacob Nielsen.

»Der har været brug for et sted, der var fleksibelt og kunne tage imod musikere med kort varsel. Det kunne de større spillesteder ikke. Men så var der Splab. Det elektroniske miljø er impulsivt og punkagtigt,« siger Bjarke Svendsen.

Jab Mica Och Els farverige musik, der er stykket sammen af lydbilleder fra deres instrumenter, kan let komme til at minde om bandets visuelle fremtoning på dets hjemmeside og pladeomslag på

dets syv-tommer-singler.

Hvis saksens mester Jørgen Clevin i de gamle dage på Danmarks Radios børne-tv havde guffet lidt LSD, inden han gik på skærmen for at fortælle om dengang, han blev kidnappet af en ufo, så ville resultaterne af hans klippen og klistren måske have lignet det, Jab Mica Och El supplerer deres toner med. Agaver er plantet midt i en bunke skrigpink kirsebær, som hjemmelavede paprummænd hopper storsmilende rundt i, mens de sender sitrende signaler – laver af stanniol – fra deres antenner på hovedet.

»Musikken er også en form for collage, så det har egentligt været meget naturligt at lave noget tilsvarende grafisk,« siger Jacob Nielsen, der dog mest har overladt saksen til Michael Mørkholt.

Alle fire medlemmer spiller instrumenterne, hvis toner bagefter klippes sammen og fordrejes i computeren.

»Det er lidt tilfældigt, at det er den instrumentering, der er opstået. Hvis Bjarke og Jonas havde spillet fagot og tuba, så havde det være den lyd, vi havde haft. Men det er jo ikke mere tilfældigt end, at vi hvis de begge havde spillet el-guitarer, så var de ikke blevet inviteret med. Vi syntes jo, at deres klarinet og valdhorn var fede,« siger Michael Mørkholt og forsætter grinende:

»Jamen, det er jo bare skidefedt, at Jonas i 3. klasse har valgt, at han ville spille på valdhorn. Det er jo fuldstændig absurd.«

Jacob Nielsen kigger over på bandets hornmester og hentyder til, at han sikkert blev mobbet i skolen på grund af sit valg af instrument, og svaret kommer hurtigt med en gang tyk ironi:

»Neeeeej, nej, overhovedet ikke!«

Turneer og plader

Jab Mica Och Els kuriøse og blæserinficerede blip-blop musik har åbnet nogle af de rigtige ører i det elektroniske miljø. Eks-århusianeren Kristian Vester, bedre kendt som det danske elektronik-unikum Goodiepal, har fattet interesse for bandets musik. Så meget at han i efteråret 2003 inviteret de fire fyre med sig til New York for at spille på det hippe spillested Tonic. På turens program var også en koncert i Philadelphia, der var opstået via en kontakt med det amerikanske band Lucky Dragons, som Bjarke Svendsen tidligere havde arrangeret en koncert med i Århus.

»Når man er i Danmark og får at vide, at man er god, så er det jo ens venner, der siger det. Men også i USA kom der folk, vi ikke kendte, og sagde, det var fedt,« siger Michael Mørkholt.

Bjarke Svendsen tilskriver blandt andet interessen for bandet, at de netop er et band.

»Jeg tror, folk synes, det er lidt sjovt, at der også er lidt at kigge på i stedet for en krumrygget person bag en laptop-computer, som foretager sig et eller andet, man ikke engang er sikker på, han egentlig foretager sig. Jab Mica Och El er mere

et band og er mere synlige med instrumenterne. Der er et glimt i øjet, og så får det hele også en umiddelbarhed, som måske er mere menneskelig,« siger Bjarke Svendsen.

I dag kan Jab Mica Och El så bryste sig af at have spillet i USA og Norge, før de overhovedet havde udgivet noget musik. Kort efter hjemkomsten udgav de dog tre syv-tommer vinylsingler på deres eget nystartede pladeselskab Champion Robot Records. Den ene er med Jab Mica Och El, mens de to andre er deres sideprojekter Motokross Power Duo og Elkoger.

»Hvis man ikke har intentioner om at blive popstjerne, så er der ingen grund til at spørge andre om lov til at udgive plader. Det er fedt, at det er hjemmelavet. Det er charmen ved det og samtidig det, der er fremtiden for os indtil videre,« siger Michael Mørkholt.

De fire elektrificerede punkmusikere håber, at der på et tidspunkt bliver råd til at udgive en hel LP, eller at et af de interessante undergroundsselskaber får lyst til at udgive deres musik. Men så længe de kan tage til Norge og spille musik og få smagt noget god brændevin – eller fifle med instrumenterne og en gang hjemmerullede smøger i Århus – så vil de ikke klage. Bjarke Svendsen opsummerer beskedent:

»Vi har optrådt live med digterne Louis Jensen og Thomas Krogsbøl fra Øverste Kirurgiske og i det hele taget spillet en del koncerter efterhånden.

Deriblandt en i Fredericia iført overskæg af bast og en i New York sammen med Goodiepal, der til publikum serverede færøsk mjød og noget skrækeligt bosnisk sprøjt, der var brygget på fluer. Vi har gjort det hele selv. Det er den måde, det er fedt at gøre det på. Hvis vi en dag kan udgive en plade på et interessant pladeselskab, så er det bare godt. Og hvis ikke, så har vi det også fedt alligevel.«

Tekst: Lars Kjær Dideriksen - Foto: Jab Mica Och El

Caspar Bock og Tune Riis

Bird Hits Plane Records

Mellem kapitalisme og undergrund

Hos det lille pladeselskab Bird Hits Plane Records går idealisme og kommercielle strategier hånd i hånd, og det løfter nogle øjenbryn i det uafhængige musikmiljø, når de to erklærede kapitalister Caspar Bock og Tune Riis går i gang. Med utraditionelle metoder og kompromisløshed kæmper de for at få maksimal opmærksom omkring deres niche-plader.

Blærerøve er de ikke. Ikke rigtigt i hvert fald. Fordi man er ung og har ambitioner og har haft det siden den jomfruelige barndom, behøver man jo ikke nødvendigvis at være uspiselig glad for sig selv. Selvbevidste... Det er nok et bedre udtryk.

I et hvidmalet lokale i en baggård i Mejlgade sidder to unge mænd. De taler, mest den ene, om, hvor rart det er at stå op om morgenen og bruge dagen på noget, der giver mening. At gøre en forskel. Og det gør de, står op altså. Den ene ligner én, der er stået lidt for tidligt op, mens den anden har et fast blik bag et par store briller af den slags, der ville signalere buksevandsoffer og bænkevarmer i folkeskolen. Caspar Bock, 22 år, idealist, kapitalist og pladeselskabsdirektør, tager en mundfuld af den varme kaffe og siger:

»Jeg ser os ikke som et pladeselskab, men som nogle drenge, der gør, hvad de har lyst til. At udgive plader er egentlig mere en hobby for os.«

Hobby eller ej så er faktum, at han og side- manden, 24-årige Tune Riis, sammen med deres regnskabschef Troels Landerholm ejer Århus- firmaet Bird Hits Plane, der økonomisk og admi- nistrativt står bag en af de mest presseroste danske rockudgivelser i 2003. Det danske band Tiger Tunes' debutplade 'Absolutely Worthless Compared To Important Books'.

Succesen bygger dog på en bunke dyrt betalte lærepenge.

Optur opstod af nedtur

»Det hele startede egentlig som en reaktion på en mislykket London-tur,« fortæller Caspar Bock.

For snart to år siden var han med i rockbandet Avalon. Begejstrede og optimistiske var de taget af sted med en forvisning om, at deres band nok skulle blive inviteret indenfor af de britiske plade- selskaber.

»Vi havde kontakt med Nude Records, Suedes label, men det gik konkurs. Så vi tog hjem til Århus igen. Vores kontaktperson derovre startede så et nyt selskab. Men efter have snakket med ham mange gange, endte det til sidst med, at han sagde, at han ikke kunne overkomme det alligevel,« siger Caspar Bock.

»Så vi sad hjemme og drak kaffe hver dag i

stedet for at øve, og bandet var på vej til at gå i opløsning,« fortæller han.

Og her kunne historien sagtens være endt. Som en trist fortælling om bristede illusioner. Men de to kaffebrødre ville det anderledes.

»Vi vidste, at vi kunne få noget til at fungere. Vi havde jo stået for alt selv omkring Avalon. Cd-produktion, pressearbejde og alt, hvad der skal til for at få et band op at køre. Så en eftermiddag kom idéen til at starte et pladeselskab. At være dem, der vurderede musik i stedet for selv at blive vurderet,« fortæller Caspar Bock, der nu var blevet fascineret af det engelske pladeselskab og havde fået lyst til at sidde på den anden side af bordet.

Dyrt købte erfaringer

I dag er Caspar eneste Avalon-medlem på Bird Hits Place. Hans kompagnon Tune kom i kontakt med Bird Hits Plane, da hans daværende orkester Kvæg medvirkede på selskabets første udgivelse, den tredobbelte EP-udgivelse '3P'. Et hidtil uset koncept set i Danmark.

»Idéen med '3P' var egentlig simpel. De tre undergrundsbands Kvæg, Apartment og Lampshade fra henholdsvis Århus, København og Odense mødtes og udgav en plade sammen på vores label,« siger Caspar Bock.

Pressen var imponeret over konceptet og over, hvor unge folkene bag det var. En helside i Politiken, anmeldelser i de fleste trykte medier og

tre indslag i TV2 Nyhederne på samme dag. Men mens PR-arbejdet gled i olie, så haltede økonomien gevaldigt. Der manglede styring, og '3P', der med Caspars egne ord kun burde have kostet 70.000 kroner, endte med at koste det dobbelte.

»Vi gjorde os nogle erfaringer og fik prøvet vores idéer af. Men det overraskede os, hvor svært det var at tjene pladen ind igen. Set i bakspejlet så var udgivelsen ikke god nok musikalsk. Men vi skabte et netværk, selv om den egentligt var en økonomisk fiasko. Vi fik også mere viden om det at drive et pladeselskab, og det gav os et fundament, der gjorde, at vi kunne gribe Tiger Tunes-udgivelsen bedre an strategisk,« siger han om de dyrt købte erfaringer.

En grundene til at '3P'-pladen finansielt set ikke lykkedes er ifølge Johannes Dybkjær, bassist i Lampshade, at konceptet økonomisk set slet ikke var gennemtænkt.

»Man skal passe på med at være bagklog på andres bekostning, men vi havde i tiden omkring udgivelsen flere diskussioner med Bird Hits Plane om det økonomiske og strategiske koncept. Set i bakspejlet havde vi jo ret,« fortæller han.

»Eksempelvis mente vi ikke, at pladen ville sælge særlige mange eksemplarer, hvis den kostede 180 kroner i butikkerne. Og da vi var på turné med '3P' i Danmark, valgte man at leje spillestederne i stedet for at booke dem,« siger Johannes Dybkjær fra Lampshade, der i dag på venskabelig vis har

stoppet samarbejdet med Bird Hits Plane og udgivet deres første album selv.

Kommerciel undergrund

Hvad er det så, de kan disse gutter bag det lille århusianske eksperiment, der efter visse startvanskeligheder er kommet på ret kurs?

»Det er rigtigt, at vi tabte penge på '3P', men til gengæld brød vi gennem lydturen. Det har også hjulpet, at Tune er kommet ind i firmaet. Han har en masse administrativ erfaring fra tiden med Kvæg. Så der kom styr på den del af det,« siger Caspar Bock.

En ting, andre folk i den danske pladebranche har bidt mærke i, er Bird Hits Planes evne til at mobilisere et stort netværk af folk – de såkaldte 'streetkids'. Et korps på 40-50 helt unge musikinteresserede mennesker i de større danske byer.

»Det er ingen hemmelighed, at vi gerne vil leve af det, vi laver. Derfor er vi heller ikke bange for at bruge utraditionelle metoder,« siger Tune Riis.

En af disse metoder er at spotte nogle af de unge mennesker, der sætter trenden. Det kan for eksempel gøres ved en Tiger Tunes-koncert på et gymnasium.

»Vi snakker med vedkommende og giver personen gratis cd'er og badges i håb om at få sat gang i noget rygtespredning. Nogle steder virker det, og andre steder gør det ikke. Det er dog vigtigt, at de ikke føler sig ført bag lyset. Det er helt på deres

eget initiativ. Vi siger ikke 'fortæl dine venner om Tiger Tunes'. Vi stiller bare produktet til rådighed, og hvis den pågældende kan lide det, så kan han eller hun selv vælge, om de vil fortælle det videre. Vi gør det selvfølgelig lettere for dem, idet vi sætter den trendsættende person i forbindelse med produktet. Men selvfølgelig er det en moralsk balancegang, og det gælder om at holde stien ren,« siger Caspar Bock, der sideløbende med pladeselskabet også arbejder med marketing for forskellige firmaer.

Bird Hits Plane har oplevet effekten af den strategi. Før og under Tiger Tunes' koncert på Grindsted Gymnasium lykkedes det at få en håndfuld elever til at fatte stor interesse for bandet og få dem til at sprede rygten om tigrene. Salget af cd'en i det område er større end i andre tilsvarende områder.

Caspar Bock og Tune Riis snakker af og til med deres trendsættere og Tiger Tunes-fans for at høre, hvad der rører sig. På den måde kan de holde sig orienteret om, hvad der foregår uden selv at være på pletten hele tiden.

»De skal dog ikke rapportere, men vi snakker med dem om, hvad de synes er fedt. Vi ville være kedede af, hvis de følte sig som spioner,« siger Caspar Bock.

I forbindelse med udbredelsen af selskabets musik benytter han sig stadig af gratis cd'er, men i sit arbejde ved siden af med marketing i forbindelse med øl, tøj og andre livsstilsprodukter benytter han sig af timelønnede 'streetkids'. Selv om

nogle af forretningsmetoderne er de samme som til musikken, holder han dem alligevel adskilt på den måde. Stilen vækker opmærksomhed.

Lige smarte nok

»Der er nogle folk i det musikalske undergrundsmiljø, der synes, at vi er lige smarte nok, fordi vi ikke lægger skjul på vores kommercielle hensigter, men til gengæld synes den etablerede del af branchen, at det er helt fint. Man kan sige, at vi i vores måde at udvælge musik på minder meget om de små uafhængige selskaber, men at vi i vores måde at agere strategisk på minder lidt om de store selskaber,« uddyber Caspar Bock, der også har formået at afsætte en Tiger Tunes-sang som en del af musikken, der skulle ledsage en ny Volkswagen-model på en international bil-udstilling.

Ambitionerne rækker også udover at udgive cd'er og markedsføre andre produkter.

»Der er ingen af os, der tror på, at pladebranchen overlever i sin nuværende form,« siger Tune Riis, der er tilmeldt jurastudiet på Handelshøjskolen i Århus, men hellere bruger tiden i Mejlgade.

»De store internationale selskaber som for eksempel Coca-Cola og Levi's vil på sigt overtage flere og flere af de klassiske pladeselskabers funktioner. De køber sig ind på musikmarkedet som en del af deres *branding*. Vi vil gerne være det bindeled, der skal bygge bro imellem kunst og forretning. Der kommer Bird Hits Plane ind i bil-

ledet, og det skulle gerne kunne blive en levevej for selskabet,« forudser Caspar.

De indrømmer, at de selv godt kan lide at få opmærksomhed. Derfor ynder de også at kalde sig kapitalister, da det altid løfter nogle øjenbryn i det uafhængige musikmiljø, og de nyder provokationen, når for eksempel Caspar efterfølgende spæder op med en bemærkning som:

»Personligt så skelner jeg ikke så meget imellem at være publisher for et band og at markedsføre en øl.«

At Tune og Caspar ikke er bange for de bonede gulve illustreres af et samarbejde imellem Bird Hits Plane og det store internationale pladeselskab BMG. I sommeren 2003 skrev BMG under på en distributionsaftale, der allierede det lille pladeselskab med et stort og økonomisk tungt apparat, der kunne løfte den ellers lille Tiger Tunes-udgivelse ud af anonymiteten og ind på hitlisterne.

»Vi er altid interesserede i at se, hvad der sker i undergrunden. Vi synes, at drengene fra Bird Hits Plane laver nogle sjove ting, og så har de et usædvanligt gåpåmod. Derfor lavede vi aftalen med dem. Vi tror på dem,« fortæller salgschef for den danske afdeling af BMG, Kamilla Deleuran, da hun bliver spurgt om, hvorfor hendes firma valgte at putte penge i distributionen af debutpladen.

Tiger Tunes' manager Mogens Kjeldsen, der også tidligere stod på scenen med bandet, er selv meget tilfreds med den måde, Bird Hits Plane har håndteret samarbejdet imellem band og pladeselskab.

»Vi bliver jo aldrig et mainstream-orkester, men omvendt vil vi også gerne sælge plader, og det har Caspar og Tune vist, at de kan,« siger han.

Den gode stemning

Da snakken, om hvordan man får svært salgbare og hemmelige orkestre placeret på den offentlige nethinde, er slut, fortæller Tune Riis og Caspar Bock, at de er svært tilfredse med at bo i Århus og ikke i København.

»Det er meget nemmere at komme til fadet i en lille by som Århus. Vi er tydeligere her,« siger Tune Riis.

De er enige om, at Århus som musikby i øjeblikket sprutter som en kedel vand, der har stået for længe på gasblusset. Det koger og bobler med ny musik, iværksættertrang og musikalske initiativer.

»Århus er et meget spændende sted at være lige nu. Der er virkelig gang i den, og det er sjovt at lave de ting, vi gør – her i byen,« supplerer Caspar Bock.

De to direktører lægger ikke skjul på, at de anser Bird Hits Plane som en af de væsentligste årsager til byens musikalske opblomstring.

»Inden for rockscenen har vi været en af hovedkræfterne. Vi har arrangeret klubaftener med DJs og arbejder lige nu med en idé om at lave en fast klub, hvor folk kan komme og høre god musik og få kultiveret deres musiksmag. Det er vigtigt, at der er et miljø i byen, der er på forkant med, hvad der rører sig. Sådan at tingene hele tiden udvikler sig. Det vil vi gerne være med til,« siger Caspar Bock.

Selv mener han, at der er en masse god elektronisk musik, men har ikke smag for hele spektret af nye rockbands i Århus.

»Men der er klart en større publikumsopbakning nu end for et par år siden. Så kan man håbe på, at flere kunstnere sætter sig ned og tænker over det, de laver. Jeg tror også klart, det betyder noget, at der nu er nogle århusianske pladeselskaber, som tager ud til koncerter og hører musikken,« siger han og tilføjer:

»Det kan godt være, at Bird Hits Plane og Morningside Records ikke har udgivet så meget endnu, men det virker lidt på samme måde som 'street kids'. En lille gruppe mennesker skaber en optimistisk stemning. Jeg tror bestemt, at det har gjort en stor forskel og har sat gang i tingene.»

Tune Riis mener ikke, alt er rosenrødt, men at de lokale aktører med planlægning og knofedt kan få opdyrket et endnu bedre musikmiljø.

»Der findes desværre også alt for mange ekstremt dårlige bands. Vi modtager 20-30 demoer om måneden fra hele landet, og det meste er noget værre lort. Derfor er det vigtigt, at musikfolk i Århus laver et miljø, der kultiverer musikerne med god musik, så vi om fem år står med en masse fede navne fra Århus og omegn, siger Tune Riis.

Tekst: Jakob Herskind & Lars Kjær Dideriksen

Foto: Thomas Lekfeldt

Thomas Bak Jørgensen, Martin Bak Jørgensen og Bjarke Svendsen

LJUD

Lyden af idealisme

Et foreningsnavn ingen kan udtale korrekt, musik som de færreste forstår og tre fyre, der har lavet en feministisk musikfestival. Hvor er logikken? Koncertarrangørerne bag foreningen LJUD har igennem tre år løst kompromis og middel-mådighed ud af døren og skudt en hvid pind efter mammon. Deres idealistiske tilgang har resulteret i, at Århus på flere punkter har overhalet København. Nu har de skruet ambitionerne i vejret.

Klokken er to om natten. Min hjerne summer af humle og kæmper en stille kamp med hyletonen i mine ører. Stilheden efter koncerten har meldt sig. Øjnene løber i vand, mens jeg forsøger at fokusere klart på de røde murstensvægge igennem et par timers ophobet cigaretrøg. I hjørnerne i den ene ende af lokalet står to lysstofrør skråt op ad væggen. Det er scenelyset. De lyser skarpt og hvidt bag et sæt højtalere og et par guitarforstærkere. Det er, hvad der gør det ud for scenen. Nul centimeter høj og helt i øjenhøjde.

En japaner, en amerikaner, en nordmand og en newzealænder har de sidste par timer trakteret publikum med støjflader fra guitarer og pakker deres udstyr ned. Deres koncert er ovre. Spillestedet ligner igen noget, der lige så godt kunne være

et formningslokale i en folkeskole. Dette lille firkantede lokale går under navnet Spanien 19 C og ligger på Århus Havn – stedet, hvor nogle af de senere års mest udfordrende koncerter i byen har fundet sted.

Thomas Bak Jørgensen kigger tilfreds rundt i lokalet. Det er ham og broderen Martin Bak Jørgensen, der har sat det hele i scene. Han smiler perlevidt og bredt.

»Der tabte jeg tusind kroner,« siger han og holder en kort pause. »Men det er helt i orden.«

Jeg kløjes næsten i min øl og udbryder vantro: »Hvad mener du? Hvordan kan det være i orden?«

»Jamen, det er det bare. Det var en god koncert,« svarer han.

Lettere overrasket accepterer jeg trods alt svaret, men ruger over det længe efter. På et senere tidspunkt, efter at humlen har forladt systemet, får jeg i hans LP-fyldte værelse i en delejlighed i Mejlgade heldigvis muligheden for at spørge ham igen. Imens er der dukket endnu flere spørgsmål op. Hvordan får han lokket disse interessante musikere til at spille i en lille knejpe på Århus Havn? Og hvordan laver han egentligt de koncerter?

»Det er let nok,« er hans første svar.

Engageret formidling

Thomas Bak Jørgensen er medstifter af foreningen LJUD. Sammen med sin bror Martin Bak Jørgensen og kammeraten Bjarke Svendsen arrangerer han

konserter med ny innovativ musik fra ind- og udland på spillesteder og i små afkroge i Århus. De tre idealistiske musikentusiaster har kontakterne til de rigtige folk ude i den store musikverden og har igennem de seneste tre år fået det ene spændende navn efter det andet til byen for at spille. Men forvent ikke, at du kender navnet, når du hører det. De tres musikviden er så specifik og influeret af branchens lidet kendte kinkelkroge, at musikken, de præsenterer, oftest er helt ukendt for de fleste. Det rager dem dog en fjer. De gør det mest for deres egen skyld. Den tankegang var også dominerende dengang for en håndfuld år siden, hvor de hver især havde deres egne udsendelser på Århus Studenterradio.

»I vores radioprogrammer spillede vi udelukkende den musik, vi selv kunne lide. Ikke alle på stedet var lige begejstrede,« siger Thomas Bak Jørgensen med et smil.

I sluthalvfemserne tog han og broderen Martin turen fra Aalborg til Århus for at studere. Med sig havde de begge en stor interesse for anderledes og udfordrende musik. Blandt andet fra deres arbejde på spillestedet 1000Fryd i Aalborg. I 1999 startede de radioprogrammet Klangstabil, hvor de, formentligt med et smørret grin, svælgede i amerikansk støjrock, outreret avantgardejazz og skurrende japansk noise-electronica, der nok har fået en eller flere lyttere til at tjekke, om radiofrekvensen var kommet på vildspor.

Bjarke Svendsen og en kammerat havde samtidig programmet Øre For Øre og spillede også mere eller mindre obskur musik.

»Musikken skulle ville noget og ikke bare stryge lytterne med hårene, og vi ville formidle med engagement. Ikke smart flow talk som på The Voice,« forklarer han.

På det tidspunkt kendte Bjarke Svendsen ikke de to Jørgensen-brødre personligt. Klangstabil og Øre For Øre så hinanden lidt an. Begge fik dog pludselig den idé, at de ville noget mere end bare lave radio.

Fra radio til koncerter

»Jeg sad hjemme og var frustreret over, at der ingen steder var at gå hen i weekenden. Jeg gad ikke gå på diskotek, og på et eller andet tidspunkt bliver man altså træt at ligge og høre sig selv brokke sig,« fortæller Bjarke Svendsen.

Hver især begyndte de at arrangere små koncerter. De to brødre under navnet Klangstabil. Bjarke Svendsen og en kammerat under navnet Øre For Øre.

»Jeg var træt af, at elektronisk musik ofte blev lyttet til på en intellektuel måde, hvor man stod bagest i lokalet og kløede sig selv i skægget. Jeg synes, det var sjovt at få musikken ind på en grim, brun bar og ned i øjenhøjde. Det lykkedes meget godt,« siger han grinende og tænker tilbage på pubben Capri, hvor Øre For Øre præsenterede

skæv elektronisk musik, mens det ældre og lettere overrislede klientel spillede pool i samme lokale.

Thomas Bak Jørgensen og broderen Martin startede også med at lave koncerter, fordi de var lidt kræsne.

»Udbuddet i Århus var faktisk fraværende, da vi flyttede hertil. Så vi mente, der var mulighed for at få noget op at stå. Vi havde erfaringen fra 1000Fryd og syntes, det var fedt, at koncerter kunne lade sig gøre så nemt på do-it-yourself-basis,« fortæller Thomas Bak Jørgensen.

Siden har Klangstabil og Øre For Øre fundet sammen og dannet LJUD. De kan se tilbage på en lang række koncerter med musikere fra de andre skandinaviske lande, Frankrig, Belgien, Polen, Italien og Spanien samt ikke mindst Japan, Canada, Australien, USA, New Zealand, England, Argentina, Venezuela og selvfølgelig Danmark. Koncerterne er oftest foregået på Spanien 19 C og Splab på Det Jyske Kunstakademi i Mejlgade.

At arrangere koncerter er dog ikke gratis. Der var jo lige de tusind kroner, der røg i havnen, og det er ikke en synderligt indbringende sidegesjæft at læse nordisk sprog og litteratur som Thomas Bak Jørgensen - eller idéhistorie som Bjarke Svendsen.

Idealistiske kirkerotter

Thomas Bak Jørgensen indrømmer, at selv om han synes de tusind kroner var godt givet ud, så er det trods alt ikke helt rosenrødt.

»Det er selvfølgelig både irriterende og ærgert, hvis der ikke kommer så mange til et arrangement, og det derfor ikke kører rundt. Men vi er jo rimelig idealistiske, så vi er villige til at tage det økonomiske underskud ud fra en naiv tro på, at vi på et tidspunkt laver et superarrangement, som giver overskud,« siger han og tilføjer, at han faktisk altid har været fattig som en kirkerotte.

Efter stiftelsen af LJUD er der kommet mere styr på tingene, og de søger nu underskudsgaranti hos kommunen, når de laver arrangementer. Muligheden for at få penge derfra blev forstærket af den lange liste af afholdte koncerter, som de på et tidspunkt fremlagde for en imponeret kulturforvaltning.

Støtte gjorde det i november 2003 muligt at lave Missfobi-festivalen. I to dage spillede kvindelige musikere fra hele verden elektronisk musik på Musikcaféen, og i den forbindelse samarbejdede LJUD med Kvindemuseet, som udstillede relateret kunst – blandt andet pladeomslag og collagekunst.

»Med Missfobi kunne vi vise, at der er mere i musikken end bare lyden. Der er også det visuelle budskab og et politisk tekstunivers knyttet til den. Vi nåede et bredere publikum, fordi festivalen havde flere facetter. Der dukkede mange nye ansigter op,« fortæller Bjarke Svendsen, der tydeligvis er ret stolt af Missfobi og griner lidt ved tanken om, at den feministiske festival var arrangeret af tre mænd.

Men sådan arbejder LJUD. De tre gør, hvad de har lyst til og for deres egen skyld. Bjarke Svendsen forklarer, at de til trods for deres særegne smag ikke vil opdrage på folk eller være smagsdommere. De vil bare pirre. Mangt en forundret koncertgænger er sikkert tumlet hjem fra et LJUD-arrangement en stor oplevelse rigere. Arrangørerne er dog bevidste om, at deres musikalske præferencer af de fleste mennesker nok vil blive kategoriseret som 'svært tilgængeligt materiale'. Derfor er entréen sjældent mere end halvtreds kroner.

»Det er vores princip, at det skal være billigt. De fleste folk kender ikke musikken, og der skal være råd til, at man synes, det er noget lort,« griner Bjarke Svendsen, der også får sin lyst til elektronisk musik styret som musiker i bandet Jab Mica Och El.

Så let kan det gøres

Den øgede støtte er langt fra den vigtigste ingrediens, når koncerterne skal op at stå. De tre LJUD-folk har efterhånden så godt et netværk og ry udenfor Danmark, at bands kontakter dem angående koncerter i Århus. De sidder også selv og holder øje med, hvilke bands der er på turné.

Thomas Bak Jørgensen mener, at mange mennesker har en overdreven berøringsangst overfor hele maskineriet i musikbranchen. Med de mindre kendte og alternative kunstnere foregår det dog helt nede på jorden.

»Man skal ikke død og pine igennem bookere og

bureaukrati for at komme i kontakt med et band. Bare find deres e-mail-adresse og spørg dem, om de er interesserede. Derefter forhandler man sig frem til noget, der er passende for alle parter. Indenfor den type musik, vi arbejder med, oplever jeg musikerne som meget fair. De brænder selv så meget for musikken, de spiller, at de ikke forventer at få en stor hyre. De lever ikke af musikken, men er studerende eller har en anden form for karriere. Hvis bandet aldrig har været i Danmark, og det viser sig, der er et publikum, så kan det også sprede sig positivt. Måske får folk øjnene op for deres cd'er eller det pladeselskab, de er udgivet på. De tjener også penge ad den vej,« siger han.

Mange musikere får kun de penge, der kommer ind ved billetsalget i døren, og Thomas Bak Jørgensen er nogle gange overrasket over, at bandene gider spille steder som for eksempel Århus Havn.

»Så vi fortæller om stedet, før de kommer, men de er jo alligevel vant til de forhold andre steder. De er ikke overraskede, når de kommer og skal spille i en aflang skotøjsæske nede på havnen. Der er ingen, der har klaget endnu,« siger Thomas Bak Jørgensen og griner.

Det er ofte lettere at lokke et band til byen, hvis LJUD kan tilbyde flere koncerter i Danmark til musikere, der for eksempel turnerer i Holland og Tyskland. Men det er ikke altid lige let.

»Århus og Aalborg har længe været to sikre kort, men København halter rimeligt meget bagefter.

Det er faktisk lidt grotesk. Så vi arbejder på at få noget mere samarbejde med folk derovre,« siger Thomas Bak Jørgensen, der kan stable en koncert på benene alene med et par højtalere, fordi spillestederne ofte er så små, at bandets forstærkere er rigeligt – dog lægger han af og til også stuegulv til overnattende musikere.

Lokale gevinster

Thomas Bak Jørgensen støtter gerne de lokale musikere, men han laver ikke arrangementerne for, at det skal give afkast eller inspiration til lokal-miljøet – selv om det meget vel kan være tilfældet. Hans primære interesse er at få noget pirrende musik til byen og selv få nogle gode oplevelser.

»Vi skal dog til at arbejde mere med at få lokale bands på programmet. Men det har været lidt svært at finde nogen, der passer sammen med den musik, vi arbejder med. Det er jo et kæmpe plus for alle parter, hvis der spiller et lokalt opvarmingsband. For det første trækker man flere folk til, og bandet får noget liveerfaring,« siger Thomas Bak Jørgensen, der dog har haft Strumm, Kurve og Singvogel på programmet.

Med lidt held kan der dog godt falde lidt af til Århus-musikerne. Den lokale elektroniske musiker Puzzleweasel fik en pladekontrakt med det prominente amerikanske undergroundsselskab Tigerbeat 6 efter at have varmet op for et udenlandsk navn, der faldt for hans musik. Thomas Bak Jørgensen ser

det som tegn på, at Århus har noget at byde.

»Lige nu går det fremragende. Der foregår jo mere nu end nogensinde før. Siden jeg flyttede til byen i 1999, er der næsten sket en revolution,« siger han uden at påstå, det er på grund af hans indsats alene, selv om han føler, at han bidrager med noget til byen.

Bjarke Svendsen, der har de bedste forbindelser til den elektroniske musik, føler sig også godt tilpas i den by, som, han for en håndfuld år tilbage ligefrem synes, var dødssyg. Han mener, at Århus har et sympatisk miljø, der ikke er et hipt trendhelvede - som for eksempel lørdag aften på spillestedet og klubben Vega i København.

»Der er heller ikke meget hierarki i Århus. I stedet er der en stor vilje til at hjælpe nye folk frem. De mange koncerter vil helt sikkert også få flere folk til at lave musik. Byens størrelse taget i betragtning er koncertudbuddet imponerende,« siger han.

Norske paralleller

Bjarke Svendsen mener, at grunden, til at specielt den elektroniske musik har det godt i Århus, er en blanding af nye initiativer og kommunale midler. I 2003 blev en pengepulje kaldet 'Den Elektroniske Million' skabt til fordel for den genre.

»Udviklingen ligner meget den, der har været i Norge, hvor en masse bands er kommet frem i udlandet, og de kommer ikke fra Oslo, men fra provinsbyer som Bergen, Trondheim og Tromsø.

I de byer kanaliserede kommunen midler fra de større teatre og museer ned til musiklivet, fordi de erkendte, at de ikke kunne konkurrere med Oslos Nationalteater og Nationalgalleri. Det er selvfølgelig en udvikling, der har taget nogle år, men det har resulteret i en virkelig stor vækst, og at norske bands nu bliver udgivet på pladeselskaber rundt om i verden,« fortæller Bjarke Svendsen og fortsætter:

»Jeg tror, der er en tendens til, at de elektroniske bands nu bliver i Århus, fordi der er så mange midler at gøre med. Lige nu er der et helt andet støtteapparat end i København, hvor der ikke sker så meget på den front. Det er helt sikkert Århus, der holder fanen højt på den elektroniske scene for tiden,« siger han.

Selv prøver LJUD også at holde dampen helt oppe. Det er ikke længere udfordrende kun at lave små koncerter med turnerende japanske musikere.

»Musikken, som LJUD præsenterer, er levende i kraft af, at den prøver noget. Derfor bliver vi også nødt til at være levende på en eller anden måde,« siger Bjarke Svendsen.

Planer med vokseværk

LJUD har derfor også nye planer. Selv om der stadig skal arrangeres koncerter i skotøjsæsken på havnen, er de nu også gået i en helt anden retning. Missfobi-festivalen har givet dem blod på tanden. I fremtiden vil de arbejde på at arrangere

elektroniske koncerter i Kunstmuseet ARoS.

»Den slags bliver gjort lignende steder rundt om i verden. Blandt andet på Guggenheim-museerne i Bilbao og New York og i Paris' Pompidou-center. Selv om det strider lidt imod udgangspunktet med ikke at stå bagest i lokale og klø sig intellektuelt i skægget, så synes jeg, at det er det rigtige at prøve nu. Stedet vil også være godt til de visuelle effekter, der ofte bruges til elektronisk musik. Og så er det jo altid sjovt at få et nyt publikum til at høre ny musik. Vi kan nå en anden gruppe mennesker på ARoS end på Musikcaféen,« siger Bjarke Svendsen.

Han har allerede vurderet faren for, at det kan blive for fisefornemt og pindemadsagtigt, som han siger. Kuren mod det hedder blandt andet festlig elektronisk musik med knald på.

De tre musikentusiaster er bevidste om at tage én ting ad gangen. Det stopper dem dog ikke fra at tænke videre. Blandt andet er der drømmen om en årligt tilbagevendende festival for elektronisk musik og digitale medier samt det utopiske spillested, hvor revisoren tager sig af pengesagerne og de musikkyndige af musikken. Den mest oplagte idé er dog stadig et pladeselskab.

»Jeg tror, det vil være godt for byen med et elektronisk pladeselskab, der har nogle kontakter. Jeg er dog ikke sikker på, at det lige er noget for mig at sidde og styre sådan et. Nogen burde gøre det,« siger han og tilføjer, at han godt ved, at LJUD på en måde er oplagte til opgaven.

Samtidig er de klar til at stoppe, når den rette tid kommer. Som Bjarke Svendsen formulerer det med en munter sindsro:

»Det vi laver, skal være fedt, men vi skal også selv være fede nok til at vide, at når vi bliver fyrré år, skal vi ikke gå rundt i cowboystøvler, slidte jeans og Grøn Koncert-jakker og blive ved. Så trækker vi os ud og overlader det til andre. Og der er heldigvis allerede nye på vej.«

Tekst: Lars Kjær Dideriksen - Foto: Thomas Lekfeldt

Mik Stegger og Martin Budde

The Defectors

Hvis bare det er rocking

Fed musik skal give gåsehud – og så skal det være godt at køre bil til. Sådan lyder opskriften fra The Defectors, som spiller garagepunk, fra dengang bilerne var lige så brede, som de var lange.

En lasko tramper takten på en rokokopude på kanten af scenen. Bagved dikteres et naturstridigt højt tempo på en dråbeformet stortromme. Rundt omkring er bandet ikklædt bukser med pressefolder og hvide skjorter. Som taget ud af en scene fra Quentin Tarantino-filmen 'Håndlangerne'.

Humoren og selvscenesættelsen er til stede, når The Defectors går på scenen. Men bag hver en distortion-indpakket tone og bag hvert glimt i øjet ligger der en seriøs kærlighed til testosteronpumpet garagepunk fra 60'erne.

»Når vi står i øvelokalet og er færdige med et nummer, skal der lige gå tre sekunder, og så siger alle 'yeeah'. Så ved vi, det er 'rocking', og at vi har ramt rigtigt. Det er hårrejsende, og det prikker i hele kroppen.«

Ordene stammer fra Mik Stegger og Martin Budde, som spiller guitar og orgel i The Defectors. Ligesom de tre andre medlemmer af bandet har de kastet deres betingelsesløse kærlighed på 60'er garagerock.

»Man kan se det som en kærlighedserklæring til en mindre kompliceret fortid. Alt, hvad vi laver, er gennemsyret af simplicitet, og det er et udfordrende udgangspunkt at arbejde ud fra,« siger Mik.

»Og så er der det ved genren, at man ikke behøver være bange for at gå til den, selvom man ikke er noget geni på sit instrument,« tilføjer Martin med et smil.

Musikken er hårdtslående 60'er-rock med stærk afsmitning fra senere årtiers punkbølge. Energisk, lige i ansigtet og lige så simpel som teksterne, der næsten udelukkende handler om piger og biler. Det er ikke tilfældigt, at du, når du hører musikken, får mest lyst til at anskaffe dig en gammel, bred Ford Thunderbird, sætte plys på rattet og skrue op for The Defectors. Numrene bliver først godkendt, når bandet føler, at de vil være gode at køre bil til. 'Excellent music for driving' garanterer The Defectors' på deres pladeomslag.

Live betyder alt

Gåsehuden og den 'rocking' fornemmelse i øvelokalet er et kick, som ingen i bandet vil undvære. Men det er langt fra det vigtigste for bandet.

»Det betyder alt for os at spille live. Det er lidt samme fornemmelse, som den vi får i øvelokalet, men bare endnu federe og intens,« siger Mik.

The Defectors er indbegrebet af et liveband. Alt, hvad bandet har opnået, er knoklet hjem ved at dryppe sved på scener i blandt andet Tyskland,

Italien og Frankrig.

En stor del af publikums indtryk til koncerterne skal være, at det ser godt ud. The Defectors er underlagt en *dress code*, som hedder solbriller, hvid skjorte, slips, mørke jakker og bukser med pressefold.

»Vi har en idé om, at vi skal se cool ud på scenen. Det duer ikke at stille sig op i jeans og T-shirts,« siger Mik.

Forsanger Mort Harder har højde som en basketballspiller, og med en handskeklædt hånd på mikrofonen og foden på en gammel rokokopude tager han hurtigt magten over salen. Ligesom alt andet på scenen leder den runde læderpude tankerne tilbage til 60'erne.

»Vi plejer at joke med, at det kan godt være, at instrumentet lyder ad helvede til, men det er okay, bare det ser pissegodt ud. Det er meget rammende,« griner Martin, som selv udelukkende spiller på orgler af mærket Farfisa.

Guitar, bas og trommer er gamle og falmende i farven og ligner noget, der kunne hænge på væggen i en historisk Hard Rock Café.

»Det er helt klart også en del af showet, at det hele ser gammelt ud. At det så også lyder skramlet, giver det ekstra charme,« siger Mik.

Mixerrummet, der omgiver Mik og Martin, sætter en tyk streg under den filosofi. De fleste ting i rummet ligner noget fra tiden, hvor computere havde matrikelnumre.

En plakat fra en festival i Hannover på væggen over det gamle udstyr vidner om en af The Defectors ture uden for landets grænser.

I garagerockens hjemland

I 2003 gik en drøm i opfyldelse for The Defectors. Via nogle gamle forbindelser fik de muligheden for at turnere i garagerockens hjemland USA.

»Både publikum og andre bands tog vildt godt imod os og gjorde meget ud af, at vi skulle have det godt. En af grundene var nok, at The Defectors ikke mener noget politisk. I USA har mange en fornemmelse af, at alle i Europa kigger skævt til dem. Og så kommer der et band hele vejen fra Danmark bare for at spille rock, fordi det er fedt. Det var der mange, der havde respekt for,« fortæller Mik.

De otte koncerter var en stor oplevelse, men i mulighedernes og drømmenes land huskede århusianerne også at gribe chancerne og skaffe sig nogle nye kontakter.

»Vi blev inviteret over og spille til en festival, der hedder South By South West i Texas. Derudover fik vi en masse kontakter, som vi kan arbejde videre med. Den bedste var nok, at vi blev introduceret for Little Steven på den legendariske klub CBGB i New York. Ud over at han spiller guitar i Bruce Springsteens E Street Band, har han også et garagerockprogram, som bliver sendt på 132 amerikanske radiostationer. Det kan vise sig at være en guldgrube, hvis han begynder at spille vores musik,

så han fik alle vores cd'er,« siger Martin, som er sikker på, det ikke er sidste gang, at Little Steven har hørt fra The Defectors.

På den europæiske hjemmebane har turen til USA også givet et skub.

»Koncertarrangører tager os mere seriøst, fordi de kan se, at vi kan klare den i USA,« siger Mik, som har smidt et par tusinde kroner efter rejsen. Man bliver ikke rig af at turnere i udlandet.

»Det gælder sgu om at lade være med at tænke på økonomien, når man bliver spurgt, om man vil spille. Man skal bare sige 'ja, vi vil gerne spille i Italien' - uden at tænke på, om man kommer til at tabe lidt kroner,« siger Martin.

»Vi har masser af offervilje. Vi sidder og får siddesår i en kassevogn hele vejen til Italien. Men vi gør det, fordi det er sjovt, og fordi vi har det fedt,« tilføjer Mik.

Der er ingen vej uden om udlandet, hvis bandet skal sælge plader og spille koncerter. Ingen fra The Defectors har nogensinde tænkt på Danmark som et marked for deres musik. De fleste af de mellem 1000 og 2000 kopier, som hver af de to første plader har solgt, er røget over disken syd for grænsen.

»Der er meget større åbenhed i udlandet. Hvis en italiener hører, at der kommer noget, som han kan lide beskrivelsen af, sætter han sig gladeligt i bilen og kører 80 kilometer efter det. Det overrasker os gang på gang,« siger Mik, som savner samme interesse herhjemme.

Mik og Martin kan ikke forklare det, men kan blot misundeligt kigge mod de andre nordiske lande, som er langt mere ivrige efter at grave i den musikalske undergrund. I Danmark er undergrundsmiljøet begrænset og publikumsskaren lille.

Martin har flere gange overvejet at flytte til København, men er kommet til den konklusion, at det ikke ville gøre mulighederne bedre.

»Jeg tror, at det er lige meget, om vi bor i Ringkøbing, Århus eller København. Vi spiller alligevel vores koncerter i udlandet,« siger Martin.

Og så er Århus ved at finde melodien igen.

»Der er et frugtbart miljø for tiden, og interesse for nogle spændende bands. Det må jo være fordi, vi har noget at byde på,« siger Mik.

Det frugtbare miljø er dog ikke noget, et undergrundsband med garagerock som specialitet kan bruge til så meget. Her foregår den kulturelle udveksling inden for genren og på tværs af landegrænser – ikke inden for et afgrænset geografisk lokalmiljø. Alligevel er The Defectors glade for at have deres base i Århus, hvor de har understreget deres status som undergrundsband ved at indrette øvelokale i den dybeste kælder.

Home made

Impulsivitet og vovemod er nogle af de egenskaber, som The Defectors blander i musikken, og det er også de egenskaber, der har givet dem tag over hovedet.

I år 2000 stod de fem musikere i et lejet øvelokale. Hver gang de skulle øve, gik der en time med at finde alt deres udstyr. Hvis de altså overhovedet kunne finde det, for de fire andre bands i øvelokalet lånte med arme og ben. Der skulle med andre ord ske noget. Og pludselig hørte de om nogle kælderlokaler, der stod tomme i Århus Nord.

»Det var dumdrigt og idealistisk, men sådan er vi her i bandet. Vi kunne se med det samme, at det kunne være øvelokale, studie og lager, og at vi kunne indspille vores plader her,« fortæller Mik.

Martin fortsætter med minder om knap så gode tider i kælderen.

»Der var fem grader hernede den første vinter. Vi stod og øvede med handsker på, indtil vi fik isoleret hele stedet.«

I løbet af kort tid fik bandet indrettet lokalene med ting og sager, som venner og bekendte kunne undvære. Omgangskredsen fandt hurtigt ud af, at The Defectors ikke havde smag for de moderne digitale sager, men var på udkig efter analogt udstyr og henvendte sig for at sælge. På den måde fik bandet skaffet sig både en gammel mixer og den rumklangsmaskine, der er en vigtig del af lyden fra 'dengang'.

I rummet ved siden af er der blevet indrettet et hyggeligt lille køkken, hvor kaffemaskinen sprutter mellem de tomme ølflasker. På hylden ovenover rammer kaffeduften 20-30 tomme Vermouth-flasker, der afslører, at bandets foretrukne

hyggespreder hedder Ricadonna.

»Ricadonna er jo den bedste Vermouth, man kan få i Føtex. I hvert fald den billigste og så smager den dejligt af kanel,« griner Mik.

Lagerrummet bag øvelokalet vidner om, at 60'ere garagerock laves bedst i omgivelser, der ligner 60'erne. Der står en gammel lampe med en slidt læderskærm i forrige generations lysebrune farver. Ved siden af står en enorm hårtørrer på stativ, som sikkert har hørt megen sladder, mens den har tørret hår på middelklassens damer i frisørsalonen for flere årtier siden.

»Det var denne her lille borg, der overhovedet gjorde det muligt at lave den sidste plade,« siger Mik fra den ene af de to læderstole i rummet.

Stolene ser ud til at være et par årtier gamle og er nogle, forsanger Mort har arvet fra sin far.

»Vi lukkede os inde hernede med madrasser, alkohol og noget at ryge på og hyggede os sammen gennem indspilningsprocessen,« siger Martin.

»Det er en klassisk metafor, men jeg sammenligner lidt det at have et band med at være gift. Vi har så bare valgt at gifte os fem mand,« griner Mik.

De er enige om, at The Defectors er blevet stærkere som band af at få sit eget hjem til familien. Men selvom et ægteskab med fem parter ikke kan fungere, uden at der udveksles nogle hug, har der aldrig været optræk til skilsmisse. Heller ikke i den intense proces omkring pladeindspilningen.

»Selvfølgelig sker det, at vi vrisser ad hinanden,

men vi ved allesammen, at det ikke er bandets undergang, når det sker. Så drikker vi en pilsner, og så er det godt igen,« siger Martin og kigger kærligt over på Mik.

Afhoppere

Mik og Martin er to af de fem afhoppere i The Defectors. Navnet skyldes, at bandet er et sammenrend af medlemmer fra andre århusianske undergrundsbands. Alle er de afhoppet til The Defectors, fordi de er faldet for 60'er garagerock med et strejf af punk.

»Fra starten havde vi meget faste rammer for stilen, som skulle være 60'er garage rock. En stil, som jeg altid har været helt vild med, fordi den er så umiddelbar, og fordi man kan gå til den uden at være supergod på sit instrument. Jeg overspillede alle de bedste plader til de andre. Så der har ikke været nogen diskussion om stilen. Vi kunne derfor koncentrere os om at spille,« forklarer Martin.

Han var med til at starte bandet i 1997. Selv er han afhoppet fra Godless Wicked Creeps, som i sin levetid nåede at udgive tre psychobilly-plader.

I dag er The Defectors selv tre album ældre. Det seneste i rækken er fra begyndelsen af 2004 og er den første plade, som ikke er styret af, om numrene passede ind i de rammer, der blev lagt, da bandet startede. Numrene er lavet i øvelokalet ved at jamme sig frem, og det eneste, der betød noget, var, om det gav gåsehud.

»Denne gang har vi i stedet spurgt os selv, om det er fedt og 'rocking' og ikke, om det absolut var så skide 60'er-agtigt. Nu lyder vi bare som The Defectors,« siger Mik.

Den nye tankegang har resulteret i, at tempoet på det nye album er skruet en anelse ned i forhold til de naturstridigt hurtige forgængere.

»Det kunne fandeme heller ikke blive hurtigere,« siger Martin og sender forhåbentlig en kærlig tanke til trommeslager Jonas Jørgensen.

Nu skal The Defectors bare lyde som sig selv og ikke som et årti, og det blev markeret ved at sætte ild til en gammel, rusten Ford Anglia. Bilen var bandets varemærke, men blev nærmest rituelt kremeret under optagelsen af en musikvideo til et nummer fra den seneste plade.

Det nye logo er mere tidsløst: To brændende dødningehoved-maracas, som med et uhyggeligt grin varslers bulder og brag. Samtidig bliver testosteron og mandehørm fortsat hældt på tomme Ricadonnaflasker og guitarribs sendt igennem gamle rumklangseffekter fra 60'erne i tilholdsstedet i Århus Nord. Det helt rigtige brændstof til kassevognen, når den sender garagerock fra undergrunden ud på spillesteder i resten af verden. For i udlandet skal de have noget 'rocking' at køre bil til.

Tekst: Andreas Hald - Foto: Casper Balslev

Johannes Gammelby, Stine Sørensen og Dennis Thang Block

Strumm

Midt i strømmen

Strumm befandt sig på det rette sted, da der igen blev pustet liv i Århus' musikliv.

Den guldfarvede standerlampe midt i det ellers formørkede rum danner en lyskegle akkurat bred nok til dække den blå skraldespand og de to stole, som de tre musikere har sat sig på. Stine Sørensen, Dennis Thang Block og Johannes Gammelby – tilsammen støjpopbandet Strumm – er i øvelokalet. Instrumenter, flasker og gamle møbler dækker det gråplettede gulvtæppe.

Inden de kan gribe instrumenterne og komme i gang med at øve, får de stukket en båndoptager hen foran næsen. Samtalen tager sit udgangspunkt i opblomstringen af musikscenen i Århus. En proces de selv har deltaget i og nydt gavn af.

Bandet fandt sammen i begyndelsen af 2001, da en rumlen var begyndt i undergrunden. I efteråret 2002 havde det ulmet længe nok, og så sprang boblen.

●REC

Johannes: Jeg tror ikke, at Strumm har nogen central rolle i den opblomstring, der er sket. Men jeg føler, at jeg var til stede, dengang tingene ligesom åbnede op for Århus.

Stine: Ja, det kom ud over det der med, at det var bands, der bare jammede på beboerhusene.

Johannes: Ja, netop. Og Under Byen, der lavede, 'Det er mig der holder træerne sammen'. Det var ligesom også et eller andet skridt væk fra, hvor Århus havde været indtil det punkt. Det var som om, det hele kom på samme tidspunkt. Og nu sker der jo totalt mange fede ting.

Dennis: Og det er alt sammen lige her i Århus. Dengang vi flyttede hertil, skete der jo ikke en rygende fis.

Johannes: Hvad var det så, der startede det?

Dennis: Det var blandt andet festivalen Århus Under Overfladen i september 2002, der var med til at sætte en masse i gang. Der var Stine og jeg faktisk blandt arrangørerne. Den og Dokken02-festivalen beviste, at der var stor interesse for lokale bands, som spillede deres egen musik.

Stine: Ja, det er faktisk rigtigt.

Dennis: Men der var ikke nogen, der havde gjort det før. Futastic-arrangørerne havde igennem et stykke tid lavet nogle fede arrangementer på Musikcaféen, men ikke rigtig noget festivalagtigt. Dem lavede vi Århus Under Overfladen sammen med. Og så er der mange, der siden har fulgt op på det. Det var nok sket alligevel på et tidspunkt.

Johannes: Ja, ja, men der var sådan et tidspunkt for et par år siden, hvor man kunne mærke, at det bare brød ud.

II PAUSE

Det var Stine og Dennis, der startede Strumm og på internettet fandt en ligesindet i Johannes, der faldt for ideen om at spille energisk musik, der trækker på både firserpoppen og den støjende rock. Som en slags New Order møder Sonic Youth - på én gang frembrusende og eksplosivt og samtidig iørefaldende og muntert. Det ene øjeblik vipper man med foden til fængende harmonier, og i det næste får kaotisk guitarstøj næsten én til at falde bagover.

Sammen har de dannet en trio med Dennis og Johannes i front på guitarer foran den spinkle Stine med den hidsige trommelyd og lillepigevokal. Til tider charmerende kejtet og som var det væltet uskolet ud af døren i øvelokalet og andre gange et udtryk for nysgerrighed og sans for den gode melodi.

● REC

Hvordan fungerer det, når I laver musik? Har I en arbejdsfordeling?

Dennis: Jeg er sur, Johannes er glad, og Stine er gå-på-agtig.

Johannes: Det er faktisk ikke engang løgn. Dennis er sådan meget skeptisk omkring alting.

Dennis: Det var en pæn måde at sige det på.

Johannes: Stine er sådan, øhh, du siger egentlig ikke så meget, når det er, vi laver noget. Det er bare sådan, at lige pludselig så kommer der én ting, og så er det bare genialt. Og jeg er sådan én, der bare snakker... nej, hvad hedder det ... hygger og kommer med forslag. Og Dennis er den, der

frasorterer alt det, der er dårligt. Og alt det gode - egentlig også, ha ha ha ha.

Dennis: Ha ha ha ha.

Johannes: Måden, det fungerer på her i øvelokalet, er tit, at Dennis står og er ved at stemme sin guitar, og så spiller jeg et eller andet, og så hopper Stine på det. Eller, at jeg er ved at stemme min guitar, og så står Dennis og spiller et eller andet på guitaren, og så spiller Stine med på det. Eller Stine spiller en rytme...

Dennis: Mens vi begge to stemmer guitarer.

Johannes: Ja, det er altid én ting, der sådan kickstarter en idé. Og så tager man det der fra.

Dennis: Det kunne være, vi skulle skifte navn til det ... Kickstart.

Johannes: Men altså, der er aldrig nogen forud produceret idé om, at nu skal vi lave et nummer, der udtrykker... planeternes bevægelser om jorden. Om jorden! Addddr!

[Johannes stikker to fingre i munden]

Stine: Også fordi vi alle sammen synger, så er det også os alle sammen, der så laver noget tekst derhjemme. Det er ikke sådan, at kun én kommer med tekst og melodi.

Johannes: Det er demokratisk.

Stine: Det er en ping-pong.

Dennis: Øj, vi bliver fulde i dag, kan jeg mærke. Når vi skal øve.

Bliver I tit uenige?

Dennis: Næh, jeg bliver bare sur.

Johannes: Egentlig ikke rigtig uenige, synes jeg. Jo, vi kan også godt blive sure på hinanden. Det kan irritere mig grænseløst, hvis Dennis vil tage en akkord et sted, og han synes, det bare er verdens bedste akkord, og jeg synes, det lyder forfærdeligt. Det kan vi godt komme op at skændes om.

Dennis: Det er også der, den der demokrati-ting har sine svagheder.

Johannes: Ja, det gør, at man ikke kommer fremad. Så sidder man bare og er handlingslammet og kan ikke noget som helst, fordi man bare er uenige. Og så ender det med, det ryger på gulvet, og det er også sådan lidt træls. Så må man bare videre og få en ny idé.

Dennis: Det kunne jo være, vi bare skulle stoppe. Skal vi stoppe?

Johannes: Neeej.

Dennis: Det kunne ellers være fedt. I vores første interview nogensinde at sige: »okay, jeg skrider, vi ses!«

Johannes: De gode idéer kommer jo frem i processen med tiden. Det kan godt være, at det tager længere tid, men det er jo også godt nok.

II PAUSE

Dennis åbner en guldøl, mens Johannes skænker vin i plastikkrus. Stine skodder sin cigaret i en kop placeret midt i en tamburins halvcirkel. Lyden fra

de omkringliggende øvelokaler brager med mellemrum igennem væggene og fremtvinger en gang luftguitar eller -trommesolo fra Johannes.

I 2001 spillede de tre musikere deres tredje og fjerde koncert som Strumm og agerede allerede der opvarmning for Speaker Bite Me - et noget mere kendt navn på støjrockscenen. Deres eneste udgivelse indtil videre, 'Strumm EP', blev også produceret af Signe Høirup Wille-Jørgensen fra Speaker Bite Me og deres lydmand Uffe Lauesen. I det hele taget har Københavnerbandet haft stor betydning for Strumms muligheder.

● REC

Stine: Lang historie kort: Vi var til koncert med Speaker Bite Me og kom til at snakke med dem. De var meget interesseret i andres bedrifter og var meget sådan »Nå, hvad laver I? Næææh, I har et band? Det ville vi da gerne høre.« Og så sendte vi noget musik til Signe for at få hende til at give noget kritik på det. Det gjorde hun så, og det blev vi mægtig glade for.

Johannes: Og så stod de og skulle på sådan en lille turné rundt i Danmark, og så spurgte de, om ikke vi ville med. Det var vildt sjovt, selvom vi ikke spillede sådan særligt godt til de der koncerter.

Dennis: Det var vel vores tredje eller fjerde koncert nogensinde, så det var sådan lidt af et projekt både for os og dem, tror jeg. Men vi blev faktisk overvældende modtaget. Vi var jo alle sammen så-

dan helt ... jeg var i hvert fald sådan helt rundt på gulvet bagefter, fordi det var ret vildt.

Johannes: Ja, og i og med de accepterede os, følte jeg også, at publikum accepterede os. I kraft af deres position på den danske rockscene kom vi sådan lidt ind under vingen dér.

Stine: Fordi Danmark er så lille, så er der jo ikke så mange bands, som har ting til fælles. Men når man som os kommer ud at spille og lærer alle mulige at kende, så er der alligevel ret mange bands, som har et musikalsk fællesskab - og et interessefællesskab.

Dennis: Ja. Well spoken my dear. Jolly good, sir.

Johannes: Jeg så Austin Powers i går. Den er fandeme sjov.

Stine: Ej, den har jeg aldrig set.

Johannes: Den er virkelig sjov. Han er fandeme skæg ham professoren.

Så det betød meget for jeres muligheder, at I kom ud at spille med dem?

Stine: Jo, det tror jeg, det gjorde. For vi kender da en del bands, som også er rigtig, rigtig gode, men som ikke engang har kunnet spille på de små spillesteder, fordi de ikke sådan har været kendt. Så er de blevet lidt tilbage i køen.

Johannes: Ja, men så kan man jo så sige, at det måske er spørgsmål om ydmyghed og ens skæbne. Og man kan sige: »Er det i kraft af, at de tog os ind under vingerne, at vi kom ind at spille på Loppen,

eller er det fordi vi er gode?»

Dennis: Ja, men vi var jo nok endt der alligevel. Forhåbentligt.

Johannes: JAAAA, netop!

Dennis: Vi sprang nogle led over. For eksempel så gik vi fra at have spillet for fire sure punkere på fucking Sølystgade beboerhus til at spille på 1000Fryd i Aalborg. Så alt det der med at skulle overbevise folk og skulle sælge os selv, har vi sådan sprunget over. Vi har jo aldrig – og det har vi stadigvæk ikke – lavet nogen demo.

Johannes: Vi ka' noget.

Dennis: Det må du gerne skrive »vi er gode«.

Johannes: Arrrrrh.

II PAUSE

I Århus blev bandet også taget ind under vingen. Pladeselskabet Morningside Records hørte en optagelse af deres musik og indlemmede dem i deres musikalske familie, hvor der ikke findes bindende kontrakter, og hvor bands har frit spillerum. Dette har i høj grad tiltrukket Strumm, som ingen planer har om at forlade to gange Jesper og deres Morningside Records, med mindre, eller skulle man sige før, de slår igennem i udlandet.

Der har de for øvrigt spillet - i udlandet - og det gav appetit på mere. I efteråret 2003 skaffede ildsjælen Kristian Riis og hans Skand-All promotingsprojekt bandet koncerter i Hamburg, Prag, Berlin og Potsdam, efter at de havde leveret en over-

bevisende koncert til Klub Sanz festivalen og tiltrukket sig tysk opmærksomhed. En festival som for øvrigt var et andet af Kristian Riis' projekter.

● REC

Johannes: Dennis og Stine er sådan nogen, der kender alle i hele verden. Så stille og rolig fik dem fra Morningside Records hørt pladen

Dennis: Og så spiste vi morgenmad med dem, og så sagde de: »HEY, har I ikke lyst til at lave noget med os?«

Stine: De spurgte: »Vil I ikke være med i vores familie?« Og det ville vi godt.

Dennis: Ja, for de er nemlig nogle søde nogen.

Johannes: Ja, jeg synes seriøst, at Jesper Majdall er verdens rareste person i hele verden. Det er sådan nogle gode venner. Føler *virkelig*, at det er sådan et gruppekram, hver gang man møder de folk.

Dennis: Jeg kan slet ikke forestille mig, at det skulle være anderledes - herhjemme i al fald. Jeg er ikke sikker på, at ... nu bliver vi jo store i udlandet om lidt, bare vent ... at de så skal stå for det, men der er virkelig den der Morningside-familie. Det er lidt det pladeselskab, jeg altid drømte om at have, dengang jeg boede i Tønder. Et pladeselskab, som virkelig gør det for musikkens skyld. Nu behøver vi ikke tænke på at skulle få spillejobs mere. Det sørger de for ... gad vide om det er dem, der også køber vores plader?

Johannes: Det tror jeg. Så bruger de dem som øl-

brikker. Men det var fedt nok med Morningside. Det var vi nemlig stolte af dengang, kan jeg huske.

Dennis: Men jeg føler det jo ikke sådan, at der gik ren nepotisme i det, selv om man måske godt kunne frygte det i sådan en lille by som Århus. Det synes jeg overhovedet ikke skete. Der er sådan en enorm ærlighed i virkeligheden. Og Morningside gør jo ikke det her for os, og vi gør det ikke for dem, bare fordi vi er venner.

Johannes: Det er sådan noget, der er kommet bagefter.

Dennis: Det gjorde det nemlig. Og så spiste vi morgenmad.

Johannes: Jeg fik aldrig morgenmad.

Dennis: Hvorfor?

Johannes: Der var jeg ikke med.

Stine: Nej, du kunne ikke. Der var eller et eller andet.

Johannes: Jeg var nok til familiefest med min moster.

Dennis: Hvor mange mostre har du egentlig?

Johannes: To.

Dennis: Fuck mand, de fylder 30 mange gange om året, det må jeg nok sige.

Johannes: De bliver ikke 30... de bliver 60.

Så var I i Tyskland og spille?

Dennis: Ja, det var en dejlig tur. Og der var det også igen lidt held, at der var nogen, der spurgte,

og så rykkede Kristian Riis og Jesper Majdall, og sagde: »Hey, det gør vi!«

Johannes: Det var jo også fordi, vi spillede en god koncert nede på Voxhall til Klub Sanz festivalen.

Dennis: Ja, det gjorde vi sgu. Det var en god aften. Det giver virkelig meget at komme af sted på sådan en turné. Man kommer virkelig hjem som et helt nyt band - helt nye mennesker måske. Den tur derned var virkelig et godt og tiltrængt spark i røven, synes jeg. Jeg var virkelig fuld af gåpåmod, da vi kom hjem.

Hvor mange kom der til de koncerter?

Stine: Det første sted i Hamborg, vi spillede, var i en cd-butik. Der kom sådan nogle få, og så gik de, og så kom der to, og så gik de udenfor. Og så spillede vi om aftenen på et spillested, hvor der slet ikke var nogen udover tre, som Morningside havde inviteret. Men så kørte vi så til Prag dagen efter, hvor vi spillede på sådan et fint dansk sted, Scandinavian House, hvor vi troede, at »Uhh, der kommer slet ikke nogen,« for det var sådan en lille café, men så kom der voldsomt mange. Og så spillede vi i Berlin og i Potsdam, og der var også rigtig mange mennesker.

Johannes: Ja, i Potsdam var der totalt mange mennesker...

Dennis: Ja, det var fandme en god koncert. Der gik vi virkelig ned fra scenen med en god fornemmelse.

Hvordan ændrede det jer som band?

Dennis: Æhm, jeg kan jo kun tale for mig selv. Men jeg ved, jeg kom hjem med en rigtig god fornemmelse. For jeg synes, det havde været så rart at være sammen med de her to mennesker, og det havde været så rart at spille de her livekoncerter og få bekræftet sig selv. Ikke så meget fra publikums side, men bare det at stå der i Potsdam og bare vide ... altså jeg havde sådan lidt sat mig op til den der koncert søndag aften, den sidste på turneen, og nu skulle vi virkelig bevise overfor os selv, at vi kunne det her. Og det fik jeg virkelig bevist til fulde. Jeg føler mig bedre rustet til at skulle for eksempel...

Johannes: Til næste gang vi skal ud at spille en koncert, ja. Der har vi så en vished om, at vi kan godt, det vi kan, og at vi er gode nok. Der er ikke sådan en fundamental usikkerhed, som der ellers ville være.

Hvilke ambitioner har I efter blandt andet at have prøvet at spille i udlandet?

Dennis: Jeg tror ikke, der er sådan nogle konkrete ambitioner. Det kunne da være rart nu, da man har været ude at smage på succesen og har fundet ud af, det godt kan lade sig gøre at komme til Tyskland og spille, at komme til udlandet og spille igen. Ikke fordi vi sådan skal bryde igennem i udlandet, men vi skal bare ud at have én på opleveren.

Johannes: Også fordi den genre, vi befinder os

indenfor, ikke er den genre med størst potentiale i sådan rent kommercielt. Så vi kan lige så godt bare få det ud af det, som vi kan og se det som et bungy-jump ud i ... den ... eksistentielle ... afgrund. Altså bare sørge for at have det så sjovt, som vi nu kan få det, på det grundlag som vi har.

Dennis: Men selvom det bare er sjov og ballade og rock'n'roll, så er det jo ikke *kun* for sjov. Det er jo et eller andet sted også dødsens alvor.

■ **STOP**

Tekst: Rasmus Bøgeskov Larsen - Foto: Jeppe Carlsen

Kåre Hansen, Klaus Nielsen, Kristian Bang Nørgaard, Lasse Lakken og Mogens Kjeldsen

Tiger Tunes

Jeg er sgu min egen

Det er ikke kun vinden, som rammer Århus fra vest. Tiger Tunes har sine rødder på den jyske hede og medlemmerne en sindighed, der matcher ophavet. Ikke desto mindre er Tiger Tunes et Århusband. Et computeriseret kælderprojekt i sit udgangspunkt og et sprællevende liveband i sit udtryk. Ikke fordi det var meningen fra begyndelsen, men fordi sådan blev det. Dette er historien om et kuld killinger, der hurtigt blev voksne tigre.

Tiger Tunes blev født i Århus i foråret 2001, og lige fra begyndelsen hvæssede bandet klør op ad grænserne for den ellers så definerede poprock genre. Sangene er ligeså forskellige som deres fædrene ophav. Nogle gange så fyldte med uventede og halvtaktsforskudte rytmer som et ridt på en punkteret herrecykel ad en hullet grusvej i mørke og andre gange blidt holdt ved jorden af en spansk guitars følsomme toner og næsten overstrømmende poppet vellyd. Nogle gange begge dele i ét og samme nummer.

Tiger Tunes' uregerlige blanding af computerlyd og pop udspringer af samarbejdet mellem to meget forskellige vestjyder i en kælderlejlighed på Trøjborg. Den tilbagelænedede sanger og sangskriver Kåre Hansen med aliaset Mr. H og den energiske

musiker og komponist Klaus Nielsen kaldet Mr. Q.

Klaus havde tidligere skrevet musikken og tævet trommer i det hedengangne heavymetalband Wuz hjemme i Holstebro, hvor han er født og opvokset. På halvvejen hjem fra sin værnepligt i Sjølmærk på Sjælland slog Klaus sig ned i Århus, fordi han hverken ville hjem til Holstebro eller videre til København. Her genoptog han sin gamle passion for at samle, lave og lege med lydeffekter på sin gamle Commodore 64 og sin nye computer, hvis 'lydbank' efterhånden truede med at sprænges.

Kåre, der oprindeligt er fra Struer og sang i det lokale band The Loiters, havde nu greb om mikrofonen i The European Bond Agency i Århus. Den musikalske kontakt blev skabt, da Klaus blev bedt om at remixe et af The Agencys numre.

»Jeg forelskede mig i musikken med det samme - og i Kåres stemme. Så efter lidt overvejelse tænkte jeg, fuck det, jeg inviterer jeg ham sgu over,« husker Klaus, som hurtigt fik svar på sin indbydelse.

»Jeg vidste hjemme fra Vestjylland, at Klaus gik for at være lidt af et musikalsk orakel. Så jeg tænkte, at jeg hellere måtte tage imod tilbuddet,« fortæller Kåre om det, der skulle blive indledningen til et nærmest symbiotisk samarbejde.

Som tigre vi dele

Det krævede lidt overvindelse for dem begge at tage skridtet til at mødes. Det var nemlig ikke første gang, de to stod ansigt til ansigt, og deres

første møde havde været alt andet end et møde mellem ligesindede.

»Det er faktisk en smuk historie,« indleder Klaus ironisk, mens Kåre synligt spændt venter på sin makkers udlægning af deres lille episode på heden.

»Jeg var taget til julefrokost i Struer med min kæreste, som, jeg godt vidste, tidligere havde været Kåres kæreste. I sin brandert følte Kåre vel stadig en vis beskyttertrang, og selvom det ikke direkte kom til slagsmål, så var det sat'ne tæt på,« fortæller Klaus og griner højt og rungende ved sin egen genopfriskning af deres snapsoverrislede fletten knurhår midt i karrysalaten.

Kåre smiler indforstået med historien og lader de hævede øjenbryn falde tilbage på deres pladser igen. Tæt nok på sandheden, synes han at mene.

Da de to mødtes igen en forårsdag i en århusiansk kælder i 2001, lå den hårdtprøvede fælles kæreste bag dem, og et nyt og fra starten produktivt parløb lå forude.

Klaus stykkede musikken sammen på computeren eller halede allerede færdige numre frem fra et bugnende arkiv, mens Kåre ved hans side – som oftest kun adskilt af den daglige ration af rødvin og pizza – fandt på ordene hen ad vejen eller fandt anvendelse for en tekst fra skrivebordsskuffen.

»Jeg skrev en masse digte og tekster i gymnasiet, men det var først sammen med Klaus, at jeg rigtig kunne bruge dem til noget. Jeg kunne koncentrere

mig om teksterne og ikke andet. Det var en fed fordeling. Nogle gange havde Klaus den færdige musik, som det var tilfældet med 'Highly Invisible And Out Of Control', der inspirerede mig til at skrive en tekst. Nogle gange gik vi ud fra en færdig tekst, jeg havde lavet, som 'Trainstations And Harbours And Airports', som Klaus derefter lavede musik til eller fandt et passende nummer til,« siger Kåre om processen, der i store træk stadig gør sig gældende for tilblivelsen af Tiger Tunes' særegne sange.

»Jeg arbejder mere disciplineret, end Kåre gør. Han ligger mange gange og sover på min sofa, indtil jeg er klar på computeren og skal bruge en tekst. Så vågner han og laver en på stedet. Musikken skal ud, når den opstår og være færdig, mens stemningen er der. Samarbejdet faldt os let fra starten, og der var ingen spilleregler. Hvis vi havde lyst til at lægge en prut ind, gjorde vi det,« siger Klaus, der husker det som tiden, »hvor vi altid var fulde, men aldrig havde tømmermænd«.

Dyretæmmeren

I takt med sommerens komme i 2001 steg intensiteten. Den dynamiske duo lavede deres første demo i ferien: 'Our Foolishness Will Never Overcome This Evil World'. Kåre begyndte at pjække mere fra sine pligter hos The European Bond Agency og trak endda endnu et medlem over i Tiger Tunes' lejr. Mogens Kjeldsen, kaldet

Mr. Moe, var endnu en gammel ven og vestjyde i eksil, som ganske vist ikke rigtigt var musiker, men kunne påtage sig rollen som dyretæmmeren i tigerburet. Han koncentrerede sig om at skabe et bandkoncept og orden i det kreative kaos.

»Moe tegnede rammerne for vores legeplads. Han var egentlig med i Tiger Tunes fra begyndelsen, men holdt sig i baggrunden og lod os om musikken. Efterhånden gik det op for mig, hvor meget han i virkeligheden havde kørt i stilling for os. Lige pludselig lå vores musik mange steder på Internettet, og vi fik nogle vilde anmeldelser og respons,« fortæller Klaus begejstret.

»Det var en rar bekræftelse at få at vide, at nogen hørte os,« supplerer Kåre. »Min overraskelse over Moes store arbejde blev afløst af overraskelsen over den gode modtagelse af vores musik.«

Ind i rampelyset

Duoen var blevet til en trio. I sommeren 2002 fik Tiger Tunes en invitation til at spille live ved Oppenheimers Eftermiddag - et årligt tilbagevendende arrangement i Århus, som præsenterer nye bands med tilstrækkelige tegn på talent.

Det elektroniske projekt fra kælderens på Trøjborg skulle i en fart gøres til et liveband, der kunne tåle dagens lys. Igen blev der kannibaliseret medlemmer fra The European Bond Agency, og den hastigt sammensatte line-up øvede heftigt, før Tiger Tunes kunne debutere den 16. august i

gården ved DSB's gamle centralværksted.

»Det var ren problemløsning i øvelokalet. Vi måtte spørge os selv, hvordan numrene kunne lade sig gøre live. Vi var hooked på at få det til at virke. Det var en kæmpe udfordring, og jeg synes stadig, at Oppenheimers er den vildeste koncert, vi nogensinde har spillet. Den gav os følelsen af, at nu var vi rigtig i gang,« husker Kåre tydeligt.

Tiger Tunes' debutkoncert var også blevet bemærket. Efter den optræden kontaktede det nystartede århusianske pladeselskab Bird Hits Plane Tiger Tunes og bad om et møde. Tiger Tunes lavede selv endnu en demo ep, 'When You Reach 9999 Points In Donkey Kong The Score Resets To 0 Even Though The Levels Continue Getting Harder', og et år senere skulle Bird Hits Plane komme til at udgive bandets – og selskabets – første rigtige album.

»Vi var ikke vilde med at skrive kontrakt med nogen så tidligt i forløbet. At skulle afgive rettinger til vores musik og den slags. Men de var meget ihærdige. Ham Caspar Bock kan snakke dig i seng med din søster,« bemærker Kåre skælmisk om pladeselskabets unge medstifter.

Promo giver pote

På grund af al opmærksomheden begyndte Tiger Tunes så småt at få travlt. Med optrædener på Spot 09-festivalen i Århus og siden hen alle de store som-merfestivaler som Roskilde og Skanderborg. De unges interesse for bandet blev bekræftet af

den første single 'Foolio', der lå uger på toppen af P3's alternative hitliste 'Det Elektriske Barometer'.

Nye numre tog form, og gamle blev pudset af til den kommende plade. Tiger Tunes skiftede ud i opstillingen flere gange, og efter at have været oppe på hele otte mennesker på scenen ad gangen stabiliserede bandet sig på fem faste medlemmer: Kåre Hansen (Mr. H) på sang, bas og guitar; Klaus Nielsen (Mr. Q) på trommer; Marie Højlund (Miss Højlund) på synths og kor; Kristian Bang Nørgaard (Knø) på guitar og Lasse Lakken, der er bachelor i musikvidenskab, på keyboard, synths og bas.

Mr. Moes ihærdige benarbejde på sidelinjen med at promovere Tiger Tunes i og udenfor Danmark begyndte for alvor at give pote. Han strøede demo-cd'er ud med lind hånd, og en af dem landede ualmindelig heldigt i rodekassen hos britiske BBC's højtrespekterede radio-dj John Peel. I det tidlige forår 2003 trak han Tiger Tunes op af kassen ved nakkeskindet og udbrød entusiastisk: "I like this!" og spillede nummeret 'Trainstations And Harbours And Airports' for sin trofaste ugentlige lytterskare på op imod ti millioner europæiske musikinteresserede.

En skotsk lytter hørte de danske opkomlinge og sendte nysgerrig og begejstret en mail til Århus og indviede dermed bandet i deres nye berømmelse.

»Jeg ødelagde en stol af glæde, da jeg hørte det. Fik det helt galt i halsen. Jeg har bare så meget respekt for John Peel. Han giver de nye bands

et break og gav også lillebitte Tiger Tunes et,« konstaterer Klaus taknemmeligt med tanke på Suede og andre store navne, som legenden John Peel er kendt for at have spottet og spillet før nogen andre.

»Mange omkring os sagde straks: Nu er I John Peels darlings! Meeen... Man kan fortolke det, som man vil. Det føles i hvert fald betydningsfuldt og som et kæmpe skulderklap,« siger Klaus.

Absolutely worthless?

Der var også mange, der klappede af Tiger Tunes senere på året. Den 7. august 2003 udkom pladen officielt ved Danmarks sikkert smukkeste release-party under Skanderborg Festivalens grønne bøgeløv. Stilkene var lange på samtlige anmelderroser, da dommen over 'Absolutely Worthless Compared To Important Books' skulle fældes. Eneste rigtige anke gik på den – ifølge anmelderne – unødvendigt selvudslettende titel.

»Det var fedt, at alle anmelderne opfattede det samme. De fattede det. Anmeldelser kan ikke dupere mig, men det siger mig, at de har tænkt over det. Dermed ikke sagt, at vi er ligeglade. Gode anmeldelser sælger flere billetter. Sådan er det bare,« siger Kåre kortfattet.

»Det er næsten federe, når folk kommer op efter en koncert og siger, hvordan de opfatter vores musik,« føjer Klaus til. »Jeg har nok et behov for reaktioner. Jeg vil underholde, og det er altid

vildt fedt at se folk reagere på det, man laver. Selv når en eller anden skriver 'Puck maxi til salg' i gæstebogen på vores hjemmeside. Det viser, at de har været nysgerrige nok til at finde hjemmesiden af en eller anden grund.«

Bland dig udenom

I perioden omkring udgivelsen var Tiger Tunes' tanker allerede på det næste projekt. Filminstruktør Aage Rais-Nordentoft havde henvendt sig og bedt dem fremtrylle et titelnummer til sin nye ungdomsfilm '2 ryk og 1 aflevering', da bandets energiske musikstil var kommet ham for øre. En opgave, som skulle vise sig at blive en større prøvelse end først antaget.

»Det var første gang, vi skulle tage højde for input til musikken udefra. Først gav vi dem et nummer, som, vi selv synes, var fedt, men det ville de ikke have. Så prøvede vi at finde et kompromis. Men til sidst stak vi dem et færdigt nummer, 'Kick n' Rush', og sagde: Tag det her, ellers kan det være lige meget,« fortæller Kåre.

Da den danske ungdomsfilm, der i begyndelsen havde den internationale titel '2 Moves and a Pass', skulle lanceres på filmfestivalen i Berlin, var titlen på plakaten pludselig 'Kick n' Rush'. Kåre fortsætter:

»Aage Rais-Nordentoft er billedmand og forstår sig tydeligvis ikke meget på musik. Det nytter i hvert fald ikke at sige til os, at musikken er lidt for gul i den her passage, vel? Så det endte med

at blive ét hundrede procent Tiger Tunes. Take it or leave it. Vi fandt ud af, at vi ikke er så gode til at blive stillet opgaver med et bestemt mål. Vi vil dog helt klart gøre det igen en anden gang, men så skal vi have frie tøjler til det fra begyndelsen.«

»Som vi havde det til jubilæumskoncerten i Universitetsparken,« bryder Klaus ind.

Fra Vennelyst og ud i verden

18.000 mennesker var stimlet sammen i Venne-lystparken i anledning af Århus Universitets 75 års fødselsdag den 13. september 2003. De fleste var formentlig kommet for at se TV-2 spille på hjemmebane, men de var samtidig ledsaget af indbudte gæster som Under Byen, Tina Dickow og så Tiger Tunes, der fyrede deres egen 'Foolio' af og fortolkede TV-2s 'Be Bab A Lu La'.

»Steffen Brandt så godt nok lidt mærkelig ud i ansigtet, da vi spillede den. Jeg snakkede med ham i telefonen nogle dage før koncerten, og da sagde han, at vi selv skulle bestemme, om vi ville skruer ti TV-2 numre sammen i et medley eller vælge ét bestemt. Bare sørg for at det er Tiger Tunes, sagde han. Det synes jeg et eller andet sted, at manden skal have ros for,« siger Klaus.

Aftenens koncert var en stor succes og baren backstage ifølge tigrene ualmindelig mindeværdig. Så det var en lykkelig og lettere overrasket Mr. Q, som ramtes af helt nye følelser på sin slingrende slentretur hjem gennem byen.

»Der følte jeg mig sgu som en del af Århus. Tænkte på mig selv som århusianer et øjeblik – og på Tiger Tunes som et Århusband. Vi havde spillet for 18.000 mennesker. Det var stort. Pludselig kunne jeg forstå noget af det, Peter A.G. skriver om. I virkeligheden okay tekster, tænkte jeg. Ham Peter A.G. har sgu fat i noget af det rigtige. Århus... Sidder her på en bænk og alt det der,« reciterer Klaus højtideligt med et fredfyldt smil om munden.

Ovenpå et 2003 med priser og masser af ros venter udlandet. Tyskland, Schweiz og Østrig er nogle af de steder, hvor tigreren ligger på spring til at tage chancen. Troen på fremtiden og ambitioner om at vokse sig endnu større er derfor også berettiget store, men jysk sindighed er noget genetisk. Mindre kan også sagtens gøre det.

»Jeg vil gerne lave det her, indtil jeg ikke gider det længere. Og lige nu har jeg det sådan, at det gider jeg gøre *længe* endnu,« siger Klaus og retter et optimistisk blik mod Kåre, der returnerer:

»Hvis alt dette sluttede *lige nu*, så er vi sluttet på toppen. Så har jeg, i min egen bog, været rock n' roll star!«

Tekst: Hans Christian Skaanning - Foto: Jeppe Carlsen

Holdet bag bogen

Lars Kjær Dideriksen, redaktør/skribent
Journalist fra Danmarks Journalisthøjskole med speciale i kulturjournalistik og multimedier – samt efteruddannelse i strategisk kommunikation. Tidligere journalist ved Sjællands/Næstved Tidende. Har skrevet for Sputnik, Tangenten, Line-Out, Midtfyns Festivalen samt online for Murmur, Undertoner, Spot-festivalen og Aarhus International Jazz Festival. Er redaktør på det engelsksprogede nyhedssite Supertanker. Hjemmeside: www.larsdideriksen.com

Hans Christian Skaanning, skribent
Journalist fra Danmarks Journalisthøjskole med speciale i politisk journalistik og radio – samt efteruddannelse som webproducer. Tidligere journalist ved Fyns Amts Avis. Har desuden skrevet for Midtfyns Festivalen. Personlig hjemmeside: www.hwweb.dk

Anne Højgaard Mortensen, skribent
Læser ved Danmarks Journalisthøjskole. Freelance skribent og anmelder for musikmagasinet Line-Out siden 2002. Har skrevet for ungdomsbladet Chili. Desuden dommer i Live Contest 2004.

Rasmus Bøgeskov Larsen, skribent
Læser ved Danmarks Journalisthøjskole.

Andreas Hald, skribent
Læser ved Danmarks Journalisthøjskole. Tidligere på DR Østjyllands Radio. Er redaktør på Frederiksbjerg Avis og har desuden skrevet for M! og Spot-festivalen.

René Wiborg, skribent
Journalist fra Danmarks Journalisthøjskole med speciale i kulturjournalistik og multimedier. Siden ansat i Kommunikationsafdelingen, Århus Amt. Har bl.a. arbejdet for ROSA, P3 Live/Trax, GAFFAs Roskilde Daily, Aarhus International Jazz Festival, foreningen Sun Ship og Tele Danmark (Opasia.dk), Det Åbne Båndværksted og DR-Kulturnyt. Tidligere guitarist og komponist i OASUM, Mighty Muffin, deWilbis m.fl. Hjemmeside: www.renewiborg.dk

Jakob Herskind, skribent
Læser ved Danmarks Journalisthøjskole. Har skrevet for Line-Out.

Jeppe Carlsen, fotograf
Læser ved Danmarks Journalisthøjskole. Har tidligere taget billeder for bl.a. Århus Citymagasinet, studenterbladet Delfinen og københavnerbandet AYA. Hjemmeside: www.jeppecarlsen.dk

Casper Balslev, fotograf
Læser ved Danmarks Journalisthøjskole.
Personlig hjemmeside: www.casperbalslev.com

Thomas Lekfeldt, fotograf
Læser ved Danmarks Journalisthøjskole.
Hjemmeside: www.thomaslekfeldt.com

Line Simonsen, fotograf
Læser ved Fotografskolen i Viborg. Har gået på
Esbjerg Mediehøjskole.

Lasse Hoile, fotograf
Hjemmeside: www.lassehoile.com

Henrik Nielsen, redaktion
Journalist fra Danmarks Journalisthøjskole
med speciale i bl.a. multimedier. Har arbejdet
som redaktionssekretær og journalist på
Sjællands/Næstved Tidende og journalist på
Bornholms Tidende. Har desuden skrevet for
Socialrådgiveren, Danmarks Journalisthøjskoles
publikation NU! og filmhjemmesiden
Filmibiffen.dk.

Heidi Nørgaard, grafiker
Grafiker og mediedesigner fra Aarhus tekniske
Skole. Frivilligt arbejde for pladeselskab og
medarrangør af festivaler og enkeltkoncerter
– inklusiv grafisk arbejde for disse.

Tak

For opmuntring og støtte

Johannes Gammelby
Hans Horsten
Mick Augustes
Tom Fjederholt
Gunnar M. Madsen

For praktisk hjælp og vejledning

Jesper Brodersen & Jesper Majdall
Dennis Thang Block & Rasmus Bang
Steffen »Jint« Jørgensen
Hanne Marklund & Julie Lindegård
Hanne B. Jørgensen
Henrik Friis

Weblinks

Bands

Antophones, www.antophones.dk
I Am Bones, www.iambones.dk
Jab Mica Och El, www.championrobot.dk
Kurve, www.kurvekanal.dk
Larsen & Furious Jane, www.morningsiderecords.dk
My Friend George, www.morningsiderecords.dk
Powersolo, www.powersolo.dk
Singvogel, www.singvogel.dk
Sofus Forsberg, www.jenkamusic.dk
Spleen United, www.spleenunited.dk
Strumm, www.strumm.dk
The Defectors, www.thedefectors.com
Tiger Tunes, www.tigertunes.dk
Under Byen, www.underbyen.dk
Wäldchengarten, www.noisejihad.dk

Pladeselskaber

Bird Hits Plane Records, www.birdhitsplane.dk
Champion Robot, www.championrobot.dk
Morningside Records, www.morningsiderecords.dk

Koncertarrangører

LJUD, www.ljud.dk
Noisejihad, www.noisejihad.dk
Skand-All, www.skand-all.dk

Se udvidet linkliste på

www.aarhus-nu.dk

- hvor du også kan finde interview-lydstream, billedgalleri og flere andre webfeatures.

århus:nu - tonerne

- 1. My Friend George: Happy Tuna (Nikki Sudden is alive and well and living in Berlin) (2:46)**
My Friend George - Morningside Records.
Fra bandets kommende album.
- 2. Tiger Tunes: (Angry Kids Of The World) Unite (4:06)**
Mr. Q/Mr. H - Bird Hits Plane Records.
Fra debutalbummet 'Absolutely Worthless Compared To Important Books'.
- 3. Singvogel & Peter Laugesen: Hotellet brænder hurtigere (4:12)**
Hansen/Laugesen - Helicopter Records.
Titelnummeret fra Singvogel & Peter Laugesens debutalbum i en helt ny udgave lavet specielt til 'århus:nu'.
- 4. Strumm: Fight A Lot (3:20)**
Gammelby/Block/Sørensen - Morningside Records.
Tidligere udgivet på 7-tommer vinylsingle.
- 5. Jab Mica Och El: Jomahab Genskabt (3:26)**
Mørkholt/Nielsen/Svendsen/Nielsen - Champion Robot Records.
Ny udgave af 'Cecil Jomahab' fra bandets første 7-tommer vinylsingle. Lavet specielt til 'århus:nu'.
- 6. Under Byen: Det er mig der holder træerne sammen / Mission (Live) (10:20)**
Sennenvaldt/Stochholm / Arr.: Under Byen - Pladeselskabet Have A Cigar.
Optaget af Danmarks Radio (DR Rytmask) ved EuroSonic Festivalen, Groningen, Holland, 8. januar 2004. Producer: Anders Dohn.
Tekniker: Jacob Langkilde.
- 7. Larsen & Furious Jane: Wet Socks (4:55)**
Larsen - Morningside Records.
Ikke tidligere udgivet.
- 8. Powersolo: Big Man Wishes (3:09)**
Jeppesen/Jeppesen/Søndergaard - Intet label.
Ikke tidligere udgivet. Optagelse fra 'Extreme Living Room Sessions III'.

- 9. Kurve: Nije to za mene (2:00)**
Pasic/Mortensen/Hjort/Pedersen - Intet label.
Fra Kurves anden selvproducerede EP.
- 10. Sofus Forsberg: SåDetku (5:05)**
Forsberg - Jenka Music.
Ikke tidligere udgivet.
- 11. Spleen United: Air (4:58)**
Niemann - Intet label.
Fra Spleen Uniteds debutsingle.
- 12. Antophones: Traitor Song (3:41)**
Blaase - Intet label.
Fra Antophones' kommende album.
- 13. The Defectors: Tricky Daisy (3:32)**
The Defectors - Bad Afro Records.
Fra albummet 'Turn Me On!'.
- 14. I Am Bones: The Beat Is Satan (2:13)**
Gammelby - Intet label.
Ikke tidligere udgivet. Stine Sørensen fra Strumm medvirker på gæstevokal.
- 15. Wäldchengarten: Cancels Out If Need Be (9:13)**
Hansen - Noisejihad.
Ikke tidligere udgivet. Lavet specielt til 'århus.nu' – og til hovedtelefoner!

Fra forordet:

Som titlen antyder, er denne bog et forsøg på at tegne et billede af, hvilke af de nye bands og musikalske entreprenører som har noget interessant at byde på lige nu. Århus emmer af fornyet energi, styrke og optimisme. Det kan mærkes, når man står blandt publikum på spillestederne. Og det smitter. Denne bog er født af den entusiasme.

Musikerne, pladeselskabsfolkene og koncertarrangørerne i denne bog er til dels udvalgt, fordi de gjorde sig særligt bemærket i 2003. Et år, der varslede godt nyt for århusiansk musik. Med det afsæt har vi valgt at lave et portræt af nogle af denne scenes aktører – skabe et øjebliksbillede, som en god platform til at se fremad...

århus:nu - tonerne

1. My Friend George:
Happy Tuna (Nikki Sudden is ðlive and well and living in Berlin) (2:46)
2. Tiger Tunes: (Angry Kids Of The World) Unite (4:06)
3. Singvogel & Peter Laugesen:
Hotellet brænder hurtigere (4:12)
4. Strumm: Fight A Lot (3:20)
5. Jab Mica Och El: Jomahab Genskabt (3:26)
6. Under Byen:
Det er mig der holder træerne sammen / Mission (Live) (10:20)
7. Larsen & Furious Jane: Wet Socks (4:55)
8. Powersolo: Big Man Wishes (3:09)
9. Kurve: Nije to za mene (2:00)
10. Sofus Forsberg: SåDetku (5:05)
11. Spleen United: Air (4:58)
12. Antophones: Traitor Song (3:41)
13. The Defectors: Tricky Daisy (3:32)
14. I Am Bones: The Beat Is Satan (2:13)
15. Wäldchengarten: Cancels Out If Need Be (9:13)

strumm under byen jab mica och el morningside records ljud the defectors tiger tunes
singvogel kristian riis sofus forsberg kurve bird hits plane records powersolo noisejihad

ISBN 87-990027-0-1